

ਕਿਸ਼ਕ ਖਰ ਮੈਂ ਸਕਸੇ
ਯਾਦਾ ਪਠਾ ਜਾਨੇ ਕਾਲਾ

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ

ਦਿੱਲੀ, ਹਿਮਾਚਲ, ਹਰਿਆਣਾ, ਪੰਜਾਬ, ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਸੇ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ।

Thursday, 28 November 2024

Punjabi National Daily

Qaumi Patrika NO.1

VISIT:
www.qaumipatrika.org
Email: qpatrika@gmail.com

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਵੀਰਵਾਰ 28 ਨਵੰਬਰ 2024, 14 ਮੱਘਰ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਸੰਮਤ 555 (ਸਵੇ-12) ਮੁੱਲ 3.00 ਰੁਪਏ

R.N.I. No. 39272/81-

ਸੰਪਾਦਕ - ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਬੱਬਰ -

ਸਾਲ - 43, ਅੰਕ 18,

qpatrika@gmail.com ਫੋਨ : 9971359517 www.qaumipatrika.org

ਕੇਂਦਰ ਨੇ ਆਫਤ ਜੋਖਮ ਘਟਾਉਣ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥਾ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ 1,115 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਕੀਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ 27 ਨਵੰਬਰ। ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਆਫਤ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਜੋਖਮ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮਰੱਥਾ ਨਿਰਮਾਣ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਲਈ 15 ਸੂਬਿਆਂ ਲਈ 1,115 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਡਿਜ਼ਾਸਟਰ

ਮਿਨੀਸਟਰੀ ਫੰਡ (ਐੱਨ. ਡੀ. ਐੱਮ. ਐੱਫ.) ਵੱਲੋਂ ਫੰਡਿੰਗ ਰਾਹੀਂ 15 ਸੂਬਿਆਂ 'ਚ ਜ਼ਮੀਨ ਖਿਸਕਣ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਜੋਖਮ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਮੱਤੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ 'ਚ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿੱਤ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਨੀਤੀ ਆਯੋਗ ਦੇ ਉਪ-ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਬਿਆਨ 'ਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸੂਬਿਆਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਸਿਵਲ ਡਿਫੇਂਸ ਵਾਲੀਆਂ ਆਈ. ਐਮ. ਐੱਫ. ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੇ ਇਕ ਹੋਰ ਵੱਡੇ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਕਈ ਸ਼ਹਿਰਾਂ 'ਚ ਸ਼ਹਿਰੀ ਗੜ੍ਹ ਕਾਰਨ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਜੋਖਮ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਅਤੇ ਐੱਨ. ਡੀ. ਐੱਮ. ਐੱਫ. ਵੱਲੋਂ ਸੂਬਿਆਂ 'ਚ ਗਲੋਬਲ ਐਲੀਮੈਂਟਰੀ ਸਕੂਲ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

ਨਸ਼ੇੜੀ ਮਰੀਜ਼ ਨੇ ਜੀਟੀਬੀ ਹਸਪਤਾਲ 'ਚ ਕੀਤਾ ਹੰਗਾਮਾ, ਡਾਕਟਰ 'ਤੇ ਕਰ 'ਤਾ ਹਮਲਾ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ 27 ਨਵੰਬਰ। ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦੇ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ (ਜੀਟੀਬੀ) ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਨਿਊਰੋਸਰਜਰੀ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਇਲਾਜ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭ ਮਰੀਜ਼ ਨੇ ਹੰਗਾਮਾ ਕੀਤਾ, ਸਾਮਾਨ ਤੋੜਿਆ ਅਤੇ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਧਮਕਾਇਆ। ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਮੁਨਾਜ਼ਰਾ ਨੂੰ ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕਾਲਜ ਆਫ ਮੈਡੀਕਲ ਸਾਇੰਸ (ਯੂਜੀਐਮਐੱਸ) ਅਤੇ ਜੀਟੀਬੀ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਹੈਜ਼ੀਡੈਂਟ ਡਾਕਟਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (ਆਰਡੀਏ) ਨੇ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੋਮਵਾਰ ਸਾਮ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਮਰੀਜ਼ ਹਿੰਮਕ ਹੋ ਗਿਆ। ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਰੀਜ਼ ਨੇ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਡਾਕਟਰਾਂ, ਨਰਸਾਂ ਅਤੇ ਸਟਾਫ ਨਾਲ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਬਿਆਨ ਅਨੁਸਾਰ, ਮਰੀਜ਼ ਨੇ ਕੈਂਬਿਨ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਵਾਲੇ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਅਤੇ ਕੱਚ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ। ਆਰਡੀਏ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਜਤ ਸਰਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਨਿਊਰੋਸਰਜਰੀ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਇੱਕ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰੀ, ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਮਰੀਜ਼ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਡਾਕਟਰ ਨਾਲ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਸਗੋਂ ਹਸਪਤਾਲ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ।" ਸਰਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਰਡੀਏ ਨੇ ਹਿੰਮਕ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਸੌਂਪਿਆ ਹੈ ਪਰ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕੋਈ ਐਕਸ਼ਨ ਚੁੱਕੀ ਨਹੀਂ ਗਈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਥਾਨਕ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਹਿੰਮਕ ਅਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹਨ।

ਰਾਜਪਾਲ ਗੁਲਾਬ ਚੰਦ ਕਟਾਰੀਆ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਮੁਲਾਕਾਤ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 28 ਨਵੰਬਰ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਗੀਤੀਰ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦੇ ਹੱਲ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਗੁਲਾਬਾ ਦੇਣ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਗੁਲਾਬ ਚੰਦ ਕਟਾਰੀਆ ਵੱਲੋਂ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰੀ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਮਿਲ ਕੇ ਹੱਲ ਲੱਭਣ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਕਈ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨਾਲ ਸਮਰਥਕ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਨਿਰਮਲਾ ਸ਼ੀਤਾਰਮਨ, ਸ਼ਕਤੀ ਆਵਾਜ਼ਾਈ ਅਤੇ ਹਾਈਵੇ ਮੰਤਰੀ ਨਿਤਿਨ ਗਡਕਰੀ, ਸਿਹਤ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰੀ ਜਗਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨੰਦਾ, ਰਸਾਇਣ ਅਤੇ ਖਾਦ ਮੰਤਰੀ ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਖੱਟੜ, ਰੇਲ, ਸੂਚਨਾ ਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰਣ, ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕਸ ਅਤੇ ਸੂਚਨਾ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਮੰਤਰੀ ਅਸ਼ਵਨੀ ਕੋਸ਼ਟਵ, ਬਿਜਲੀ ਤੇ ਮਕਾਨ ਉਸਾਰੀ ਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਵਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਮੰਤਰੀ ਗਜੇਂਦਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਖਾਵਤ, ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਅਤੇ ਸਭਿਅਚਾਰ ਮੰਤਰੀ ਮਨਜ਼ੂਖ ਮਾਡਵੀਆ ਤੇ ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ ਕੋਵਿੰਦ ਮੋਹਨ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਆਤਿਸ਼ੀ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ 27 ਨਵੰਬਰ। ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਆਤਿਸ਼ੀ ਨੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ (ਆਪ) ਦੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਵੇਰ ਸੂਚੀਆਂ ਤੋਂ ਹਟਾ ਕੇ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ (ਭਾਜਪਾ) ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਹਾਰ ਦਾ ਡਰ ਹੈ। ਆਤਿਸ਼ੀ ਨੇ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ 'ਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ, "ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਗਲਤ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਦਿੱਲੀ ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਹ ਵੋਟਾਂ ਨੂੰ ਵੇਰ ਸੂਚੀ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ 'ਆਪ' ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ।" ਇਸ ਦੋਸ਼ 'ਤੇ ਭਾਜਪਾ

ਵੱਲੋਂ ਤੁਰੰਤ ਕੋਈ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਨਹੀਂ ਆਈ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰ 'ਆਪ' ਆਗੂ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਉਪ ਰਾਜਪਾਲ ਕੀਤਾ। ਆਤਿਸ਼ੀ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕਿ ਸੱਤ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਿਆਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਜਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ (ਡੀਐਮ) ਨੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚੋਂ 20,000 ਵੋਟਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੁਝ ਲੱਵਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਬਾਅ ਨਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਜੇ ਕੋਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੇਰ ਵੋਟਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਮਿਟਾਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰੋ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਭੇਜੋ। ਮੈਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਾਂਗੀ। ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅੰਜ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਹੈ।" ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਫਰਵਰੀ 2025 ਵਿੱਚ ਚੋਣਾਂ ਹੋਣੀਆਂ ਹਨ। 'ਆਪ' 2020 'ਚ ਆਪਣੀ ਸਾਨਦਾਰ ਜਿੱਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਗਾਤਾਰ ਤੀਜੀ ਵਾਰ ਸੱਤਾ 'ਚ ਆਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਨੇ 70 'ਚ 62 ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤੀਆਂ ਹਨ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਆਤਿਸ਼ੀ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰ 'ਆਪ' ਆਗੂ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਉਪ ਰਾਜਪਾਲ ਕੀਤਾ।

ਅਡਾਨੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਬਚਾ ਰਹੀ ਹੈ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ : ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ 28 ਨਵੰਬਰ। ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਲੋਕ ਸਭਾ 'ਚ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਦਯੋਗਪਤੀ ਅਡਾਨੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਰਾਹੁਲ ਨੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਕੰਪਲੈਕਸ 'ਚ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ 'ਚ

ਕਿਹਾ, "ਜਾਹਰ ਹੈ, ਅਡਾਨੀ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਲੱਗੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਗੇ। ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਾਂ।" ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, "ਸੈਕੜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਮੂਲੀ ਦੋਸ਼ਾਂ ਲਈ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਡਾਨੀ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾ ਰਹੀ ਹੈ।"

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀ, ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਹੀ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ ਦੀ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ

ਦੇਹਲੀ 27 ਨਵੰਬਰ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਈ ਮਾਮਲੇ ਮਾਰੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵੱਲ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਹਿਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ ਭੇਜ ਕੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਦੁਆਰਾ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇਸ ਨਿਵੇਕਲੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਤਹਿਤ ਹੁਣ ਤਕ 426 ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਹੋਰ ਸੂਬਿਆਂ ਤੋਂ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਦੁਆਰਾ ਭੇਜੀ ਗਈ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 2022 ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲਾਂ ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਲਈ ਸਿੰਗਾਪੁਰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ 72 ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ ਫਿਨਲੈਂਡ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 152 ਹੋਰ ਮਾਸਟਰਾਂ ਨੂੰ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਤੋਂ ਸਿਖਲਾਈ ਦਵਾਈ ਗਈ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਿੰਗਾਪੁਰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਉੱਥੇ ਸਿੱਖਿਆ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਕਈ ਬਾਰੀਕੀਆਂ ਬਾਰੇ ਸਿਖਲਾਈ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਹਨ। ਇਹ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸਿੰਗਾਪੁਰ, ਅਤੇ ਸਿੰਗਾਪੁਰ ਵਰਗੇ

ਮਾਰਚ 2023 ਨੂੰ ਗਿਆ, ਜਿਸ 'ਚ 30 ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 72 ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲਾਂ ਦੇ ਤੀਜੇ ਤੇ ਚੌਥੇ ਬੈਚ ਨੂੰ 24 ਜੁਲਾਈ 2023 ਨੂੰ ਸਿੰਗਾਪੁਰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 23 ਸਤੰਬਰ 2021 ਨੂੰ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦਾ ਪੰਜਵਾਂ ਤੇ ਛੇਵਾਂ ਬੈਚ ਸਿੰਗਾਪੁਰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਬੈਚ 'ਚ 72 ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮੁੱਖ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਲਈ ਆਈ. ਐੱਮ. ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। 30 ਹੋਰ ਮਾਸਟਰਾਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਬੈਚ 31 ਜੁਲਾਈ 2003 ਤੋਂ 4 ਅਗਸਤ 2023 ਤਕ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਲਈ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਦੂਜਾ ਬੈਚ 28 ਅਗਸਤ 2023 ਤੋਂ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਉਪਰਾਲਿਆਂ ਸਦਕਾ ਅਧਿਆਪਕ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 36 ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲਾਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਬੈਚ 5 ਫਰਵਰੀ 2023 ਨੂੰ ਸਿੰਗਾਪੁਰ 'ਚ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੂਜਾ ਬੈਚ 5

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 36 ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲਾਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਬੈਚ 5 ਫਰਵਰੀ 2023 ਨੂੰ ਸਿੰਗਾਪੁਰ 'ਚ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਬਾਗੋਸ਼ਵਰ ਵਾਲੇ ਬਾਬਾ ਦੇ ਮੂੰਹ 'ਤੇ ਵਗ੍ਹਾ ਕੇ ਮਾਰਿਆ ਫੋਨ

ਨੈਸ਼ਨਲ ਡੈਸਕ 27 ਨਵੰਬਰ। ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਝਾਂਸੀ 'ਚ ਬਾਬਾ ਬਾਗੋਸ਼ਵਰ ਧਾਮ ਦੇ ਧੀਰੇਂਦਰ ਸਾਸਤਰੀ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਧੀਰੇਂਦਰ ਸਾਸਤਰੀ 'ਤੇ ਜਨਤਾ ਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਪੋਲ ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾਨ ਹਮਲਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਕ ਮਾਊਰਾਣੀਪੁਰ 'ਚ ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾਨ ਉਸ 'ਤੇ ਫੁੱਲਾਂ ਸਮੇਤ ਇਕ ਮੋਬਾਇਲ ਫੋਨ ਵੱਜਣ ਕਾਰਨ ਧੀਰੇਂਦਰ 'ਤੇ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਦੀ ਵੀਡੀਓ ਅਤੇ ਫੋਟੋ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਵਾਇਰਲ ਹੋਣ ਲੱਗੀ ਹੈ। ਬਾਅਦ 'ਚ ਧੀਰੇਂਦਰ ਸਾਸਤਰੀ ਵੀ ਇਸ ਮੋਬਾਇਲ ਨੂੰ ਹੱਥ 'ਚ ਫੜ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੁਝ ਕਹਿੰਦੇ ਨਜ਼ਰ ਆਏ। ਧੀਰੇਂਦਰ ਸਾਸਤਰੀ ਮਾਊਰਾਣੀਪੁਰ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਪੋਲ ਯਾਤਰਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਸੰਗਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਪੁੱਜਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈਆਂ। ਉਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਨ ਲੱਗੇ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਮੌਜੂਦ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲਬਾਤ ਵੀ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ। ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਨਾਲ ਤੁਰਦੇ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਵਰਖਾ ਕਰ

ਨੂੰ ਦਿਖਾਏ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਫੁੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮੋਬਾਇਲ ਫੋਨ ਵੀ ਸੁੱਟ ਕੇ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੋਬਾਇਲ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਆਈ ਟੀਮ ਅਤੇ ਸਰਪਾਲੂਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧੀਰੇਂਦਰ ਸਾਸਤਰੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ 'ਚ ਲੱਗੀ ਪੁਲਿਸ ਵੀ ਹੇਠਾ ਰਹਿ ਗਈ। ਹੁਣ ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਦਰਿਸ਼ਤ ਦਾ ਮਾਹੌਲੇ ਹੈ। ਧੀਰੇਂਦਰ ਸਾਸਤਰੀ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਫੈਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਝਾਂਸੀ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਟਵੀਟ ਅਤੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧੀਰੇਂਦਰ ਸਾਸਤਰੀ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਵਰਖਾ ਦੌਰਾਨ ਮੋਬਾਇਲ ਲੱਗ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਾਬਾ ਬਾਗੋਸ਼ਵਰ ਧੀਰੇਂਦਰ ਸਾਸਤਰੀ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸਰਪਾਲੂ ਦਾ ਮੋਬਾਇਲ ਫੋਨ ਲੱਗ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਧੀਰੇਂਦਰ ਸਾਸਤਰੀ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸਰਪਾਲੂ ਦਾ ਮੋਬਾਇਲ ਫੋਨ ਲੱਗ ਗਿਆ ਸੀ।

ਮਹਾਯੁਧੀ ਦੀ ਜਿੱਤ 'ਤੇ ਸ਼ਿਵ ਸੈਨਾ ਨੇ ਕੌਸ਼ਿਅਾਂ ਤੰਸ

ਮੁੰਬਈ 28 ਨਵੰਬਰ। ਸ਼ਿਵ ਸੈਨਾ ਨੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਹਾਯੁਧੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਮਹਾਯੁਧੀ ਨੇ 'ਬੰਬਰ ਲਕੀ ਡਰਾਮਾ' ਜਿੱਤਿਆ ਹੈ ਪਰ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਵੋਟਿੰਗ ਮਸ਼ੀਨ (EVM) ਦੇ ਇਸਤੇਮਾਲ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਬੱਦਲ ਮੰਡਰਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪੱਤਰ 'ਸਾਮਨ' ਦੇ ਸੰਪਾਦਕੀ 'ਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੇਕਰ 'ਤੇ ਤਾਂ ਇਹ ਮੁਮਕਿਨ ਹੈ। 'ਸਾਮਨ' 'ਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਮਹਾਯੁਧੀ ਨੇ 288 ਵਿੱਚੋਂ 230 ਸੀਟਾਂ ਦਾ ਇਕ 'ਬੰਬਰ ਲਕੀ ਡਰਾਮਾ' ਕਿਵੇਂ ਜਿੱਤਿਆ? ਜਵਾਬ ਤਲਾਸ਼ਦੇ ਹੋਏ ਸੋਚ 'ਤੇ ਆ ਕੇ ਰੁੱਕ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮਹਾਯੁਧੀ ਵਿੱਚ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਾ ਗੁਜਰਾਤ-ਰਾਜਸਥਾਨ ਕਨੈਕਸ਼ਨ, 95 ਲਕਿਿਆਂ 'ਚ ਵੋਟਿੰਗ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਤੇ ਰਾਹੀਂ ਗਿਣੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵੋਟਾਂ 'ਚ ਕਥਿਤ ਅੰਤਰ; 'ਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਬੈਂਚਰੀ ਦੀ ਚਾਰਜਿੰਗ ਦਾ ਰਹੱਸ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਘੁਟਾਲੇ 'ਬਾਰੇ ਸੱਕ ਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਸੰਪਾਦਕੀ 'ਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਲੋਕ ਹੋਰਾਨ ਹਨ ਕਿ ਮਹਾਯੁਧੀ ਗਠਜੋੜ ਨੂੰ ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਵੋਟਾਂ ਕਿਵੇਂ ਮਿਲੀਆਂ। 20 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਮਹਾਯੁਧੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਜਪਾ, ਦੇਕਨਾਸ ਸਿੱਦੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਸ਼ਿਵ ਸੈਨਾ ਅਤੇ ਅਜੀਤ ਪਵਾਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਐਨ. ਸੀ. ਪੀ ਦੇ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਮਹਾਯੁਧੀ ਨੇ ਵਿਰੋਧੀ ਮਹਾ ਵਿਕਾਸ ਅਗਾੜੀ (ਐਮ. ਵੀ. ਏ) ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ।

ਮੇਵਾੜ ਰਾਜਵੰਸ਼ 'ਚ ਵਧਿਆ ਵਿਵਾਦ, ਵਿਸ਼ਵਰਾਜ ਸਿੰਘ ਦੀ ਤਾਜਪੋਸੀ ਮਗਰੋਂ ਸਿਟੀ ਪੈਲੇਸ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ

ਨੈਸ਼ਨਲ ਡੈਸਕ 27 ਨਵੰਬਰ। ਉਦੇਪੁਰ ਵਿੱਚ ਮੇਵਾੜ ਰਾਜਵੰਸ਼ ਦੇ ਦੋ ਡੋਰਿਆਂ ਦਰਮਿਆਨ ਡੂੰਘੇ ਵਿਵਾਦ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਸਖਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਰਾਜਸਥਾਨ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਦੇਪੁਰ ਦੇ ਸਿਟੀ ਪੈਲੇਸ ਦੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਜਬਤ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਰਿਸ਼ੀਵਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਨਾਥਦਾਰੇ ਦੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਅਤੇ ਮੇਵਾੜ ਵੰਸ਼ ਦੇ ਵੰਸ਼ ਵਿਸ਼ਵਰਾਜ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਚਿਤੌੜਗੜ੍ਹ ਕਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਫਤਿਹ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਮਹਿਲ ਵਿੱਚ ਰਵਾਇਤੀ ਤਾਜਪੋਸੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਰਵਾਇਤ ਅਨੁਸਾਰ ਤਾਜਪੋਸੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਦੇਪੁਰ ਸਿਟੀ ਪੈਲੇਸ ਦੀ ਯੂਣੀ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਰਸਮ ਕਰਨੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਿਟੀ ਪੈਲੇਸ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਚਾਚਾ ਅਰਵਿੰਦ ਸਿੰਘ ਮੇਵਾੜ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵਰਾਜ ਦੇ ਦਾਖਲੇ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲੱਗਾ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਦੋਵੇਂ ਡੋਰਿਆਂ ਦੇ ਸਮਰਥਕ ਆਰਮੇ-ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਗਏ। ਸੋਮਵਾਰ ਰਾਤ ਨੂੰ ਸਥਿਤੀ ਤਣਾਅਪੂਰਨ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਸਿਟੀ ਪੈਲੇਸ ਦੇ ਬਾਹਰ ਪੱਥਰਬਾਜੀ ਅਤੇ ਝੜਪਾਂ ਹੋਈਆਂ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਈ

ਲੋਕ ਜਖਮੀ ਹੋ ਗਏ। ਸਥਿਤੀ ਵਿਗੜਨ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਦਖਲ ਦਿੱਤਾ। ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਜਲ੍ਹਾ

ਮੇਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਸਿਟੀ ਪੈਲੇਸ ਦੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਘੰਟਾਘਰ ਬਾਣੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਹਿੰਸੀਵਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ। ਵਿਸ਼ਵਰਾਜ ਸਿੰਘ

ਦੀ ਤਾਜਪੋਸੀ ਰਵਾਇਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ, ਸਾਬਕਾ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੇਵਾੜ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਦੇਪੁਰ ਸਿਟੀ ਪੈਲੇਸ ਦੇ ਮਾਲਕੀ ਹੱਕ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਅਰਵਿੰਦ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਰਾਜ ਸਿੰਘ ਵਿਚਾਲੇ ਕਾਰੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਵਿਵਾਦ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਰਵਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਟੀ ਪੈਲੇਸ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਰਾਜ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਵਿਸ਼ਵਰਾਜ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਾਨਦਾਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਮੰਨਦਾ ਹੈ। ਵਿਵਾਦ ਉਦੋਂ ਹੋਰ ਡੂੰਘਾ ਹੋ ਗਿਆ, ਜਦੋਂ ਵਿਸ਼ਵਰਾਜ ਦੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਨੇ ਬੈਰੀਕੇਡ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਭਾਵੇਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਲੋਕਤੰਤਰ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਜਸਾਹੀ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਪਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਾਬਕਾ ਸਾਹੀ ਘਰਾਣਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਜੇ ਵੀ ਰਵਾਇਤੀ ਰਸਮਾਂ ਨਿਭਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਮੇਵਾੜ ਰਾਜਵੰਸ਼ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੈ ਜਦੋਂ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਰੀਤੀ ਰਿਵਾਜਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੇ ਹਿੰਸਕ ਰੂਪ ਲੈ ਲਿਆ। ਵਿਸ਼ਵਰਾਜ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਦੁਪਹਿਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਨੂੰ ਘਰ ਪਰਤਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਖੁਦ ਸਮਰਥਕਾਂ ਸਥਿਤ ਆਪਣੇ ਮਹਿਲ ਪਰਤ ਆਏ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਵਿਵਾਦਿਤ ਥਾਂ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਵੇਂ ਟਕਰਾਅ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਮਿਲਕਾਰਜੁਨ ਖੜਗੋ ਨੇ ਈਵੀਐੱਮ 'ਤੇ ਚੁੱਕੇ ਸਵਾਲ, ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ ਨਾਲ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਕੀਤੀ ਮੰਗ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ 27 ਨਵੰਬਰ। ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਿਲਕਾਰਜੁਨ ਖੜਗੋ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਮਜ਼ੋਰ ਤਬਕਿਆਂ ਦਾ ਵੋਟ ਵਿਜੂਲ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ 'ਚ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ ਰਾਹੀਂ ਵੋਟਿੰਗ ਹੋਣੀ

ਚ 'ਭਾਰਤ ਜੋੜੋ ਯਾਤਰਾ' ਕੱਢੀ ਗਈ ਸੀ, ਉੱਥੇ ਹੀ 'ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ ਚਾਹੀਦਾ' ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ 'ਚ ਮਹਾ ਵਿਕਾਸ ਆਯਾੜੀ ਦੀ ਕਰਾਰੀ ਹਾਰ ਤੋਂ

ਚਾਹੀਦੀ ਅਤੇ ਇਸ ਮੰਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ 'ਭਾਰਤ ਜੋੜੋ ਯਾਤਰਾ' ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਕ ਮੁਹਿੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੈੱਲਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਯੋਜਿਤ 'ਸੰਵਿਧਾਨ ਰੱਖਿਅਕ ਮੁਹਿੰਮ' ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ 'ਚ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਜਾਤੀ ਜਨਗਣਨਾ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਹਨ। ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਐੱਸ.ਸੀ., ਐੱਸ.ਟੀ., ਓ.ਬੀ.ਸੀ., ਗਰੀਬ ਤਬਕ ਦੇ ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਲਗਾ ਕੇ ਵੋਟ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵੋਟ ਵਿਜੂਲ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ... ਸਾਨੂੰ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ ਰਾਹੀਂ ਵੋਟ ਚਾਹੀਦਾ।" ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੰਜ ਕੱਸਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ, "ਮੋਦੀ ਜੀ ਦੇ ਘਰ ਜਾਂ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਦੇ ਘਰ ਮਸ਼ੀਨ ਰੱਖਣ ਦਿਓ, ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਦੇ ਕਿਸੇ ਗੱਦਮ 'ਚ ਰੱਖਣ ਦਿਓ ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ ਚਾਹੀਦਾ।" ਖੜਗੋ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਇਕ ਮੁਹਿੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ, ਭਕਸ਼ਕ ਹਨ।"

ਬਾਅਦ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਾਜਪਾ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਵਿੰਨ੍ਹਦੇ ਹੋਏ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ, "ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ 'ਚ ਸਿਰਫ ਕੱਟੇ, ਵੱਡੇ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਕਿਤੇ ਆਦਿਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਉੱਪਰ ਪਿਸ਼ਾਬ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਕਿਤੇ ਔਰਤਾਂ ਨਾਲ ਸਬਰ ਜਿੰਨਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਕਿਤੇ ਘੱਟੀ 'ਤੇ ਲਾਜ਼ਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁੱਟਦੇ ਹਨ। ਇਹ 'ਤੇ ਲਾਜ਼ਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁੱਟਦੇ ਹਨ। ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਰੱਖਿਅਕ ਨਹੀਂ, ਭਕਸ਼ਕ ਹਨ।"

ਸ਼ੇਅਰ ਬਾਜ਼ਾਰ 'ਚ ਹਾਹਾਕਾਰ : ਸੈਸੇਕਸ 980 ਤੋਂ ਵੱਧ ਅੰਕ ਡਿੱਗਿਆ ਤੇ ਨਿਫਟੀ ਵੀ ਟੁੱਟ ਕੇ 23,559 ਦੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਬੰਦ

ਮੁੰਬਈ 27 ਨਵੰਬਰ। ਅੱਜ ਯਾਨੀ 13 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਤੀਜੇ ਦਿਨ ਗਿਰਾਵਟ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੈਸੇਕਸ 984.23 ਅੰਕ ਭਾਵ 1.25% ਫੀਸਦੀ ਦੀ ਗਿਰਾਵਟ ਦੇ ਨਾਲ 77,690.95 ਦੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਬੰਦ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਨਿਫਟੀ ਦੇ 50 ਸਟਾਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 44 ਵਿੱਚ ਗਿਰਾਵਟ ਅਤੇ 06 ਵਾਧੇ ਨਾਲ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਦੇ ਦੇਖੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਦੇ ਸਾਰੇ ਸੈਕਟਰਲ ਸੂਚਕਾਂਕ ਗਿਰਾਵਟ ਦੇ ਨਾਲ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ (ਐੱਫ ਡੀ ਐੱਫ ਡੀ) ਨੇ 12 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ 3,024.31 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਸੇਅਰ ਵੇਚੇ। ਇਸ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਘਰਲੂ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ (ਐੱਫ ਡੀ ਐੱਫ ਡੀ) ਨੇ 1,854.46 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਸੇਅਰ ਖਰੀਦੇ। ਏਸ਼ੀਆਈ ਬਾਜ਼ਾਰ 'ਚ ਜਾਪਾਨ ਦਾ ਨਿੱਕੋਈ 1.07 ਫੀਸਦੀ ਤੱਕ ਡਿੱਗਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੋਰੀਆ ਦਾ ਕੇਸਪੀ 1.49% ਦੀ ਗਿਰਾਵਟ ਨਾਲ ਅਤੇ ਚੀਨ ਦਾ ਸ਼ੰਘਾਈ ਕੋਂਪੋਜ਼ਿਟ 0.19% ਦੇ ਵਾਧੇ ਨਾਲ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। 12 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ, ਯੂਐਸ ਡਾਲਰ ਜੋਸ਼ ਇੰਡੈਕਸਟਰੀਅਲ ਐਂਡ 0.86% ਡਿੱਗ ਕੇ 43,910 'ਤੇ ਅਤੇ 'ਚ 500 0.29% ਡਿੱਗ ਕੇ 5,983 'ਤੇ ਆ ਗਿਆ। ਨੈਸਡੈਕ 0.090% ਡਿੱਗ ਕੇ 19,281 'ਤੇ ਬੰਦ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਲੂ ਯਾਨੀ 12 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਸੈਸੇਕਸ ਦਿਨ ਦੇ ਉੱਚੇ ਪੱਧਰ 79,820 ਤੋਂ 1145 ਅੰਕ ਡਿੱਗ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਨਿਫਟੀ ਵੀ ਦਿਨ ਦੇ ਉੱਚੇ ਪੱਧਰ 24242 ਤੋਂ 359 ਅੰਕ ਡਿੱਗ ਗਿਆ। ਦਿਨ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੈਸੇਕਸ 820 ਅੰਕਾਂ (1.03%) ਦੀ ਗਿਰਾਵਟ ਨਾਲ 78675 'ਤੇ ਬੰਦ ਹੋਇਆ। ਨਿਫਟੀ 'ਚ ਵੀ 257 ਅੰਕ (1.07 ਫੀਸਦੀ) ਦੀ ਗਿਰਾਵਟ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਇਹ 23,883 ਦੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਬੰਦ ਹੋਇਆ। ਸੈਸੇਕਸ ਦੇ 30 ਸਟਾਕਾਂ 'ਚ 27 'ਚ ਗਿਰਾਵਟ ਅਤੇ 3 'ਚ ਤੇਜ਼ੀ ਰਹੀ।

40 ਕੁਆਰੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਦੱਸਿਆ ਗਰਭਵਤੀ, ਫੋਨ 'ਤੇ ਆਏ ਮੈਸੇਜ ਨੇ ਉਡਾਏ ਹੋਸ਼

ਵਾਰਾਣਸੀ 27 ਨਵੰਬਰ। ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਾਰਾਣਸੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਅਜੀਬ ਅਤੇ ਸਭ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨ ਕਰ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਮਾਮਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਆਂਗਣਵਾੜੀ ਵਰਕਰ ਦੀ ਗਲਤੀ ਕਾਰਨ ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਮੰਤਰਾਲ ਨੇ 40 ਕੁਆਰੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਗਰਭਵਤੀ ਐਲਾਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਦੀਵਾਲੀ 'ਤੇ ਮੋਬਾਈਲ 'ਤੇ ਆਏ ਮੈਸੇਜ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਰੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਵੀ ਸਭ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ। ਇਸ ਮੈਸੇਜ ਨਾਲ ਕੁੜੀਆਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਾਲੇ ਵੀ ਸੋਚ ਵਿਚ ਪੈ ਗਏ। ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਕੁੜੀਆਂ ਦੇ ਗਰਭਵਤੀ ਹੋਣ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਣ 'ਤੇ ਪਿੱਛ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਜ਼ਾਲਮ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਤੱਕ ਦਹਿਸ਼ਤ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਿਆ ਤਾਂ ਇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਇਸ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲੇ ਪਿੱਛੇ ਇੱਕ ਆਂਗਣਵਾੜੀ ਵਰਕਰ ਦਾ ਕਰਸੂ ਸੀ। ਫਿਲਹਾਲ ਮੁੱਖ ਵਿਕਾਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਰਿਮਾਸ਼ੂ ਨਾਗਪਾਲ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਲੜਕੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਦੀ ਬੀਡੀਓ ਰਾਹੀਂ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਵਾਰਾਣਸੀ ਦੇ ਰਾਮਨਾ ਗਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡਾ ਸੁਆਗਤ ਹੈ। ਇੱਕ ਦੁੱਧ ਚੁੰਘਾਉਣ ਵਾਲੀ ਮਾਂ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਤੁਸੀਂ ਆਂਗਣਵਾੜੀ ਕੇਂਦਰ ਤੋਂ ਘਰ ਦੇ ਦੋਰੇ ਰਾਹੀਂ ਗਰਮ ਪਕਾਇਆ ਹੋਇਆ ਭੋਜਨ ਜਾਂ ਰਾਸ਼ਨ, ਸਲਾਹ, ਬਾਲ ਸਿਹਤ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਤੇ ਫ਼ਾਤੀ ਦਾ ਦੁੱਧ ਚੁੰਘਾਉਣ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਵਰਗੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਗਰਭਵਤੀ ਹੋਣ ਦਾ ਮੈਸੇਜ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਕੁੜੀਆਂ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਹੇਠੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਖਿਸਕ ਗਈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਂਗਣਵਾੜੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ। ਪਰਿਵਾਰ ਮੁਤਾਬਕ ਆਂਗਣਵਾੜੀ ਵਰਕਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਮੰਨਣ ਦੀ ਥਾਂ ਉਲਟਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਬੋਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਰੀਆਂ ਪੀੜਤਾ ਕੁੜੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪਿੱਛੇ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਕੀਤੀ। ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਵੱਟਰ ਆਈਡੀ ਨਾਲ ਆਧਾਰ ਨੂੰ ਲਿੰਕ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਆਂਗਣਵਾੜੀ ਵਰਕਰ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਕਾਰਡ ਦੀ ਫੋਟੋ ਕਾਪੀ ਲਈ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਜ 'ਤੇ ਕੁਆਰੀਆਂ ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਗਰਭਵਤੀ ਬਣਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪੋਸਟ ਸਬੰਧੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਗਠਨ ਕਰ ਲਿਆ।

ਮੱਲੂਆ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਜੀਬ ਮਾਮਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਇੱਥੇ 40 ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਮੰਤਰਾਲ ਵੱਲੋਂ ਪੋਸਟ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਸਬੰਧੀ ਸਨੱਚ ਮਿਲਿਆ। ਇਸ ਸੰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ - ਪੋਸਟ ਟਰੈਕਰ

ਅੱਰਤ ਨੇ ਤਾਂਤਰਿਕ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਅੰਨ੍ਹਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਫਿਰ ਹੋਇਆ ਉਹ ਜੋ ਸੋਚਿਆ ਨਾ ਸੀ ਜਲੰਧਰ 27 ਨਵੰਬਰ। ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਇੱਕ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਝਾੜ-ਫੂਕ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਦਰਿਦਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਇੱਕ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਤਾਂਤਰਿਕ ਕੋਲ ਫਾਂਡਾ ਕਰਵਾਉਣ ਗਈ ਬੀਮਾਰ ਅੱਰਤ ਨੂੰ ਨਸ਼ੇ ਵਾਲੀ ਚੀਜ਼ ਸੁੱਧਾ ਬੋਝ ਕਰਕੇ ਬਾਬੇ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ ਸੇਕਸ ਕੀਤਾ। ਬਾਣਾ ਨੰਬਰ 5 ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਤਾਂਤਰਿਕ ਸਰਵਰਾਜ ਖੀਲਾਫ਼ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਪੀੜਤਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਕਾਫੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬੀਮਾਰ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਤਾਂਤਰਿਕ ਸਰਵਰਾਜ ਫਾਂਡਾ ਕਰਕੇ ਬੀਮਾਰੀ ਠੀਕ ਕਰਦਾ ਹੈ। 6 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਉਹ ਉਸ ਕੋਲ ਗਈ, ਜਿਸ ਨੇ ਨਹਿਰ ਦੇ ਕੰਢੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਤਵੀਤ ਬੰਨ੍ਹਣ ਨੂੰ ਕਿਹਾ। ਰਾਤ ਲਗਭਗ 9 ਵਜੇ ਤਾਂਤਰਿਕ ਨੇ ਅੱਰਤ ਦੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਕਮਰੇ ਦੇ ਬਾਹਰ ਡੁਕਣ ਦਾ ਕਹਿ ਕੇ ਅੱਰਤ ਨੂੰ ਕਮਰੇ 'ਚ ਲਿਆ ਕੇ ਬੋਝ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸਰਵਰਾਜ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ ਸੇਕਸ ਕੀਤਾ। ਕਾਫੀ ਸਮੇਂ ਲੱਗਣ 'ਤੇ ਅੱਰਤ ਦੇ ਪਤੀ ਨੇ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੜਕਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਤਾਂਤਰਿਕ ਨੇ ਕੱਪੜੇ ਪਾਉਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਪੀੜਤਾ ਦਾ ਪਤੀ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਤੱਕ ਕੇ ਅੰਦਰ ਦਾਖਲ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਤਾਂਤਰਿਕ ਉਸ ਨੂੰ ਧੱਕਾ ਮਾਰ ਕੇ ਮੇਕੇ ਤੋਂ ਵਧਾਰ ਗਿਆ। ਪੀੜਤਾ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਬਾਣਾ ਨੰਬਰ 5 ਦੀ ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਪੁਲਸ ਨੇ ਅੱਰਤ ਦੇ ਬਿਠਾਨਾਂ 'ਤੇ ਤਾਂਤਰਿਕ ਸਰਵਰਾਜ ਖੀਲਾਫ਼ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਪੁਲਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜਲਦ ਹੀ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

35 ਸਾਲਾ ਮਸ਼ਹੂਰ ਟੀਵੀ ਅਦਾਕਾਰ ਨੇ ਚੁੱਕਿਆ ਖੰਫਨਾਕ ਕਦਮ, ਸਦਮੇ 'ਚ ਪਰਿਵਾਰ

ਨੌਸ਼ਹਲ ਡੈਸਕ 27 ਨਵੰਬਰ। ਟੀਵੀ ਇੰਡਸਟਰੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਬੁਰੀ ਖਬਰ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਦਾਕਾਰ ਨਿਤਿਨ ਕੁਮਾਰ ਸਤਿਆਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਲਈ ਹੈ। 35 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ 'ਚ ਨਿਤਿਨ ਨੇ ਇਹ ਕਦਮ ਚੁੱਕ ਕੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪੁਲਸ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਨਿਤਿਨ ਮੁੰਬਈ ਦੇ ਗੋਰਗਾਂਵ 'ਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਸਾਮ ਨੂੰ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਲਈ। ਨਿਤਿਨ ਕੁਮਾਰ ਦਾ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਯਸ਼ੋਧਾਮ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਨੇ ਪੱਖੇ ਨਾਲ ਫਾਂਸ ਲੈ ਕੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਲਈ। ਪੁਲਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਚ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਨਿਤਿਨ ਡਿਪ੍ਰੈਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਸੀ। ਉਹ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਡਿਪ੍ਰੈਸ਼ਨ ਦੀ ਦਵਾਈ ਵੀ ਲੈ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਟੀਵੀ ਜਾਂ ਫੀਲਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਜਦੋਂ ਉਹ ਘਰ ਪੜਤੀ ਤਾਂ ਘਰ ਅੰਦਰੋਂ ਬੰਦ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਤਾ ਕਿ ਨਿਤਿਨ ਪਿੱਛੋਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰੇਗਾ। ਜਦੋਂ ਘਰ ਬੰਦ ਮਿਲਿਆ ਤੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਖੜਕਾਉਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਖੁੱਲ੍ਹਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਰੌਲਾ ਪਾਇਆ। ਕਿੱਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਫਲੰਟ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਣ 'ਚ ਕਾਮਯਾਬ ਰਹੀ। ਅੰਦਰ ਜਾ ਕੇ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਨਿਤਿਨ ਪੱਖੇ ਨਾਲ ਲਟਕਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਨਿਤਿਨ ਦੀ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ। ਜਿੱਥੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਐਲਾਨ ਦਿੱਤਾ। ਪੁਲਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਮੁਤਾਬਕ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਨਿਤਿਨ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਸਦਮੇ ਵਿੱਚ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਉਹ ਘਰ ਪੜਤੀ ਤਾਂ ਘਰ ਅੰਦਰੋਂ ਬੰਦ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਤਾ ਕਿ ਨਿਤਿਨ ਪਿੱਛੋਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰੇਗਾ। ਜਦੋਂ ਘਰ ਬੰਦ ਮਿਲਿਆ ਤੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਖੜਕਾਉਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਖੁੱਲ੍ਹਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਰੌਲਾ ਪਾਇਆ। ਕਿੱਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਫਲੰਟ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਣ 'ਚ ਕਾਮਯਾਬ ਰਹੀ। ਅੰਦਰ ਜਾ ਕੇ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਨਿਤਿਨ ਪੱਖੇ ਨਾਲ ਲਟਕਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਨਿਤਿਨ ਦੀ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ। ਜਿੱਥੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਐਲਾਨ ਦਿੱਤਾ। ਪੁਲਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਮੁਤਾਬਕ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਨਿਤਿਨ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਸਦਮੇ ਵਿੱਚ ਹੈ।

ਟਰੇਨ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਝਟਕਾ, 48 ਰੇਲ ਗੱਡੀਆਂ 3 ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ ਰੱਦ

ਨੌਸ਼ਹਲ ਡੈਸਕ 27 ਨਵੰਬਰ। ਭਾਰਤੀ ਮੌਸਮ ਵਿਭਾਗ (ਐੱਮ ਐੱਸ ਡੀ) ਨੇ 15 ਨਵੰਬਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਠੰਡ ਵਧਣ ਅਤੇ 21 ਨਵੰਬਰ ਤੋਂ ਸੰਘਣੀ ਹੁੰਦੇ ਪੈਣ ਦੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਚਿਤਾਵਨੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤੀ ਰੇਲਵੇ ਨੇ ਦਸੰਬਰ 2024 ਤੋਂ ਫਰਵਰੀ 2025 ਤੱਕ ਉਤਰਾਖੰਡ ਦੀਆਂ ਕਈ ਰੇਲ ਗੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਘੱਟ ਨਿੱਬਿਲਣੀ ਅਤੇ ਹੁੰਦੇ ਕਾਰਨ ਰਾਦਦੀਆਂ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੀਡੀਆ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਰਦੀਆਂ 'ਚ ਹੁੰਦੇ ਕਾਰਨ ਰੇਲ ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ 'ਚ ਸੰਭਾਵਿਤ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦੇ

ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਉੱਤਰੀ ਰੇਲਵੇ ਨੇ ਦੋਹਰਾਦੂਨ, ਗਿਸਕੋਸ, ਹਰਿਦੁਆਰ, ਕਾਠਗੋਦਾ ਅਤੇ ਲਾਲਕੁਆਨ ਵਰਗੇ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਤੋਂ ਚੱਲਣ ਵਾਲੀਆਂ 20 ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਟਰੇਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਦੋਹਰਾਦੂਨ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਗਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹਾਵੜਾ-ਦੋਹਰਾਦੂਨ ਉਪਾਸਨਾ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ (12327/28) ਅਤੇ ਵਾਰਾਣਸੀ-ਦੋਹਰਾਦੂਨ ਜਨਤਾ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ (15119/20) 3 ਦਸੰਬਰ ਤੋਂ 1 ਮਾਰਚ 2025 ਤੱਕ ਰੱਦ ਰਹਿਣਗੀਆਂ। ਰੇਲ ਮੰਤਰਾਲਾ ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ 'ਚ ਰੇਲ ਯਾਤਰਾ 'ਚ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਉਪਲੱਬਧੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। 4 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦਿਨ 'ਚ 3 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਰੇਲਵੇ 'ਚ ਸਫਰ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਵਾਰ 1 ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ 5 ਨਵੰਬਰ ਤੱਕ 4521 ਸਪੈਸ਼ਲ ਟਰੇਨਾਂ ਚਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੇ ਸੀਜਨ 'ਚ 7724 ਸਪੈਸ਼ਲ ਟਰੇਨਾਂ ਚਲਾ ਕੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 73 ਫੀਸਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਪੈਸ਼ਲ ਟਰੇਨਾਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਬਿਹਾਰ, ਪੂਰਬੀ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਝਾਰਖੰਡ ਦੇ 6.85 ਕਰੋੜ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੇ ਸਫਰ ਕੀਤਾ। ਰੇਲ ਮੰਤਰਾਲਾ ਦਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸਰਦੀਆਂ ਦੌਰਾਨ ਯਾਤਰੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਲੋਹੇ ਦੀ ਵਸਤੂ ਨਾਲ ਦਾਗਿਆ, ਮਦਰਸਾ ਟੀਚਰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ

ਨੌਸ਼ਹਲ ਡੈਸਕ 27 ਨਵੰਬਰ। ਇੱਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਲੋਹੇ ਦੀ ਵਸਤੂ ਨਾਲ ਦਾਗਣ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਇੱਕ ਮਦਰਸਾ ਅਧਿਆਪਕ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੁਲਸ ਨੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਕੋਰਲ ਦੇ ਕਨੂੰਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਹੈ। ਪੁਲਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਗੁਆਂਢੀ ਮਲਪੁਰਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਥਿਤ ਤਨੂਰ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਉਮਰ ਅਸ਼ਰਫੀ 'ਤੇ ਇਹ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੇ ਗੁਪਤ ਅੰਗ 'ਚ ਮਿਰਚ ਪਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਦਿੱਤਾ। ਪੁਲਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮਦਰਸਾ ਅਧਿਆਪਕ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ 'ਤੇ ਇਹ ਬੇਰਹਿਮੀ ਕੀਤੀ। ਹਾਲ 'ਚ ਇਸ ਸਬੰਧ 'ਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਲੋਂ ਪੁਲਸ 'ਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਸ਼ੀ ਅਧਿਆਪਕ ਰਾਜ ਤੋਂ ਵਧਾਰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਕਰਨਾਟਕ ਅਤੇ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ 'ਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਲੁੱਕ ਕੇ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਗੁਪਤ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲੀ ਸੀ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਅਧਿਆਪਕ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਕੋਇੰਬਟੂਰ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਗ੍ਰਹਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ 'ਚ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਟੀਮ ਤਨੂਰ ਪਹੁੰਚੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ 'ਚ ਅਸ਼ਰਫੀ ਦੋਸ਼ਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਲੱਗਾ ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਕਨਵਨ ਪੁਲਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਨਿਆਂ ਸੰਗਤ (ਬੀਐੱਨਐੱਸ) ਦੀਆਂ ਸੰਬੰਧਤ ਧਾਰਾਵਾਂ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਉਸ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੁਲਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਸ਼ਰਫੀ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ 'ਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਹਿਰਾਸਤ 'ਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ।

PUBLIC NOTICE Information is given to general public at large that our client M/s Aspire Buildwell through prop. Mr. Karan Dudgeja is the owner of Freehold Residential Plot area measuring 309.49 sq. mtrs., out of Khata No. 195, Kharsa No. 233K (87 sq. mtrs.), & Kharsa No. 236 (222.5 sq. mtrs.), & Plot area measuring 108.69 sq. mtrs., out of Kharsa No. 232K, Situated at Village - Jaipur, Pargana & Tehsil Dadri, Distt. Gautam Budh Nagar, U.P. Vide Sale Deed dated 03/05/2023 duly registered in the office of SR Dadi, as Doc No. 15787, Book No. 01, Vol No. 23442, Page No. 309-330 & Sale Deed dated 03/05/2023 duly registered in the office of SR Dadi, as Doc No. 15786, Book No. 01, Vol No. 23442, Page No. 287-308, it is stated that Mr. Rakesh Chandrar Aggarwal & Mr. Rakesh Banwarlal had purchased above said property as HUF but further they have sold invariably, now our client is declaring that any other person does not have any right over the said property, which is to be financed by ICICI Home Finance Co. Ltd. Branch: Laxmi Nagar, Delhi. If any person(s) have any objection(s) or claim(s) with respect to the right, title or interest in the Said Property then contact us within 07 days from the date of Publication of this notice and or the same to the undersigned if found by any one. Thereafter no claim shall be entertained

NAME CHANGE I, Anupama D/o Pradeep Kumar R/o D-754/A, Gali No.1, Ashok Nagar, Shahdara, Delhi-110093 have changed my name to Anupama Chaudhary.

NAME CHANGE I Swaran Kaur Sawhney W/o Prithi Pal Singh R/o 10C/80 SFS Flats Green View Apartment Mayapuri Road Hari Nagar West Delhi-110064 Have Changed My Name to Swaran Kaur for all purpose.

NAME CHANGE I Tajinder Kaur W/o Jaspreet Singh Baweja R/o 52/43 Ramjas Road Karol Bagh Delhi -110005 Have Changed My Name To Tajinder Kaur Baweja For All Purpose.

NAME CHANGE I, Pradeep Kumar S/o Prem Chand R/o D-754/A, Gali No.1, Ashok Nagar, Shahdara, Delhi-110093 have changed the name of my minor son from Arjun to Arjun Vaidwan.

NAME CHANGE I, ANITA BANSAL W/O PAWAN BANSAL residing at B-504, MAYUR-DHWAJ APARTMENT, I.P. EXTN, EAST DELHI-110092 have Change my name to ANITA RANI BANSAL for all future purpose.

PUBLIC NOTICE I Jyoti pal W/O Sunil Kumar R/O WZ-125, Village Begumpur, North West Delhi -110086.declare that name of mine has been wrongly written as Jyoti in my minor Daughter's name from 14 years in her school cords and birth certificate no MCDOLR09368299. The actual my name is Jyoti Pal.

NAME CHANGE I, PUNNAM DEVI Wife of No-14913053K Rank-HAV Name-NARENDER SINGH R/O C-7, LAXMI GARDEN, NAJFARGARH, NEW DELHI-110043 have changed my name from PUNNAM DEVI to POONAM DEVI for all future purposes vide Affidavit Dated 30/09/2023 before Executive Magistrate, Delhi.

NAME CHANGE I, NEETAS DEVI Wife of No-3204848W Rank-HAV Name-DHARMENDRA SINGH R/O L-1, BIKHUNDAS PO MURSAN, DISTT-HATHRAS, UP-204213 have changed my name from NEETAS DEVI to NITESH DEVI for all future purposes vide Affidavit Dated 30/09/2023 before Notary Public, Delhi.

NAME CHANGE I, ABDUL TAWWAB S/O Shri Abdul Rehman Resident of House No. C-16, Abhimanyu Gali, Near Babu Ram Chowk, Arjun Mohalla, Moujpur, Delhi-110053 have changed my name ABDUL TAWWAB to ABDUL TAWWAB for all future purposes.

NAME CHANGE I, SIDDHARTH RANA S/O BHAGWAN RANA residing at H NO-1074, SIRASPUR, DELHI-110044 have changed my name to SIDDHARTH RANA for all future purpose.

NAME CHANGE I Kapil Kumar Yadav S/o Dinesh Yadav R/o House No-523 P, Sector-14, Gurgaon, Haryana-122001, Have Changed My Name To Kapil Yadav For All Purpose

NAME CHANGE I Taran Preet Singh Kochhar S/o Manpreet Singh Kochhar R/o 10C/80 SFS Flats Green View Apartment Mayapuri Road Hari Nagar West Delhi-110064 Have Change My Given Name Taranpreet Singh and Surname Kochhar for all purpose.

PUBLIC NOTICE It is for general information that I, BALJEET SINGH S/O GURCHARAN SINGH R/o 12/32, Geeta Colony, East Delhi-110031 declare that name of mine, my wife and my minor daughter has been wrongly written as BALJEET SINGH CHUGH, GURPREET KAUR CHUGH, JASLEEN KAUR CHUGH in my minor daughter JASLEEN KAUR aged 16 years in her 10th class Educational Documents. The actual name of mine, my wife and my minor daughter are BALJEET SINGH, GURPREET KAUR and JASLEEN KAUR respectively, which may be amended accordingly.

NAME CHANGE I, Sandeep Ved S/o Khushi Ram Ved R/o H.No-139/1,B-Block, Street No-3,Quib Vihar Phase-2,Dwarka,Delhi-110071, Have Changed My Name To Sandeep Vaid For All Purpose

NAME CHANGE I, Rohini Bhatnagar W/o Amitabh Bhatnagar R/o M-7075, Dewinder Vihar, Gurgaon sector 56, Gurgaon Haryana-122011, Have Changed My Name To Rohini Dhanraj Bhatnagar For All Purpose

NAME CHANGE I, Anil Balakrishna Panicker s/o Angakattil Narayan Balakrishna Panicker R/O A-6/334-A, Janta Flats, Paschim Vihar, Delhi-110063, have changed my name to Anil Bala Panicker permanently.

NAME CHANGE I, Rekha W/O Prem Singh R/O B 278, SOUTH MOTI BAGH NEW DELHI 110021 have changed my name from Rekha to Rekha Rawat for all future purpose.

PUBLIC NOTICE My client Narendar Kumar Chauhan S/o Pooran Singh R/o H.No.376, Chauhan Mohalla, Madanpur Khadar, Sarita Vihar, Delhi-76, has severed all relations and disowned his son Harsh Chauhan and his wife Preeti Rani from his all movable-immovable properties due to their Vihar, Delhi-76, has severed all relations and disowned his disobedience. My client Shall not be responsible for their acts. ARJUN BIDHURI Advocate CH. NO.536, Saket Courts New Delhi-110017

NAME CHANGE I, VINOD KUMAR S/O UDAY SINGH residing at FLAT NO-G-3/8, NEAR DDA WATER TANK, SECTOR-4, ROHINI, DELHI-110085 have changed my name to VINOD KUMAR KUSHWAHA for all future purpose.

NAME CHANGE I, Saurav Preet Kaur Kochhar W/o Manpreet Singh Kochhar R/o 10C/80 SFS Flats Green View Apartment Mayapuri Road Hari Nagar West Delhi-110064 Have Change My Given Name Sarvepreet kaur and Surname Kochhar for all purpose.

NAME CHANGE I, D BABU father of NO-14842224Y Rank HAV/M Name-ANOOB B R/O AALAYAM, VILL -KEEZHTHONNAKKAL, PO-POTHENCODE, DIST-TRIVANDRUM, KERALA-695584 have changed my name from D BABU to BABU D for all future purposes vide Affidavit Dated 12/03/2024 before Notary Public, Delhi.

NAME CHANGE I, MEENA DEVI wife of JC-493248F Rank-NB/SUB Name-RAVINDER KUMAR R/O VPO-MURTHAL, TEH-SOMPAT, DISTT-SOMPAT, HARYANA-131027 have changed my name from MEENA DEVI to MEENA for all future purposes vide Affidavit Dated 11/03/2024 before Notary Public, Delhi.

NAME CHANGE I, Jaspreet Singh S/o Jagdeep Singh R/o 52/43 Ramjas Road Near Khalsa college Karol Bagh Delhi -110005 Have Changed My Name To Jaspreet Singh Baweja For All Purpose.

NAME CHANGE I, DATTATRAY NAGOO PATIL father of NO-JC-379904X SUB MAJ PATIL MAHENDRA DAT-TATRAY R/O VILL-BONJURDI, PO-ADKUR, TEH-CHANDGAD, DISTT-KOLHAPUR, MH-416509, have changed my name from DATTATRAY NAGOO PATIL to DATTA NAGOO PATIL for all future purposes and in my son's service record my date of birth wrongly mentioned as 01/07/1953 instead of my correct date of birth as 17/01/1950 Vide Affidavit dated 29/11/2022 Before Notary Public, Delhi.

NAME CHANGE I, My Client Narendar Kumar Agarwal S/O LATE SARDARI LAL AGARWAL AND NEETU AGARWAL W/O NARENDER PAL AGARWAL BOTH R/O H.NO. 49, NARELA ROAD, BAWANA, NEAR STATE BANK OF INDIA, NEW DELHI, PRESENTLY AT H.NO.122, WHITE HOUSE APARTMENT, SECTOR-13, ROHINI, NEW DELHI-110085, HAVE DEBARRED THEIR SON NIKHIL AGARWAL AND HIS WIFE ANCHAL AGARWAL FROM THEIR ALL MOVABLE-IMMOVABLE PROPERTIES AND SHALL NOT HAVE ANY RIGHT, TITLE OR INTEREST IN MOVABLE AND IMMOVABLE PROPERTIES AND SEVERED ALL THEIR RELATION DUE TO MISCONDUCT AND DISOBEDIENCE, ANYBODY DEALING WITH THEM SHALL BEAR AT THEIR OWN COST, RISK & CONSEQUENCES

NAME CHANGE I, KRISHAN KANTA W/O IC-29829P (Late) Col SHIV KUMAR (Retd.) R/O H-104, VIVEK VIHAR, NEAR KENDRIYA VIHAR-2, SEC-82, NOIDA, SALARPUR, GAUTAM BUDDHA NAGAR, UTTAR PRADESH-201304 have changed my name from KRISHAN KANTA to KRISHAN KANTA RANDEY for all future purposes vide Affidavit Dated 12/03/2024 before Notary Public, Delhi.

NAME CHANGE I, ANITA W/O NO-2806617A HAV TANGADKAR SUBHASH SITARAM R/O VPO-GHARGAON, TEH-SANGAMNER, DISTT-AHMADNAGAR, MAHARASHTRA-422620, have changed my name from ANITA to ANITA SUBHASH TANGADKAR for all future purposes vide Affidavit dated 29/11/2022 before Notary Public, Delhi.

NAME CHANGE I, ANITA W/O NO-2806617A HAV TANGADKAR SUBHASH SITARAM R/O VPO-GHARGAON, TEH-SANGAMNER, DISTT-AHMADNAGAR, MAHARASHTRA-422620, have changed my name from ANITA to ANITA SUBHASH TANGADKAR for all future purposes vide Affidavit dated 29/11/2022 before Notary Public, Delhi.

ਹੈਲਥ ਸੈਂਟਰ 'ਚ ਇਲਾਜ ਲਈ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ

ਜਲੰਧਰ 27 ਨਵੰਬਰ। ਜਲੰਧਰ ਵਿਖੇ 120 ਫੁੱਟ ਰੋਡ ਅਰਥਨ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਹੈਲਥ ਸੈਂਟਰ ਵਿਖੇ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਉਣ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਦਿੱਕਤਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ ਉਕਤ ਹੈਲਥ ਸੈਂਟਰ ਵਿੱਚ ਬਸਤੀ ਗੁਜ਼ਾਂ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਬਸਤੀ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਲੋਕ ਆਪਣੀਆਂ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਸਬੰਧੀ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਇਸ ਸਿਹਤ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਵਾਈ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਵਾਈ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇੱਥੇ ਆਵਾਰਾ ਕੁੱਤੇ ਅਕਸਰ ਹੀ ਆਰਾਮ ਕਰਦੇ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਹੈਲਥ ਸੈਂਟਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਗਾਈ ਗਈ ਲਿਫਟ ਕਈ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਬੰਦ ਪਈ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਇਸ ਸਿਹਤ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਵੀ ਗੰਦਗੀ ਫੈਲੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿਹਤ ਸਬੰਧੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਥੇ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜਲੰਧਰ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਸ ਸਿਹਤ ਕੇਂਦਰ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਕੇ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਭਾਰਤੀ ਰੇਲਵੇ ਨੇ ਬਣਾਇਆ ਨਵਾਂ ਰਿਕਾਰਡ, ਇੱਕ ਦਿਨ 'ਚ 3 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੇ ਟਰੇਨ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸਫਰ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ 27 ਨਵੰਬਰ। ਭਾਰਤੀ ਰੇਲਵੇ ਨੇ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਰਿਕਾਰਡ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਰੇਲ ਮੰਤਰਾਲਾ ਦੇ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਬਿਆਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 4 ਨਵੰਬਰ 2024 ਨੂੰ 3 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੇ ਟਰੇਨ ਰਾ

ਡਾ. ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ

94170-87328

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਵਾ ਦੋ ਲੱਖ ਹੈਕਟਰ ਰਕਬੇ 'ਚ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਆਲੂ ਅਤੇ ਮਟਰਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉੱਪਰ ਵਿਚ ਪਿਸ਼ਾਬ ਨਾਲ ਗਾਜਰ, ਮੁਲੀ, ਸ਼ਲਗਮ ਆਦਿ ਜੜ੍ਹਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਤੀਸਰੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਤਦ ਹੀ ਸੰਭਵ ਹੋ ਜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿਚ ਸਥਿਰਤਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਵਾਧੂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਸਥਾਨਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਫੂਡ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਯੂਨਿਟ ਲਗਾਏ ਜਾਣ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਆਪਣੀ ਮੰਡੀ' ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸਾਨ ਆਪਣੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚ ਕੇ ਆੜੂਤੀਆਂ ਦੇ ਹੱਥ 'ਚ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਨੂੰ ਬਚਾ ਸਕਣ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੰਡੀ ਬੋਰਡ ਰਾਹੀਂ ਹਰ ਹਫ਼ਤੇ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਘੱਟ ਘੱਟ ਕੀਮਤ ਸਿੱਧੀ ਜਾਵੇ

ਤੋਂ ਮੰਡੀ ਵਿਚ ਇਸ ਕੀਮਤ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਉਪਜ ਦੀ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇ। ਜੜ੍ਹਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਕੁਝ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਮੁਲੀ, ਸ਼ਲਗਮ ਆਦਿ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਭਾਰਤ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਸਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਰੀਬ 2400 ਹੈਕਟੇਅਰ ਰਕਬੇ 'ਚ ਗਾਜਰ, ਮੁਲੀ ਤੇ ਸ਼ਲਗਮ ਆਦਿ ਜੜ੍ਹਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਬਜ਼ੀ ਅਤੇ ਜੂਸ ਦੇ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਰਤੋਂ ਗਾਜਰ ਦੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਗਾਜਰ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ 'ਚ ਖ਼ੁਰਾਕੀ ਤੱਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਗਾਜਰ ਵਿਚ ਬੀਟਾ ਕੈਰੋਟੀਨ, ਲੋਹਾ, ਕੈਲਸ਼ੀਅਮ, ਡਿਠੋਲਿਜ਼ਿਨ ਆਦਿ ਤੱਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕਾਲੀ ਗਾਜਰ ਕੈਂਸਰ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਗਾਜਰ

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਾਸ਼ਤ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਕੈਰਟ ਰੈਂਡ, ਪੰਜਾਬ ਬਲੈਕ

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ 2400 ਹੈਕਟੇਅਰ ਰਕਬੇ 'ਚ ਗਾਜਰ, ਮੁਲੀ, ਸ਼ਲਗਮ ਆਦਿ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਖਣਿਜ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਇਹ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਸਿਹਤ ਲਈ ਬੇਹੱਦ ਲਾਹੇਵੰਦ ਹਨ...

ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਤੋਹਫ਼ਾ

ਖਾਦਾਂ ਤੇ ਸਿੰਚਾਈ

ਜੜ੍ਹਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ 15 ਟਨ ਰੂੜੀ ਖਾਦ ਬਿਜਾਈ ਵੇਲੇ ਪਾਉਣ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ 55 ਕਿੱਲੋ ਯੂਰੀਆ, 75 ਕਿੱਲੋ ਸੁਪਰਫਾਸਫੇਟ ਤੇ 30 ਕਿੱਲੋ ਪੋਟਾਸ਼ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਪਾਈ ਜਾਵੇ। ਪਹਿਲਾ ਪਾਣੀ ਬਿਜਾਈ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਲਗਾ ਦੇਵੋ। ਨਦੀਆਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਮਹੀਨੇ ਪਿੱਛੋਂ ਇਕ ਗਡੀ ਕਰੋ। ਗਾਜਰ ਨੂੰ ਲੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਾਣੀ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

ਜੜ੍ਹਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ

ਬਿਊਟੀ ਅਤੇ ਪੀਸੀ-34 ਕਿਸਮਾਂ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਕੈਰਟ ਰੈਂਡ ਕਿਸਮ ਤੋਂ ਇਕ ਏਕੜ ਵਿੱਚ 230 ਡਾਇਟਲ ਗਾਜਰ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਪਾਉਣੀਆਂ ਹਨ। ਕਾਲੀ ਗਾਜਰ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ 200 ਡਾਇਟਲ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਸਿਹਤ ਲਈ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਹੈ। ਇਹ ਖ਼ੁਨ ਦੀ ਕਮੀ ਪੂਰੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਵੀ ਟਾਕਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਗਾਜਰ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ 5 ਕਿੱਲੋ ਬੀਜ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਬਿਜਾਈ ਵੇਲੇ ਉੱਤੇ ਕਰੋ, ਇਸ

ਨਾਲ ਗਾਜਰ ਦਾ ਆਕਾਰ ਸਿੱਧ ਅਤੇ ਲੰਬਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਬਿਜਾਈ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਕਤਾਰ ਤੋਂ ਕਤਾਰ ਦਰਮਿਆਨ 45 ਅਤੇ ਬੁਟਿਆਂ ਦਰਮਿਆਨ 7.5 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਦਾ ਫ਼ਾਸਲਾ ਰੱਖੋ। ਗਾਜਰਾਂ 100 ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਪੁਟਾਈ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਮੁਲੀ

ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਲੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਲਾਦ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮੁਲੀ ਸਾਰਾ ਸਾਲ ਉਗਾਈ ਜਾ

ਸ਼ਲਗਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਬਜ਼ੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਬਿਜਾਈ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਕਤਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ 45 ਅਤੇ ਬੁਟਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ 7.5 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਫ਼ਾਸਲਾ ਰੱਖੋ। ਲੋੜ ਪੈਣ 'ਤੇ ਬੁਟਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਚਲਾ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਲ-1 ਸ਼ਲਗਮ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸਮ ਹੈ। ਇਕ ਏਕੜ ਲਈ ਦੋ ਕਿੱਲੋ ਬੀਜ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਸ਼ਲਗਮ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਦੇ ਪੱਤਿਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਵਿਟਾਮਿਨ-ਏ ਅਤੇ ਵਿਟਾਮਿਨ-ਸੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਡਾ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ

94654-20097

ਜੈਵਿਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਫ਼ਸਲਾਂ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅਨਾਜ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਰਸਾਇਣਕ ਖਾਦਾਂ ਤੋਂ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਮਨੁੱਖੀ ਸਿਹਤ ਉੱਪਰ ਇਸ ਦਾ ਬਹੁਤ ਮਾੜਾ ਅਸਰ ਪਿਆ ਹੈ। ਕੈਂਸਰ ਵਰਗੀਆਂ ਭਿਆਨਕ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜੈਵਿਕ ਢੰਗ, ਜੈਵਿਕ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਜੈਵਿਕ ਕਟਕ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਜੈਵਿਕ ਖੇਤੀ ਦੀ ਮੰਗ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਰਥਿਕਤਾ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਅਨਾਜ ਰਸਾਇਣਕ ਖਾਦ ਨਾਲ ਉਪਜਾਊ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਡੇਢ ਤੋਂ ਦੁੱਗਣੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਵਿਕਦਾ ਹੈ। ਜੈਵਿਕ ਖੇਤੀ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਸਾਇਣ ਨਹੀਂ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ। ਇਸ ਵਿਚ ਬਸੀਨ ਦੀ ਉਪਜਾਊ ਸ਼ਕਤੀ ਵਧਾਉਣ ਤੇ ਫ਼ਸਲਾਂ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਖ਼ੁਰਾਕੀ ਤੱਤ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਫ਼ਸਲੀ ਚੰਕਰ, ਫ਼ਸਲੀ ਗਹਿਣੇ-ਘੁੰਗਰ, ਰੂੜੀ ਦੀ ਖਾਦ, ਕੰਪੋਸਟ, ਫ਼ਸਲੀ ਫ਼ਸਲਾਂ ਤੇ ਹਰੀ ਖਾਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਮੌਕੀ-ਬਰਸੀਮ-ਬਾਜਰਾ : ਖੇਤ 'ਚ 3.5 ਟਨ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਸੁੱਕੀ ਰੂੜੀ (ਇਕ ਫ਼ੀਸਦੀ ਨਾਈਟ੍ਰੋਜਨ) ਪਾਉ ਤੇ ਅਗਸਤ ਦੇ ਦੂਜੇ ਹਫ਼ਤੇ ਮੌਕੀ ਬੀਜੋ। 50-60 ਦਿਨ ਬਾਅਦ 'ਚ ਫ਼ਸਲ ਦੇ ਪੱਤੇ ਹੋਏ ਕੱਟ ਲਵੋ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਕ ਟਨ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਰੂੜੀ ਖੇਤ 'ਚ ਪਾ ਕੇ ਅਕਤੂਬਰ ਦੇ ਦੂਜੇ ਹਫ਼ਤੇ ਬਰਸੀਮ ਬੀਜੋ। ਇਸ ਤੋਂ 4-5 ਕਟਾਈਆਂ ਲਈਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਬਰਸੀਮ ਦੀ ਕਟਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਟਨ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਸੁੱਕੀ ਰੂੜੀ ਪਾਉ ਤੇ ਜੂਨ ਦੇ ਦੂਜੇ ਹਫ਼ਤੇ ਬਾਜਰਾ ਬੀਜ ਕੇ ਬਿਜਾਈ ਤੋਂ 45-55 ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਕੱਟ ਲਵੋ।

ਮੌਕੀ-ਬਰਸੀਮ-ਮੌਕੀ-ਰਵਾਹ : ਖੇਤ 'ਚ 3.5 ਟਨ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਸੁੱਕੀ ਰੂੜੀ ਪਾਉ ਤੇ ਅਗਸਤ ਦੇ ਦੂਜੇ ਹਫ਼ਤੇ ਮੌਕੀ ਬੀਜੋ। 50-60 ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਫ਼ਸਲ ਕੱਟ ਲਵੋ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਟਨ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਰੂੜੀ ਖੇਤ 'ਚ ਪਾ ਕੇ ਅਕਤੂਬਰ ਦੇ ਦੂਜੇ ਹਫ਼ਤੇ ਬਰਸੀਮ ਬੀਜੋ। ਬਰਸੀਮ ਦੀ ਕਟਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 3.5 ਟਨ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਰੂੜੀ ਪਾਉ ਤੇ ਜੂਨ ਦੇ ਦੂਜੇ ਹਫ਼ਤੇ ਮੌਕੀ-ਰਵਾਹ ਕੱਟ ਲਵੋ। ਇਸ ਲਈ 15 ਕਿੱਲੋ ਮੌਕੀ ਦਾ ਬੀਜ ਤੇ 15 ਕਿੱਲੋ ਰਵਾਹ-88 ਕਿਸਮ ਨੂੰ 6 ਕਿੱਲੋ ਸੀਐਲ-367 ਕਿਸਮ ਦਾ ਬੀਜ ਵਰਤੋ। ਇਸ ਬਲਵੇਂ ਚਾਰੇ ਨੂੰ ਬਿਜਾਈ ਤੋਂ 50-60 ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਕੱਟ ਲਵੋ।

ਜੈਵਿਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ

ਅੱਜ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਕੀੜੇ-ਮਕੋੜਿਆਂ ਤੇ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਬੇਲੋੜੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਤਾਜ਼ੀ, ਤੱਤਾਂ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਤੇ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕਾਂ ਤੋਂ ਰਹਿਤ

ਬਰਾਬਰ ਆਮਦਨ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮੌਕੀ ਲਈ 1.7 ਟਨ ਰੂੜੀ+1.1 ਟਨ ਗੰਡੀਆਂ ਦੀ ਖਾਦ+0.7 ਟਨ ਖਾਦ ਯੋਗ ਰਿੰਡ ਦੀ ਖਲ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਖੇਤ ਵਿਚ ਪਾਉ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਲੂਆਂ ਦੀ ਫ਼ਸਲ ਲਈ 2.5 ਟਨ ਰੂੜੀ+1.7 ਟਨ ਗੰਡੀਆਂ ਦੀ ਖਾਦ + ਇਕ ਟਨ ਖਾਦ ਯੋਗ ਰਿੰਡ ਦੀ ਖਲ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਪਾਉ। ਪਿਸ਼ਾਬ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ 1.3 ਟਨ ਰੂੜੀ ਦੀ ਖਾਦ+0.9 ਟਨ ਗੰਡੀਆਂ ਦੀ ਖਾਦ+0.5 ਟਨ ਖਾਦ ਯੋਗ ਰਿੰਡ ਦੀ ਖਲ ਪ੍ਰਤੀ

ਏਕੜ ਪਾਉ। ਮੌਕੀ ਦੀ ਫ਼ਸਲ ਨੂੰ ਜੂਨ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪੰਦਰਵਾਂ, ਆਲੂ ਅਕਤੂਬਰ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪੰਦਰਵਾਂ ਤੇ ਪਿਸ਼ਾਬ ਜਨਵਰੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪੰਦਰਵਾਂ ਵਿਚ ਬੀਜੋ। ਮੁਲੀ ਨੂੰ ਅਕਤੂਬਰ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪੰਦਰਵਾਂ ਆਲੂਆਂ ਦੀ ਹਰੇਕ ਵੱਟ ਦੇ ਦੱਖਣ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਬੀਜੋ, ਦਸੰਬਰ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਬਿਜਾਈ ਤੋਂ 50 ਤੋਂ 70 ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਪੁੱਟ ਲਵੋ। ਧਨੀਏ ਦੀ ਇਕ ਕਤਾਰ ਪਿਸ਼ਾਬ ਦੀਆਂ 5 ਕਤਾਰਾਂ ਬਾਅਦ ਜਨਵਰੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪੰਦਰਵਾਂ ਵਿਚ ਪਿਸ਼ਾਬ ਦੀ ਪਨੀਰੀ ਲਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਣੀ ਦੇਣ ਉਪਰੰਤ ਲਾਓ। ਹਰੇ ਧਨੀਏ ਦੀ ਬਿਜਾਈ ਤੋਂ 40 ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲੀ ਕਟਾਈ ਕਰੋ ਤੇ ਬੀਜ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਧਨੀਏ ਨੂੰ ਮਈ ਦੇ ਦੂਜੇ ਹਫ਼ਤੇ ਕੱਟ ਲਵੋ।

ਜੈਵਿਕ ਹਲਦੀ ਲਈ ਖ਼ੁਰਾਕੀ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ 6 ਟਨ ਰੂੜੀਆਂ ਰੂੜੀ ਦੀ ਖਾਦ ਵਰਤ ਕੇ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਰੂੜੀ ਦੀ ਖਾਦ ਪੂਰੀ ਮਾਤਰਾ 'ਚ ਉਪਲਬਧ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ 4 ਟਨ ਰੂੜੀਆਂ ਰੂੜੀ ਦੇ ਨਾਲ 13 ਟਨ ਗੰਡੀਆਂ ਖਾਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ। ਜੈਵਿਕ ਪਿਸ਼ਾਬ 'ਚ ਖ਼ੁਰਾਕੀ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ 4 ਟਨ ਰੂੜੀਆਂ ਰੂੜੀ ਦੀ ਖਾਦ ਵਰਤ ਕੇ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਰੂੜੀ ਦੀ ਖਾਦ ਪੂਰੀ ਮਾਤਰਾ 'ਚ ਉਪਲਬਧ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ 3 ਟਨ ਰੂੜੀਆਂ ਰੂੜੀ ਦੇ ਨਾਲ 0.9 ਟਨ ਗੰਡੀਆਂ ਖਾਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ। ਹਲਦੀ ਵਿਚ ਨਦੀਆਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਬਿਜਾਈ ਸਮੇਂ 40 ਡਾਇਟਲ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਪਹਾੜੀ ਵਿਚਕਾਰ ਤੇ ਜੇ ਲੋੜ ਪਵੇ ਤਾਂ 3 ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਇਕ ਗਡੀ ਕਰੋ।

ਜੈਵਿਕ ਕਟਕ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ

ਕਟਕ ਵਿਚ 8, 12 ਅਤੇ 16 ਟਨ ਰੂੜੀ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਕੁਮਵਾਰ ਜੈਵਿਕ ਮਾਦੇ ਪੱਤੇ ਤਾਰੀ, ਦਰਮਿਆਨੀ ਤੇ ਹੌਲੀ ਸ਼ਮੀਲ ਵਿਚ ਪਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕਟਕ ਦੀਆਂ ਦੋਸੀ ਕਿਸਮਾਂ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕਿਸਮ ਅਨੁਸਾਰ ਉੱਪਰ ਦੱਸੀ ਜੈਵਿਕ ਖਾਦ ਦੀ ਅੱਧੀ ਮਾਤਰਾ ਨਾਲ ਹੀ ਚੰਗਾ ਝਾੜ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਟਕ ਦੀ 50 ਕਿੱਲੋ ਨਾਈਟ੍ਰੋਜਨ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਰੂੜੀ, ਗੰਡੀਆਂ ਖਾਦ ਤੇ ਰਿੰਡ ਦੀ ਖਲ ਵਰਤ ਕੇ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ 1.7 ਟਨ ਰੂੜੀ +1.1 ਟਨ ਗੰਡੀਆਂ ਖਾਦ+0.7 ਟਨ ਰਿੰਡ ਦੀ ਖਲ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਵਰਤੋ। ਨਦੀਆਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਆਮ ਕਾਸ਼ਤਕਾਰੀ ਚੰਗਾ, ਜੋ ਗਾਇਟਕ ਖੇਤੀ 'ਚ ਵਰਤੋ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਿੱਟੀ ਨੂੰ ਉੱਪਰ ਚੁੱਕਾਉਣਾ, ਨਦੀਆਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਰਨਾ ਅਤੇ ਗੁੱਲੀ-ਫੰਡੇ ਦੇ ਬੀਜ ਨੂੰ ਕਟਕ ਪੱਕਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖੇਤ 'ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣਾ। ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਗਡੀ ਕਰੋ। ਜੈਵਿਕ ਕਟਕ ਵਿਚ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀੜੇ-ਮਕੋੜਿਆਂ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ। ਜੇ ਕਿਤੇ ਤੇਲਾ ਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਮਿੱਤਰ ਕੀੜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।

ਮੌਕੀ ਜਾਂ ਸੋਇਆਬੀਨ ਦੀ ਗਹਿਣੇ-ਘੁੰਗਰ ਨੂੰ ਖੇਤ ਵਿਚ ਹੀ ਵਾਹਿਆ ਜਾਵੇ। ਜੈਵਿਕ ਖੇਤੀ ਤੇ ਪਹਿਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਕਟਕ ਨੂੰ 8 ਟਨ ਸੁੱਕੀ ਰੂੜੀ ਦੀ ਖਾਦ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਪਾਉ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ 25 ਫ਼ੀਸਦੀ ਰੂੜੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਘਟਾ ਦਿਓ। ਨਦੀਆਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਜੈਵਿਕ ਖੇਤੀ ਵਿਚ ਰੂੜੀ ਦੀ ਖਾਦ ਵਰਤਣ ਕਰਕੇ ਨਦੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਫ਼ਸਲ ਨਿਸ਼ਾਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਨਦੀਆਂ 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ 2 ਜਾਂ 3 ਗਡੀਆਂ ਕਰੋ।

ਮੁਕੁਬਤ ਕੌਰ, ਹਰਪੀਤ ਸਿੰਘ

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਜਤਨਾਂ ਨਾਲ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਇਸ ਸਾਲ ਪਹਾੜੀ ਸਾੜਨ ਦੇ ਕੇਸਾਂ 'ਚ ਕਮੀ ਆਈ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਕਤੂਬਰ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਤੋਂ ਪਹਾੜੀ ਸਾੜਨ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧੀ ਹੈ ਪਰ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ 'ਚ ਜਿੰਨੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ 'ਚ ਆਈਆਂ ਸਨ, ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਘੱਟ ਹਨ। ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਇੱਕੀ ਵਿਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਵਾਪਟ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਉੱਭਰਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ, ਜਦਕਿ ਹਕੀਕਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਵਾਤਾਵਰਨ 'ਚ ਹੋਏ ਵਾਧੇ ਲਈ ਉੱਚੇ ਦੀਆਂ ਸਥਾਨਕ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਏਕਿਊਆਈ ਦਿੱਲੀ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ

ਪੰਜਾਬ ਰਿਸੋਰਟ ਸੇਜਿੰਗ ਸੈਂਟਰ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਸਾਲ 05 ਨਵੰਬਰ ਤਕ ਪਹਾੜੀ ਦੇ 27,238 ਮਾਮਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ, ਜੋ ਸਾਲ 2017 ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 10,051 ਅਤੇ 2016 ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 27,421 ਘੱਟ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਏਅਰ ਕੁਆਲਿਟੀ ਇੰਡੈਕਸ (ਏਕਿਊਆਈ) 'ਦਰਮਿਆਨ' ਵਰਜੇ 'ਚ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਏਅਰ ਕੁਆਲਿਟੀ ਇੰਡੈਕਸ 101-200 ਹੈ ਅਤੇ ਨਦੀ ਇੱਕੀ ਦਾ ਏਕਿਊਆਈ 'ਬਹੁਤ ਮਾੜੇ' ਵਰਜੇ (301-400) ਵਿਚ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜਪਾਲੀ ਇੱਕੀ ਦੀ ਹਵਾ ਨੂੰ ਦੂਜਿਕ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸ਼ਾੜ ਹਰੀ ਹਵਾਵਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ

ਸ਼ਾੜ ਹਰੀ ਹਵਾਵਾਂ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਇਕ ਹਫ਼ਤੇ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਨ ਸਥਿਰ ਹਾਲਤ 'ਚ ਹੈ। ਤਾਂ, ਇਸ ਵਿਚ ਤਾਪਮਾਨ ਦਾ ਗਰੇਡੀਐਂਟ ਨਾ ਹੋ ਕਾਰਨ ਕੋਈ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ ਤੇ ਹਵਾ ਦੀ ਗਤੀ ਵੀ ਬਿਲਕੁਲ ਸ਼ਾੜ ਹਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਹਾਲਤ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਲਈ ਮੁਨਾਜ਼ਿਬ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਤੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਵਾਤਾਵਰਨ ਬਿਲਕੁਲ ਹੌਲੀ ਸਥਿਤੀ 'ਚ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਕੁੰਦਰ ਪੋਮਾਨੇ (Beaufort scale) ਅਨੁਸਾਰ, ਜਦੋਂ ਹਵਾ ਦੀ ਗਤੀ 2 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਘੰਟਾ ਤੋਂ ਘੱਟ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਹਵਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ 'ਸ਼ਾੜ' ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਹਵਾ ਦੀ ਕੋਈ ਬਿਲਕੁਲੀ ਅੰਦੋਲਨ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਹੁੰਦੇ ਦੀ ਲੱਕੜੀ ਲਹਿਰ ਸੰਭਵ ਹੈ। ਹਵਾ ਦੀ ਗਤੀ 5 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਘੰਟਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਲੀ ਹਵਾ ਚੱਲਦੀ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਬੁੱਲਾ ਇਹੋ 'ਤੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ

ਅਕਤੂਬਰ ਦੇ ਅਖੀਰਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਨ ਸਥਿਰ ਰਿਹਾ। ਹਲਕੀ ਬਰਸਾਤ ਨੇ ਵਾਤਾਵਰਨ 'ਚ ਪੂੜੇ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਦੇ ਕਣ ਧੋ ਕੱਢੇ। ਹਵਾ ਦਾ ਰੁਖ ਵੀ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲ ਨੂੰ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਗੰਦੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕਿਰਪਾਨੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ ਦੇਣਾ ਸਰਾਸਰ ਗਲਤ ਹੈ...

ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਕਿਵੇਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ?

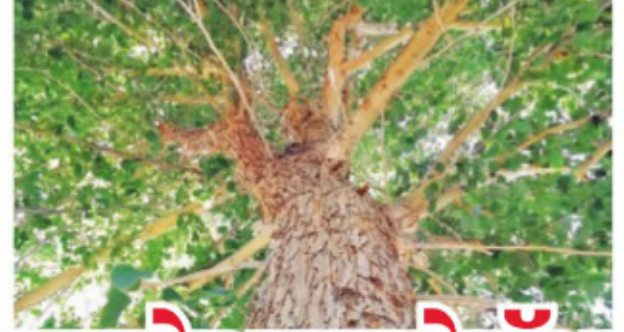

ਬਰਸਾਤ ਨੇ ਹਵਾ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਸਾਫ਼

ਪਹਾੜੀ ਨੂੰ ਸਾੜਨ ਕਾਰਨ ਹਵਾ ਵਿਚ ਜੋ ਕਣ ਰਹਿ ਗਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਖੇਤਰ ਦੀ ਹਵਾ ਨੂੰ ਗੰਧਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਨਵੰਬਰ 20 18 ਦੌਰਾਨ ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਪੱਛਮੀ ਚੱਕਰਵਾਤ ਆਉਣ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਬਣੇ ਸਥਿਰ ਵਾਤਾਵਰਨ 'ਚ ਹਿੱਲਜ਼ੋਲ ਹੋਣ ਦੀ ਅਤੇ ਹਵਾ ਦੀ ਗਤੀ ਨੂੰ ਕੁਝ ਜ਼ੋਰ ਵਜ਼ਿਆ। ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਥਾਵਾਂ ਕੇ ਦੱਖਣ-ਪੱਛਮ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਤਦ ਤੋਂ ਰਾਜਪਾਲੀ ਇੱਕੀ ਵੱਲੋਂ ਹਵਾ 'ਚ ਪਾਥਾਜ ਨੇ ਨੇੜੇ ਸੁਧਿਆ ਵੱਲ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹਵਾ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਬਦਲ ਕੇ ਦੱਖਣ-ਪੱਛਮ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਰਾਜਪਾਲੀ ਇੱਕੀ ਵੱਲੋਂ ਹਵਾ 'ਚ ਪਾਥਾਜ ਨੇ ਨੇੜੇ ਸੁਧਿਆ ਵੱਲ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹਵਾ। ਇਸ ਲਈ ਨਦੀ ਇੱਕੀ ਵਿਚ ਹੋਏ ਵਾਤਾਵਰਨ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਇਸ ਪੱਖ ਤੋਂ ਹੋਏ ਹੁੰਦੇ ਕਣਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਚੋਟੀ ਤੋਂ ਇਸ ਨਾਲ ਉੱਚੇ ਇਲਾਕੇ ਦਾ ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਵੀ ਸਾਫ਼ ਹੋ ਗਿਆ।

ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲ ਹਰੀ ਹਵਾਵਾਂ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਹੋਈ ਹਲਕੀ ਬਰਸਾਤ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਹੌਲੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਸਗੋਂ ਇੰਦਰ ਦੇਵਤਾ ਨੇ ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬ/ਉੱਤਰ-ਪੱਛਮ ਵੱਲੋਂ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹਵਾ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਬਦਲ ਕੇ ਦੱਖਣ-ਪੱਛਮ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਰਾਜਪਾਲੀ ਇੱਕੀ ਵੱਲੋਂ ਹਵਾ 'ਚ ਪਾਥਾਜ ਨੇ ਨੇੜੇ ਸੁਧਿਆ ਵੱਲ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹਵਾ। ਇਸ ਲਈ ਨਦੀ ਇੱਕੀ ਵਿਚ ਹੋਏ ਵਾਤਾਵਰਨ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਇਸ ਪੱਖ ਤੋਂ ਹੋਏ ਹੁੰਦੇ ਕਣਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਚੋਟੀ ਤੋਂ ਇਸ ਨਾਲ ਉੱਚੇ ਇਲਾਕੇ ਦਾ ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਵੀ ਸਾਫ਼ ਹੋ ਗਿਆ।

ਜਾਲੇ ਪਛਾਲੇ ਰੁੱਖ ਟਾਹਲੀ

ਹਲੀ ਦਾ ਰੁੱਖ ਗਿਰਾਲਿਆ ਪਰਬਤ ਦੀਆਂ ਨੀਵੀਆਂ ਪਹਾੜੀਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਕੇਰਲੀ ਅਤੇ ਦੱਖਣੀ ਭਾਰਤ ਤਕ ਦਾ ਮੂਲ ਅਤੇ ਮੁਕਾਮੀ ਰੁੱਖ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਮੇਤ ਇਹ ਪਹਾੜੀ ਹਿਸਿਆਂ ਵਿਚ ਆਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਵਿਗਿਆਨਕ ਨਾਂ ਡੈਲੋਬਰਾਜੀਆ ਲੈਟੀਫੋਲੀਆ ਰੋਬੋਰਸ ਹੈ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਨਾਂ ਬੇਬੇ ਰੋਜਵੁੱਡ ਤੇ ਬੇਬੇ ਬਲੈਕ ਵੁੱਡ ਹੈ। ਹਿੰਦੀ ਵਿਚ ਇਸ ਨੂੰ ਸ਼ੀਸ਼ਮ ਆਖਦੇ ਹਨ।

ਕੱਦ-ਕਾਠ

ਟਾਹਲੀ ਦਾ ਰੁੱਖ 100 ਮੀਟਰ ਤਕ ਉੱਚਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਭਾਗ ਦੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਅਤੇ ਪੱਤਝੜੀ ਵਾਂਗ ਵਿਚ ਇਹ ਕੁਝ ਛੋਟੇ ਆਕਾਰ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਮੁਸਕਿਲ ਨਾਲ 10 ਮੀਟਰ ਤਕ ਉੱਚਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦੱਖਣੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਮੀ ਵਾਲੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਇਹ 25 ਮੀਟਰ ਦੀ ਉੱਚਾਈ ਤਕ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਟਾਹਲੀ ਦੇ 35 ਮੀਟਰ ਉੱਚੇ ਰੁੱਖ ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਕਿਤੇ-ਕਿਤੇ ਹੀ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦੇ ਹਨ।

ਪੱਤੇ ਅਤੇ ਫੁੱਲ-ਫੁਲਾਕਾ

ਟਾਹਲੀ ਦੇ ਰੁੱਖ ਦੀਆਂ ਸ਼ਾਖਾ ਫੁੱਲਦੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਰੁੱਖ ਦੀ ਟੀਸੀ 'ਤੇ ਇਕ ਛਤਰ ਜਿਹਾ ਥਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਟਾਹਲੀ ਦੇ ਰੁੱਖ ਨੂੰ ਪੱਤਝੜੀ ਰੁੱਖ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੌਸਮ ਵਿਚ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੱਤਰ-

ਦੇਵਾ ਪਾਸਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ। ਇਕ ਡੰਡੀ ਉੱਪਰ 5-7 ਪੱਤੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਫੁੱਲ ਸਫ਼ੇਦ ਰੰਗ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਪੱਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਡੰਡੀਆਂ ਉੱਪਰ ਢਿੱਲੇ-ਢਿੱਲੇ ਗੁੱਛਿਆਂ 'ਚ ਲੱਗਦੇ ਹਨ। ਫਲ ਪਤਲੀ ਤੋਂ ਚਮਟੀ ਫਲੀ ਵਾਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਕ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਬੀਜ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਫੁੱਲ ਗਰਮੀ ਦੇ ਸੌਸਮ 'ਚ ਲੱਗਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਫਲੀਆਂ ਸੌਨਸੂਨ ਦੇ ਆਉਣ ਤਕ ਰੁੱਖ ਉੱਪਰ ਕਈ ਮਹੀਨੇ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਵਰਤੋਂ

ਟਾਹਲੀ ਦੀ ਰੁੱਖ ਦੀ ਲੱਕੜੀ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਮਿਲਦੀ ਇਮਾਰਤੀ ਲੱਕੜੀ ਮੰਨੀ ਗਈ ਹੈ। ਵਪਾਰਕ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਟਾਹਲੀ ਦੀ ਲੱਕੜੀ ਨੂੰ 'ਕਾਲੀ ਲੱਕੜ' ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬੇਹੱਦ ਮਜ਼ਬੂਤ, ਬਹੁਤ ਪੱਕੀ, ਦਾਣੇਦਾਰ ਅਤੇ ਗੁੱਝੇ ਕਾਲੇ ਜਾਂ ਭੂਰੇ ਰੰਗ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਟਾਹਲੀ ਦੀ ਲੱਕੜੀ ਦੂਸਰੇ ਰੁੱਖਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਾਫ਼ੀ ਕੀਮਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਸੇ ਲਈ ਇਸ ਦੀ ਲੱਕੜੀ ਤੋਂ ਤਿਆਰ ਫਰਨੀਚਰ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਟਿਕਾਉ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਰੰਗ ਰੋਗਨ ਜਾਂ ਪਾਇਲਜ਼ ਕਰਨ 'ਤੇ ਲੱਕੜੀ ਦੇ ਰੋਗਿਆਂ ਦਾ ਰੰਗ ਕਾਲੀ ਨਿੱਖਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

ਖੇਤੀ

ਚੰਗੀ ਜਲ ਨਿਕਾਸੀ ਵਾਲੀ ਕਿਸਾਈ ਵਿਚ ਟਾਹਲੀ ਦੇ ਬੀਜ ਬੀਜ ਦਿਓ। ਇਸ ਦੇ ਤਾਜ਼ੇ ਬੀਜਾਂ ਵਿਚ ਪੁੰਗਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਧੇਰੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮਾਨਸੂਨ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਪੌਣ ਨੂੰ ਕਿਸਾਈਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੁੱਟ ਕੇ ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਖੇਤ ਦੀ ਹੱਦ 'ਤੇ ਲਗਾ ਦੇਵੋ। ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਬੁਟਿਆਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਛਾਂ ਕਰ ਦੇਵੋ ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਛਾਂ ਹਟਾ ਦੇਵੋ, ਇਸ ਨਾਲ ਸੂਰਜ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਤੋਂ ਬੁਟਿਆਂ ਨੂੰ ਖ਼ੁਰਾਕ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਪੂਰਾ ਫ਼ਾਇਦਾ ਮਿਲੇਗਾ। ਪੁਰਾਣੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਲੋਕ ਟਾਹਲੀ ਦੇ ਰੁੱਖ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਜਾਂ ਪੂਰਾ 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਲਗਾਉਂਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਛਾਂ ਸੰਘਣੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਗਰਮੀਆਂ ਵਿਚ ਇਸ ਦਾ ਲਾਭ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

ਢੀਚਰ ਡੇਸਕ

ਪ੍ਰਦੀਪ ਭਨੋਟ, 98037-16666

ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਪਹਾੜੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਿਸਾਨਾਂ ਲਈ ਵੱਡੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ। ਪਹਾੜੀ ਨੂੰ ਸਾੜ ਕੇ ਕਿਸਾਨ ਖ਼ੁਦ ਖੁਦ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪਹਾੜੀ ਨੂੰ ਸਾੜਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ 2-3 ਸਾਲ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਚੇਤੇ।

ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਬੋਗਾਮੁਰ ਦੀ ਕੋਆਪ੍ਰੇਟਿਵ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਪਹਾੜੀ ਨੂੰ ਸਾੜਨ ਦੀ ਖਾਹਿਸ਼ ਨੂੰ ਇਕੱਠੀ ਕਰ ਕੇ ਗੰਨਾ ਮਿੱਲ ਅਤੇ ਪਾਵਰ ਪਲਾਂਟ ਨੂੰ ਵੱਚੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ...

91 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਂਦ 'ਚ ਆਈ ਸੁਸਾਇਟੀ

ਦਿ ਬੋਗਾਮੁਰ ਕੋਆਪ੍ਰੇਟਿਵ ਮਲਟੀਪਰਪਜ਼ ਸਰਵਿਸ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨਾਲ ਚਾਰ ਹੋਰ ਪਿੰਡ ਜਾਗਰੂਕ, ਗੁਮਨਚਕ, ਸਲੋਹ ਤੇ ਗਿਆਲਾ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਤੋਂ ਪਹਾੜੀ ਨੂੰ ਅੱਗ ਨਹੀਂ ਲਾਈ। ਸੁਸਾਇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪਹਾੜੀ ਦੀ ਸਾੜ-ਸੱਭਾਲ ਲਈ ਆਧੁਨਿਕ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਬੋਗਾਮੁਰ ਦੀ ਕੋਆਪ੍ਰੇਟਿਵ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਨੂੰ 91 ਸਾਲ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਹ ਸੁਸਾਇਟੀ 2 ਫਰਵਰੀ 1927 ਨੂੰ ਲਾਹੌਰ ਵਿਖੇ ਗੰਜਸਰਕਾਰ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੀ।

ਵੇਚੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਹਾੜੀ

ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਕਰਵਾਇਆ ਬਾਤਰੰਨਮ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ; 'ਗਾਉਂਦੀ ਸ਼ਾਇਰੀ' ਨਾਲ ਡੇਢ ਦਰਜਨ ਕਵੀਆਂ ਨੇ ਬੰਨਿਆ ਰੰਗ

ਪਟਿਆਲਾ, 27 ਨਵੰਬਰ - ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ 'ਚ ਅਤੇ ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਹਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਬੋਸ ਦੀ ਰਹਿਨੁਮਾਈ 'ਚ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਮਨਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਹ-2024 ਤਹਿਤ ਇੱਥੇ ਭਾਸ਼ਾ ਭਵਨ ਵਿਖੇ ਗਾਉਂਦੀ ਸ਼ਾਇਰੀ ਬੈਨ ਹੇਠ ਰਾਜ ਪੱਧਰੀ ਬਾਤਰੰਨਮ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸ. ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਜ਼ਰਬ ਦੀ ਦੇਖ-ਰੇਖ 'ਚ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਇਸ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਦੌਰਾਨ ਸ਼ਮਲੀ ਕਵੀ ਡਾ. ਸੁਰਿੰਦਰ ਗਿੱਲ ਨੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਬਾਤਰੰਨਮ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਰਵਾਇਤ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਕਾਵਿ ਦੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਦਾ ਘੋਰ ਵਿਸ਼ਾਲ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਸਿਹਤਮੰਦ ਸਾਹਿਤ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਦੇ ਮੌਕੇ ਮਿਲਣਗੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਹਰੂਮ ਸ਼ਾਇਰ ਸੁਜੀਤ ਪਾਤਰ ਨਾਲ ਰੰਗ ਬੰਨਿਆ।

ਰਚਨਾਵਾਂ 'ਚ ਉਜਦਾ ਸੰਗੀਤ ਸਾਡੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਸੁਖਮਤਾ ਤੇ ਤਹਿਜ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਡਾ. ਸੁਰਿੰਦਰ ਗਿੱਲ ਨੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਬਾਤਰੰਨਮ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਰਵਾਇਤ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਕਾਵਿ ਦੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਦਾ ਘੋਰ ਵਿਸ਼ਾਲ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਸਿਹਤਮੰਦ ਸਾਹਿਤ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਦੇ ਮੌਕੇ ਮਿਲਣਗੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਹਰੂਮ ਸ਼ਾਇਰ ਸੁਜੀਤ ਪਾਤਰ ਨਾਲ ਰੰਗ ਬੰਨਿਆ।

ਗੈਂਗਸਟਰਾਂ ਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਮੁਜ਼ਰਮਾਂ ਨੂੰ ਜਰਾਰਾਉਂ ਨੇੜੇ ਨਵੀਂ ਬਣ ਰਹੀ ਹਾਈ ਪ੍ਰੋਫਾਈਲ ਸਕਿਊਰਟੀ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ: ਜੇਲ੍ਹ ਮੰਤਰੀ ਲਾਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ

- ਨਵੀਂਆਂ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਆਬਾਦੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਹੀ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ
- 13 ਡੀ.ਐਸ.ਪੀ.ਜੇਲ, 175 ਵਾਰਡਰਜ਼ ਤੇ 4 ਮੈਟਰਨਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਜਲਦੀ:ਜੇਲ੍ਹ ਮੰਤਰੀ

ਪਟਿਆਲਾ, 27 ਨਵੰਬਰ - ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਮੰਤਰੀ ਲਾਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅਪਰਾਧ ਕਰਮ ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਵਾਲੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਮੁਜ਼ਰਮਾਂ ਤੇ ਗੈਂਗਸਟਰਾਂ ਦੇ ਨੌਟਵਰਕ ਨੂੰ ਮੁੜ ਕਰਨ ਲਈ ਲੁਧਿਆਣਾ, ਜਰਾਰਾਉਂ ਨੇੜੇ ਨਵੀਂ ਬਣ ਰਹੀ ਹਾਈ ਪ੍ਰੋਫਾਈਲ ਸਕਿਊਰਟੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਜੇਲ੍ਹ ਮੰਤਰੀ ਲਾਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ ਅੱਜ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬ ਜੇਲ੍ਹ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਸਕੂਲ ਵਿਖੇ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ 04 ਮੈਟਰਨਜ਼ ਦੀ ਪਾਸਿੰਗ ਆਉਟ ਪਰੋਡ ਸਮਾਰੋਹ ਦੇ ਮੌਕੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਪਰੋਡ ਤੋਂ ਸਲਾਮੀ ਲਈ ਅਤੇ ਪਰੋਡ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ. ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਅਰੁਣਪਾਲ ਸਿੰਘ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ 13 ਡੀ.ਐਸ.ਪੀ. ਜੇਲ, 175 ਵਾਰਡਰਜ਼ ਅਤੇ 04 ਮੈਟਰਨਾਂ ਸਮੇਤ ਡਾਕਟਰਾਂ ਤੇ ਪੈਰਾਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਜਲਦ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਕੋਈ ਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਪੁਨਰ ਵਸੋਬ ਲਈ 8 ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਖੇ ਪੈਟਰਲ ਪੰਪ ਲਗਾਏ ਹਨ।

ਜੇਲ੍ਹ ਮੰਤਰੀ ਲਾਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ ਨੇ ਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸ ਹੋਣ ਦੀ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਮਾਨਦਾਰੀ, ਨੇਕ-ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਨਿਡਰ ਹੋ ਕੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਕੇ ਡਿਊਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨ ਸਮੇਤ ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਮਸ਼ਵਰਾ ਦਿੱਤਾ। ਸਮਾਰੋਹ ਮੌਕੇ ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ. ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਅਰੁਣ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੈਨਵਾਚ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਜੇਲ ਟਰੇਨਿੰਗ ਸਕੂਲ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਨੇ ਜੀ ਆਇਆਂ ਆਖਦਿਆਂ ਇਸ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਸਬੰਧੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪੜ੍ਹੀ।

ਮਨੁੱਖ ਆਪਣਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨਾਲ ਜੋੜੇ : ਸਾਧਵੀ ਪੂਜਾ ਭਾਰਤੀ

ਸੁਨਾਮ, 27 ਨਵੰਬਰ / ਰਾਜ ਸਿਗਲਾ-ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਦਿਵਯ ਜਯੰਤੀ ਜਾਗ੍ਰਤੀ ਸੰਸਥਾਨ ਦੇ ਸਥਾਨਕ ਆਸ਼ਰਮ ਵਿਖੇ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਸ਼ਿਵਰਾਤਰੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੰਸਥਾਨ ਸੰਚਾਲਕ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਆਸ਼ੂਤੋਸ਼ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੀ ਸੇਵਿਕਾ ਸਾਧਵੀ ਪੂਜਾ ਭਾਰਤੀ ਜੀ ਨੇ ਪ੍ਰਵਚਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਗਿਆਨ ਦਾ ਟੀਚਾ ਮੁਕਤੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਸੱਚ ਨੂੰ ਜਾਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬਦਲਾਅ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਆਧਾਰ ਸੱਚ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਨੁੱਖ ਭੌਤਿਕ ਵਸਤੂਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਅਸਲ ਮਸਦ ਤੋਂ ਭਟਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ

ਪੰਜਾਬ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਲੋਕਾਂ ਨੇ 'ਆਪ' ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਜਤਾਇਆ: ਦਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਰਾਣਾ 'ਆਪ' ਆਗੂ

ਗੁਰੂਕ੍ਰੋੜ, 27 ਨਵੰਬਰ - ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਖੋਲ੍ਹੇ ਦਿਨ ਹੋਈਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਜਿੱਤ ਦਾ ਝੰਡਾ ਲਹਿਰਾਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਵਧਾਈ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।

72 ਘੰਟੇ ਦੇ ਅਖੰਡ ਮਹਾਂ ਸੰਕੀਰਤਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ 28 ਤੋਂ

ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ, 27 ਨਵੰਬਰ - ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਸ੍ਰੀ ਹਰੀ ਨਾਮ ਸੰਕੀਰਤਨ ਮੰਡਲੀ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ 72 ਘੰਟੇ ਦਾ ਅਖੰਡ ਮਹਾਂ ਸੰਕੀਰਤਨ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਆਰੀ ਬਜਾਰ ਵਿੱਚ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮਿਤੀ 28 ਨਵੰਬਰ ਦਿਨ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਅਖੰਡ ਪਵਨੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਸਵੇਰੇ 9 ਵਜੇ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ 01 ਦਸੰਬਰ ਤੱਕ ਨਿਰੰਤਰ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ। 01 ਦਸੰਬਰ ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 10 ਵਜੇ ਪਵਨੀ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਸਮੂਹਿਕ ਸੰਕੀਰਤਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਆਰਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਆਪ' ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਹਰੀ ਨਾਮ ਸੰਕੀਰਤਨ ਮੰਡਲੀਆਂ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ,

ਸਪਲਾਈ ਚੇਨ ਦੇ ਮੋਨੋਟਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਦੇ ਈਕਾਰਟ ਦੇ ਪ੍ਰਯਾਸਾਂ ਨੇ ਪਿਛਲੇ 3 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ 8 ਗੁਣਾ ਵਿਕਾਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ

ਸ਼੍ਰੀ ਹਰੀ ਨਾਮ ਸੰਕੀਰਤਨ ਮੰਡਲੀ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ 72 ਘੰਟੇ ਦਾ ਅਖੰਡ ਮਹਾਂ ਸੰਕੀਰਤਨ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਆਰੀ ਬਜਾਰ ਵਿੱਚ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮਿਤੀ 28 ਨਵੰਬਰ ਦਿਨ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਅਖੰਡ ਪਵਨੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਸਵੇਰੇ 9 ਵਜੇ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ 01 ਦਸੰਬਰ ਤੱਕ ਨਿਰੰਤਰ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ। 01 ਦਸੰਬਰ ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 10 ਵਜੇ ਪਵਨੀ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਸਮੂਹਿਕ ਸੰਕੀਰਤਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਆਰਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਆਪ' ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਹਰੀ ਨਾਮ ਸੰਕੀਰਤਨ ਮੰਡਲੀਆਂ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ,

ਦੁਨਿਆਵੀ ਕੰਮਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਕਰੇ ਮਨੁੱਖ : ਸਵਾਮੀ ਅਕਾਮਾਨੰਦ

ਸੁਨਾਮ, 27 ਨਵੰਬਰ / ਰਾਜ ਸਿਗਲਾ-ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਸ੍ਰੀ ਰਾਧੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਐਂਡ ਸੰਕੀਰਤਨ ਮੰਡਲੀ ਵੱਲੋਂ ਕਰਵਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਸ਼੍ਰੀਮਦ ਭਾਗਵਤ ਸਪਤਾਹ ਗਿਆਨ ਯੋਗ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਦਿਨ ਕਥਾ ਵਿਆਸ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼੍ਰੀ 1008 ਸਵਾਮੀ ਅਕਾਮਾਨੰਦ ਜੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸਵੇਰ ਸਮੇਂ ਹਵਨਕੰਡ ਵਿੱਚ ਪੂਰਨਾਚੂਤੀ ਪਾਈ ਗਈ ਅਤੇ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਸੁੱਖ-ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ ਕਾਮਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਕੋਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਵਿਧਾਇਕ ਲਹਿਰਾਗੜਾ ਐਡਵੋਕੇਟ ਬਰਿੰਦਰ ਗੋਇਲ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਗਵਾਈ।

ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖ ਜਨਮ ਭਗਵਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਹੀ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਅੰਸ਼ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਇਹ ਜੀਵ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਅੰਸ਼ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਅਗਿਆਨਤਾ ਖੁਦ ਨੂੰ ਸੰਸਾਰੀ ਸਨ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਇਸ ਜਨਮ ਵਿੱਚ ਦੁਨਿਆਵੀ ਕੰਮਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਵੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਵਿਧਾਇਕ ਨੇ ਲਗਭਗ 1 ਕਰੋੜ ਦੀ ਲਾਗਤ ਵਾਲੀ ਇਮਾਰਤ ਦਾ ਰੱਖਿਆ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ

ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲਗਭਗ 1 ਕਰੋੜ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਇਹ ਇਮਾਰਤ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਜਿੱਥੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਕੂਲ ਆਫ ਐਮੀਨੇਸ਼ਨ ਬਣਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਥੇ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਕੂਲ ਆਫ ਰੋਪੀਨਸ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਕੂਲ ਆਫ ਐਮੀਨੇਸ਼ਨ ਬਣਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਉਪਗ੍ਰਹਿਣਾਂ ਤਹਿਤ ਪਿੰਡ ਮੱਝ ਨਾਭਾ ਵਿਖੇ ਸਕੂਲ ਆਫ ਰੋਪੀਨਸ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਨਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ।

ਫ਼ਾਰਗ ਕੀਤੇ ਵਰਕਰ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦਾ ਘਿਰਾਓ ਕਰਨਗੇ

ਪਟਿਆਲਾ, 27 ਨਵੰਬਰ - ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਲਗਾਤਾਰ ਛੇਵੇਂ ਦਿਨ ਵੀ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਗੋਲੂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਕਲਾਸ ਫੌਰਬ ਗੋ. ਇ.ਪ. ਯੂਨੀਅਨ ਸਬ ਖ਼ਾਚ ਰਾਜਿੰਦਰਾ ਹਸਪਤਾਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਮਲਟੀ ਟਾਸਕ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਾਇਜ਼ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਫ਼ਾਰਗ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਹੋਸ਼ ਵਜੋਂ ਸੰਘਰਸ਼ ਹੈ, ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਗ਼ਰੀਬ ਤੇ ਦਲਿੱਤ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਬੇ-ਇਨਸਾਫੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਣਗਿੱਲਿਆਂ ਕਰਕੇ ਨਵੇਂ ਵਰਕਰ ਭਰਤੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸੀਟੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ 555ਵਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ 3 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ

ਸੀਟੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੇ ਗਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ 555ਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਰੋਜ਼ਾ ਸਮਾਗਮ ਮਨਾਇਆ। ਫੈਕਲਟੀ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਪਹਿਲੇ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਵਿਰਾਸਤ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਇਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਨਾਲ ਹੋਈ, ਜੋ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕੈਂਪਸ ਤੱਕ

ਨਵ ਵਿਆਹੁਤਾ ਜੋੜਿਆਂ ਨੂੰ ਅਸੀਰਵਾਦ ਦੇਣ ਲਈ ਵਿਧਾਇਕ ਜੋੜਾਮਾਜਰਾ ਪੁੱਜੇ

ਸਮਾਣਾ, 27 ਨਵੰਬਰ - ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਸ਼ਿਵ ਸ਼ੰਕਰ ਯੁਥ ਸੇਵਾ ਦਲ ਸਮਾਣਾ ਵੱਲੋਂ ਸਥਾਨਕ ਸੱਚਾ ਮਹਾਕਲੇਸ਼ਵਰ ਮੰਦਿਰ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗਮ ਮਹਿੰਦਰਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਦਾਨੀ ਸੱਜਣਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਲੋੜਵੰਦ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ 2 ਲੜਕੀਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹਿਕ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਏ ਗਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਹਲਕਾ ਸਮਾਣਾ ਵਿਧਾਇਕ ਚੇਤਨ ਸਿੰਘ ਜੋੜਾਮਾਜਰਾ, ਅਗਰਵਾਲ ਧਰਮਸਾਲਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਨ ਮਿੱਤਲ, ਨੈਣਾਂ ਆਗੀਆ ਧਰਮਸਾਲਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਯਸ਼ਪਾਲ ਸਿੰਗਲਾ, ਵੇਦ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਾਂਸਲ, ਡਾ. ਪੁੰਮ ਪਾਲ, ਡਾ. ਰਾਜੇਸ਼ ਗੋਇਲ ਲੱਕੀ, ਲਵ ਗੋਇਲ ਲਵਲੀ, ਪ੍ਰਦੀਪ ਗੋਇਲ ਮਿਕਾ, ਸੁਨੈਨਾ ਮਿੱਤਲ, ਗੋਪਾਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਗਰਗ, ਹੇਮੰਤ ਸੰਧੂ, ਫ਼ਰਮਪਾਲ ਨਾਹਰ, ਸੰਜੇ ਮੰਤਰੀ, ਪਵਨ ਸਾਸਤਰੀ, ਸੰਜੇ ਸਾਹਨੀ, ਸ੍ਰੀ ਮਤੀ ਸੁਸਮਾ ਗਰਗ ਅਤੇ ਸਤੀ ਮੰਦਿਰ ਮਹਿਲਾ ਸੰਕੀਰਤਨ ਮੰਡਲੀ, ਲੱਕੀ ਵਰਮਾ, ਅਮਿਤ ਧੀਮਾਨ, ਰਿੱਠੂ ਚੰਪੜਾ, ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ, ਹੀ, ਪ੍ਰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ, ਬਿੱਟੂ ਧੀਮਾਨ ਆਦਿ ਸ਼ਮਸ਼ੀਅਤਾਂ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰੀ ਅਤੇ ਨਵ-ਵਿਆਹੁਤਾ ਜੋੜਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ

‘ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਭਾਰਤ’ ਵਿਸ਼ੇ ‘ਤੇ ਇੱਕ ਪੋਸਟਰ ਮੇਕਿੰਗ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਵਾਇਆ

ਲੁਧਿਆਣਾ, 27 ਨਵੰਬਰ - ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਮਾਲਵਾ ਸੈਂਟਰਲ ਕਾਲਜ ਆਫ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਫ਼ਾਰ ਵੁਮੈਨ ਦੀ ਐਨਐਸਐਸ ਯੂਨਿਟ ਨੇ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਅਤੇ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਭਾਰਤ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਇੱਕ ਪੋਸਟਰ ਮੇਕਿੰਗ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਵਾਇਆ। ਘੋਸ਼ਣਾ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ, ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਪੋਸਟਰਾਂ ਤੋਂ ਮਿੱਥੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਥੀਮ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਰਚਨਾਤਮਕ ਅਤੇ ਸੱਚ-ਪ੍ਰੀਤਕ ਕਲਾਵਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਲੁਧਿਆਣਾ, 27 ਨਵੰਬਰ - ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਜਿਮਨੀ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਫਤਵੇ ਲਈ ਸੁਝ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਪੈਨਵਾਚ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਪ੍ਰਫੈਸਰ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਮਮੋਰੀਅਲ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਜਿੰਦ ਕੁਮਾਰ ਲਵਲੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜਿੱਤ ਪਾਰਟੀ ਸੁਪਰੀਮ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਦੀ ਯੋਗ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਲੋਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਕੰਮਾਂ ਉੱਪਰ ਮੋਹਰ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਲਈ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਤੇ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕੌਮੀ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ

ਸੰਬੰਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਛੇ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵਰਕਰ ਸਿੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਾਡੀ ਗੱਲ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਇਸ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੱਚੇ, ਪੱਕੇ, ਕਲਾਸ ਫੌਰਬ ਅਤੇ ਟੈਕਨੀਕਲ ਕਰਮਚਾਰੀ ਅਤੇ ਜਿਲੇ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਤੋਂ ਆਗੂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਕੇ ਡਾਕਟਰ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਪਟਿਆਲਾ

ਲੁਧਿਆਣਾ, 27 ਨਵੰਬਰ - ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਐਨਐਸਐਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਫਸਰਾਂ ਡਾ. ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ, ਡਾ. ਰੇਖਾ ਅਤੇ ਡਾ. ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਦੋਨੋਂ ਈਵੈਂਟਾਂ ਨੇ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਲੜਨ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪਿੰਜੀਪਲ ਡਾ. ਸਤਵੰਤ ਕੌਰ, ਭਾਰੀਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਲੁਧਿਆਣਾ, 27 ਨਵੰਬਰ - ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਜਿਮਨੀ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਫਤਵੇ ਲਈ ਸੁਝ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਪੈਨਵਾਚ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਪ੍ਰਫੈਸਰ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਮਮੋਰੀਅਲ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਜਿੰਦ ਕੁਮਾਰ ਲਵਲੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜਿੱਤ ਪਾਰਟੀ ਸੁਪਰੀਮ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਦੀ ਯੋਗ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਲੋਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਕੰਮਾਂ ਉੱਪਰ ਮੋਹਰ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਲਈ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਤੇ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕੌਮੀ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ

ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਨਵੇਂ ਪੜਾਅ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ੁਭਕਾਮਨਾਵਾਂ ਵੀ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਬੋਲਦਿਆਂ ਸ. ਜੋੜਾਮਾਜਰਾ ਨੇ ਸ਼ਿਵ ਸੰਕਰ ਸੇਵਾ ਦਲ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਚੇਤਨ ਸਿੰਘ ਜੋੜਾਮਾਜਰਾ, ਅਗਰਵਾਲ ਧਰਮਸਾਲਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਨ ਮਿੱਤਲ, ਨੈਣਾਂ ਆਗੀਆ ਧਰਮਸਾਲਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਯਸ਼ਪਾਲ ਸਿੰਗਲਾ, ਵੇਦ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਾਂਸਲ, ਡਾ. ਪੁੰਮ ਪਾਲ, ਡਾ. ਰਾਜੇਸ਼ ਗੋਇਲ ਲੱਕੀ, ਲਵ ਗੋਇਲ ਲਵਲੀ, ਪ੍ਰਦੀਪ ਗੋਇਲ ਮਿਕਾ, ਸੁਨੈਨਾ ਮਿੱਤਲ, ਗੋਪਾਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਗਰਗ, ਹੇਮੰਤ ਸੰਧੂ, ਫ਼ਰਮਪਾਲ ਨਾਹਰ, ਸੰਜੇ ਮੰਤਰੀ, ਪਵਨ ਸਾਸਤਰੀ, ਸੰਜੇ ਸਾਹਨੀ, ਸ੍ਰੀ ਮਤੀ ਸੁਸਮਾ ਗਰਗ ਅਤੇ ਸਤੀ ਮੰਦਿਰ ਮਹਿਲਾ ਸੰਕੀਰਤਨ ਮੰਡਲੀ, ਲੱਕੀ ਵਰਮਾ, ਅਮਿਤ ਧੀਮਾਨ, ਰਿੱਠੂ ਚੰਪੜਾ, ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ, ਹੀ, ਪ੍ਰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ, ਬਿੱਟੂ ਧੀਮਾਨ ਆਦਿ ਸ਼ਮਸ਼ੀਅਤਾਂ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰੀ ਅਤੇ ਨਵ-ਵਿਆਹੁਤਾ ਜੋੜਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ

ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਨਵੇਂ ਪੜਾਅ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ੁਭਕਾਮਨਾਵਾਂ ਵੀ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਬੋਲਦਿਆਂ ਸ. ਜੋੜਾਮਾਜਰਾ ਨੇ ਸ਼ਿਵ ਸੰਕਰ ਸੇਵਾ ਦਲ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਚੇਤਨ ਸਿੰਘ ਜੋੜਾਮਾਜਰਾ, ਅਗਰਵਾਲ ਧਰਮਸਾਲਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਨ ਮਿੱਤਲ, ਨੈਣਾਂ ਆਗੀਆ ਧਰਮਸਾਲਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਯਸ਼ਪਾਲ ਸਿੰਗਲਾ, ਵੇਦ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਾਂਸਲ, ਡਾ. ਪੁੰਮ ਪਾਲ, ਡਾ. ਰਾਜੇਸ਼ ਗੋਇਲ ਲੱਕੀ, ਲਵ ਗੋਇਲ ਲਵਲੀ, ਪ੍ਰਦੀਪ ਗੋਇਲ ਮਿਕਾ, ਸੁਨੈਨਾ ਮਿੱਤਲ, ਗੋਪਾਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਗਰਗ, ਹੇਮੰਤ ਸੰਧੂ, ਫ਼ਰਮਪਾਲ ਨਾਹਰ, ਸੰਜੇ ਮੰਤਰੀ, ਪਵਨ ਸਾਸਤਰੀ, ਸੰਜੇ ਸਾਹਨੀ, ਸ੍ਰੀ ਮਤੀ ਸੁਸਮਾ ਗਰਗ ਅਤੇ ਸਤੀ ਮੰਦਿਰ ਮਹਿਲਾ ਸੰਕੀਰਤਨ ਮੰਡਲੀ, ਲੱਕੀ ਵਰਮਾ, ਅਮਿਤ ਧੀਮਾਨ, ਰਿੱਠੂ ਚੰਪੜਾ, ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ, ਹੀ, ਪ੍ਰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ, ਬਿੱਟੂ ਧੀਮਾਨ ਆਦਿ ਸ਼ਮਸ਼ੀਅਤਾਂ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰੀ ਅਤੇ ਨਵ-ਵਿਆਹੁਤਾ ਜੋੜਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ

ਲੁਧਿਆਣਾ, 27 ਨਵੰਬਰ - ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਐਨਐਸਐਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਫਸਰਾਂ ਡਾ. ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ, ਡਾ. ਰੇਖਾ ਅਤੇ ਡਾ. ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਦੋਨੋਂ ਈਵੈਂਟਾਂ ਨੇ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਲੜਨ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪਿੰਜੀਪਲ ਡਾ. ਸਤਵੰਤ ਕੌਰ, ਭਾਰੀਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਲੁਧਿਆਣਾ, 27 ਨਵੰਬਰ - ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਐਨਐਸਐਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਫਸਰਾਂ ਡਾ. ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ, ਡਾ. ਰੇਖਾ ਅਤੇ ਡਾ. ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਦੋਨੋਂ ਈਵੈਂਟਾਂ ਨੇ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਲੜਨ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪਿੰਜੀਪਲ ਡਾ. ਸਤਵੰਤ ਕੌਰ, ਭਾਰੀਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਲੁਧਿਆਣਾ, 27 ਨਵੰਬਰ - ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਜਿਮਨੀ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਫਤਵੇ ਲਈ ਸੁਝ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਪੈਨਵਾਚ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਪ੍ਰਫੈਸਰ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਮਮੋਰੀਅਲ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਜਿੰਦ ਕੁਮਾਰ ਲਵਲੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜਿੱਤ ਪਾਰਟੀ ਸੁਪਰੀਮ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਦੀ ਯੋਗ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਲੋਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਕੰਮਾਂ ਉੱਪਰ ਮੋਹਰ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਲਈ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਤੇ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕੌਮੀ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ

ਲੁਧਿਆਣਾ, 27 ਨਵੰਬਰ - ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਜਿਮਨੀ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਫਤਵੇ ਲਈ ਸੁਝ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਪੈਨਵਾਚ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਪ੍ਰਫੈਸਰ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਮਮੋਰੀਅਲ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਜਿੰਦ ਕੁਮਾਰ ਲਵਲੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜਿੱਤ ਪਾਰਟੀ ਸੁਪਰੀਮ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਦੀ ਯੋਗ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਲੋਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਕੰਮਾਂ ਉੱਪਰ ਮੋਹਰ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਲਈ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਤੇ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕੌਮੀ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ

ਲੁਧਿਆਣਾ, 27 ਨਵੰਬਰ - ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਜਿਮਨੀ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਫਤਵੇ ਲਈ ਸੁਝ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਪੈਨਵਾਚ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਪ੍ਰਫੈਸਰ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਮਮੋਰੀਅਲ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਜਿੰਦ ਕੁਮਾਰ ਲਵਲੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜਿੱਤ ਪਾਰਟੀ ਸੁਪਰੀਮ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਦੀ ਯੋਗ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਲੋਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਕੰਮਾਂ ਉੱਪਰ ਮੋਹਰ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਲਈ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਤੇ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕੌਮੀ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ

ਲੁਧਿਆਣਾ, 27 ਨਵੰਬਰ - ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਜਿਮਨੀ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਫਤਵੇ ਲਈ ਸੁਝ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਪੈਨਵਾਚ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਪ੍ਰਫੈਸਰ ਮਨਮੋ

ਫ਼ਾਰਸੀ ਕੋਸ਼ਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸੋਨੇ ਦਾ ਸਿੱਕਾ ਜੋ ਅਸਰਫ਼ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦਸ ਮਾਸੇ ਸੋਨੇ ਦਾ ਸਿੱਕਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਸੋਹਰ, ਦੀਨਾਰ, ਇਕ ਬ੍ਰੂਟੀ ਦਾ ਨਾਂ ਜਿਸ ਦਾ ਫੁਲ ਗੋਲ ਤੇ ਪੀਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸੋਨੇ ਦੀ ਇਕ ਮੁਦਰਾ ਸੀ ਜੋ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਭਾਰਤ ਤਕ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੋ ਗਈ। ਪੁਰਾਣੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਵਿਚ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਜੋਂ ਅਸਰਫ਼ੀਆਂ ਦੀਆਂ ਖੋਲੀਆਂ ਦਿੰਦੇ ਸਨ।

ਕਈ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਤਾਂ ਦਰਬਾਰੀ ਕਵੀਆਂ ਨੂੰ ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਹਰ ਪੱਕੀ 'ਤੇ ਇਕ ਅਸਰਫ਼ੀ ਇਨਾਮ ਵਜੋਂ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਕਵੀਆਂ ਵਿਚ ਇਹਦੀ ਚੜ੍ਹਤ ਬੜੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਹੈ ਪਰ ਮੁਦਰਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇਹ ਕਦੇ ਇਕਾਉ ਨਹੀਂ ਰਹੀ, ਉਲਟਾ ਦਿਨਾਰ ਦਾ ਸਿੱਕਾ ਮੁਦਰਾ ਵਜੋਂ ਜ਼ਿੰਮਿਆ ਰਿਹਾ। ਅਸਰਫ਼ੀ ਨੂੰ ਪਛਾਣ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਇਹ ਨਾਂ ਮਿਸਰ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸ਼ਬਦ ਅਲ ਅਸਰਫ਼ ਅਦ-ਦੀਨ ਬਰਸਵੀ (1422-1438) ਦੀ ਦੇਣ ਹੈ। ਉਹਨੇ ਦਿਨਾਰ ਦੀ ਥਾਂ 3.3 ਗ੍ਰਾਮ ਦੇ ਵਜ਼ਨ ਦੀ ਇਹ ਮੁਦਰਾ ਚਲਾਈ। ਅਸਰਫ਼ੀ ਅਸਲ 'ਚ ਤਾਂ ਦਿਨਾਰ ਦਾ ਹੀ ਰੂਪ ਹੈ। ਫਰਕ ਕੇਵਲ ਵਜ਼ਨ ਤੇ ਆਕਾਰ ਦਾ ਹੈ। ਉਦੋਂ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਦਿਨਾਰ 4.25

ਸ਼ਬਦੋ ਵਲਜਾਰਿਓ ਅਸਰਫ਼ੀ

ਗ੍ਰਾਮ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਅਸਰਫ਼ੀ ਦਾ ਵੀ ਪੁਰਾਣਾ ਅਸਰਫ਼ੀ ਦਿਨਾਰ ਹੀ ਸੀ। ਅਸਰਫ਼ੀ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ-ਸੱਜਣ, ਤੌਰਦ ਪੁਰਸ਼, ਅਦਰਸ਼ ਆਦਿ। ਸੈਮੀਟਿਕ ਭਾਸ਼ਾ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅੰਗ ਪਿਛੇ ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਸ਼ਬਦ ਹਨ ਜੋ ਅਰਬੀ-ਫ਼ਾਰਸੀ ਦੇ ਹਨ।

ਇਹ ਅਸਲ ਵਿਚ 'ਸ਼ਰਫ਼' ਤੋਂ ਬਣਿਆ ਹੈ-ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ, ਸ਼੍ਰੇਸ਼ਠ, ਉੱਚ, ਕੁਲੀਨ। ਸ਼ਰੀਫ਼ ਦਾ ਅਰਥ ਇਮਾਨਦਾਰ, ਸੱਜਣ ਪੁਰਸ਼ ਵੀ ਹੈ। ਦੋਸੇ ਤੋਂ ਬਣਿਆ-ਸ਼ਰਾਫ਼ਤ-ਇਮਾਨਦਾਰੀ, ਕੁਲੀਨਤਾ, ਉੱਚਤਾ ਆਦਿ। ਮੁਸ਼ਰਫ਼ ਵੀ ਦੋਸੇ ਕਈ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ : ਸਨਮਾਨਯੋਗ, ਕੁਲੀਨ, ਉੱਚ। ਉਸ ਅਸਰਫ਼ ਸ਼ਬਦ ਫ਼ਾਰਸੀ ਮੂਲ ਦਾ ਹੈ ਪਰ ਅਵੇਸਤਾ ਤੋਂ 'ਅਸਰ' ਤੋਂ ਵੀ ਇਹਦੀ ਵਿਉਂਤਪਤੀ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ-ਪਰਮ, ਸੁਧ, ਸੱਚ। ਸ਼ਬਦ 'ਤੇ

ਬਣੇ ਅਸਰਫ਼ ਤੇ ਮੁਸ਼ਰਫ਼ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਨਾਂ ਹਨ। ਅਸਰਫ਼ੀ ਲਾਲ ਵਰਗੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਨਾਂ ਵੀ ਇਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰਚਲਤ ਹਨ। ਦੀਸਾ ਪੁਰਵ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਦੀਸਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚੌਥੀ ਪੰਜਵੀਂ ਸਦੀ ਤਕ ਰੋਮਨ ਸਾਮਰਾਜ ਦੇ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਸਿਧਾਂਤ ਰਹੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਪੱਛਮੀ ਸਮੁੰਦਰੀ ਤੱਟ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਕਾਰੋਬਾਰ ਚਲਦਾ ਰਿਹਾ।

ਭਾਰਤੀ ਮਾਲ ਦੇ ਬਦਲੇ ਰੋਮਨ ਆਪਣੀ ਸੋਨੇ ਮੁਦਰਾ 'ਦਿਨਾਰਿਅਸ' ਵਿਚ ਭਰਾਤਨ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਵਪਾਰ ਲੰਬਾ ਸਮਾਂ ਰਿਹਾ ਤੇ ਦਿਨਾਰ ਦੀ ਸਰਦਾਰੀ ਵੀ ਕਾਇਮ ਰਹੀ। ਗਰੈਕੋ-ਰੋਮਨ ਦਿਨਾਰ ਉਸ ਤੋਂ ਸੋਨੇ ਮੁਦਰਾ ਸੀ ਪਰ ਉਹਦੇ ਵਿਚ ਪੱਛੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਟ ਚਾਦੀ ਵੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਦਿਨਾਰ ਅੱਜ ਵੀ ਕਈ ਮੁਲਕਾਂ ਦੀ ਕਰੰਸੀ ਹੈ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਅਰਬੀ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ ਇਹਦਾ ਚਲਣ ਹੈ। ਅੱਜ ਇਹ ਪਾਤ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕਾਗਜ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਇਹੀ ਨਹੀਂ ਅਰਬ ਮੁਲਕਾਂ ਦਾ ਦਿਨਾਰ ਸਰਬੀਆ, ਯੂਗੋਸਲਾਵੀਆ, ਬੋਸਨੀਆ ਹਰਜੋਗਵਿਨਾ, ਅਲਜੀਰੀਆ, ਯਮਨ, ਟਿਊਨੀਸ਼ੀਆ, ਸੁਡਾਨ ਅਤੇ ਸੋਡੇਨੋਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰੀ ਮੁਦਰਾ ਹੈ।

ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ
ਸੰਪਾਦਕ : 94173-58120

ਬਹੁ ਵਿਧਾਵੀ ਲੇਖਕ ਗੁਰਦਿਆਲ ਦਲਾਲ

ਗੁਰਦਿਆਲ ਦਲਾਲ ਦਾ ਜਨਮ ਆਪਣੇ ਨਾਨਕੇ ਘਰ 2 ਮਈ 1946 ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਰਾਏਪੁਰ ਸ਼ਿਲਾ ਰੋੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਪਿਤਾ ਅਨੰਤ ਰਾਮ ਤੇ ਮਾਤਾ ਹੁਕਮ ਦੇਵੀ ਦੇ ਘਰ ਹੋਇਆ, ਦਲਾਲ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਇਮਤਿਹਾਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਉਸ ਦੇ ਜਨਮ ਤੋਂ ਲਗਪਗ ਇਕ ਮਹੀਨਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅਵਾਨਕ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਚਾਰ ਭਰਾਵਾਂ 'ਚ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਗੁਰਦਿਆਲ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਜੱਦੀ ਪਿੰਡ ਹਫ਼ਜ਼ਾਬਾਦ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰੋਹਤਾਸ ਵਿਖੇ ਵੱਖਰਾ ਨਸੀਬ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਗ਼ਰੀਬ ਅਤੇ ਕਿੱਲਤੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਬਚਪਨ ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਵਿਚਕੇ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤ ਟੁੱਟਾ ਅਤੇ ਤੇਰੀਆਂ-ਤੁਸੀਆਂ ਵਿਚ ਗੁਜ਼ਰਿਆ। ਮਾਂ ਦੇ ਸਿਰਫ਼ ਅਤੇ ਮਾਮਾ ਅਮੀ ਚੰਦ ਦੀ ਛਤਰ ਛਾਇਆ ਹੋਣ ਤਾਰੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਦੇ ਹੋਏ ਉਲਟਿਆ-ਪੁਲਟਿਆ ਦਲਾਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ ਤੇ ਐਮ ਐਸੀ (ਮੈਥ) ਦੀਆਂ ਬੀਐੱਚ ਕਰ ਕੇ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਆਪਕ ਲਗ ਗਿਆ। 31 ਮਈ 2004 ਨੂੰ ਬਤੌਰ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੁਬਾਰੇ ਤੋਂ ਬਿਟਾਇਰ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਦੁਬਾਰੇ ਦਾ ਹੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਜ਼ਨੀ ਬਣ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧਰਮ ਪਤਨੀ ਇਕਬਾਲ ਵੀ ਲੇਖਕਾਵਰ ਪੰਜਾਬੀ ਚਿੰਟਾਰਠ ਹੋਈ। ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਨੂੰ ਵੀ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਚਾਰ ਵਿਚ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਹਨ ਜਦ ਕੇ ਬੇਟੀ ਅਸ਼ਵੀਨੀ ਇਕ ਕੋਪਨੀ ਵਿਚ ਬਤੌਰ ਮੈਨੇਜਰ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਗੁਰਦਿਆਲ ਦਲਾਲ ਦੇ ਦੱਸਣ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਹਿਤਕ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਅਨੰਤ ਰਾਮ ਉਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਹਾਥੀ ਗੋਰੀਮੰਟ ਕਾਲਜ ਰੋੜ੍ਹ ਦੇ ਮੋਗਲੀਨ ਵਿਚ ਦੇ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਲੱਗੀ ਫਿਰ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੀ ਸੱਸ ਦੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰਮ ਭਰਾ

ਹਮਦਰਦੀਯ ਨਰੋਵੀ ਕੋਲ ਰੱਖੀ ਵਾਲੇ ਇਨ ਗਏ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵੇਖ ਉਹ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਹੋਇਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਲਾਲ ਨੂੰ ਐਸਾ ਸਾਹਿਤਕ ਅਭਿਵਾਦ ਦਿੱਤਾ ਕੇ ਦਲਾਲ ਦਾ ਸਾਹਿਤਕ ਸਫ਼ਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸੈਰੀ ਸਾਥੀ, ਸਾਹਿਤਕ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਬਣ ਗਏ ਸ਼ੁਰੂ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਡੱਟ, ਹਰਸੇ ਰਾਮਪੁਰੀ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਰਾਮਪੁਰੀ, ਨੇ 'ਕੋਠੀਆਂ ਕਹਾਣੀ ਲਿਖਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਫਿਰ ਹੋਲੀ ਹੋਲੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੁਰੈਸ਼ੀ ਜੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਿੱਖ ਸਿੱਖ ਧੀਰ ਅਤੇ ਗੁਰਜ਼ਨ ਭਾਅ ਜੀ ਦੇ ਨਾਲ ਕਈ ਸਾਹਿਤਕ ਨੇਤਾ ਵਾਂਗ ਗਈ ਜਿਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਅੱਜ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ। ਗੁਰਦਿਆਲ ਦਲਾਲ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਰਾਮਪੁਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਮਾਛੀਵਾਦਾ ਦਾ ਵੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਿਹਾ, ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਖੰਨਾ ਦਾ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਨਵਰੰਗ ਕਲਾ ਸੰਸਥਾ (ਦੁਬਾਰਾ) ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੈ। ਗੁਰਦਿਆਲ ਦਲਾਲ ਸਮਾਜ ਹਥੀ ਲੇਖਕ ਹੈ, ਉਸ ਨੇ ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ, ਵਿਅੰਗ, ਨਾਵਲ, ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਅਤੇ ਗ਼ਜ਼ਲ ਆਦਿ ਵਿਧਾਵਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਅਤੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਕਾਸ਼ਟੀ 'ਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਖਰਾ ਉਤਰਿਆ, ਉਸ ਦੀ ਹਰ ਲਿਖਤ ਸਮਾਜਿਕ, ਧਾਰਮਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਮੁੱਦੇ ਉਸਾਰਨ ਦਾ ਵਾਸੀਲਾ ਬਣੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਡਬਲ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ...

ਪੜ੍ਹਾ ਵਿਚ ਲੁਟ ਲੁਟ ਸਭ ਨੇ ਉਸ ਨੇ ਇਕ ਇਕ ਤੋਂ।
ਟਿਕੋਗਾ ਹੁਣ ਘਰਾਂ ਦਾ ਅਭਰਚਾ ਕਿਸ ਸਾਰੇ ਤੋਂ।
ਮਿਟਉਂਦੀ ਰੋਣ ਤੋਂ ਅੱਖ ਗਈ ਇਕ ਛੱਲ ਪਾਈ ਦੀ,
ਅਸੀਂ ਇਤਿਹਾਸ ਲਿਖਦੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਸਚਾਹ ਕਿਨਾਰੇ ਤੋਂ।

ਗੁਰਦਿਆਲ ਦਲਾਲ ਸਾਹਿਤ ਜਗਤ ਦੀ ਝੋਲੀ ਤੁਰ ਤੁਰ 16 ਕਿਤਾਬਾਂ ਪਾ ਡੁੱਕੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਭ

ਗੁਰਦਿਆਲ ਦਲਾਲ
ਸੰਪਾਦਕ : 94173-58120

ਮਾ. ਬੀਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਲਬੇਲਾ

ਬਿਰਪ ਆਸ਼ਕ। ਵਿਚ ਅੱਜ ਵਿਰਧ ਜੋੜੇ ਦਾ ਤੀਸਰਾ ਸਾਲ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ ਇੱਕੋ-ਇਕ ਪੁੱਤਰ ਬੰਦ ਸੈਨਜਰ ਸਰਦਾਰ ਸਿੰਘ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਤੀਰ ਕੱਸਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਕਿ ਮੇਰੀ ਕੋਠੀ ਵਿਚ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਚੱਟੇ ਆਉਂਦੇ ਨੇ। ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਪੁਰਾਣੇ ਖਿਲਾ ਵਾਲੇ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੇਖ ਸਾਨੂੰ ਡਾਕੂ ਹੀ ਬੋਝਿੰਦੀ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਵੀ ਜ਼ਮਾਨੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਕੌਣ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਿਆਂ ਵੀ ਵਿਆਹੁਣੇ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵੀ ਬੇਡੇ ਮਨ ਆਇਆ ਨਿਆਂ ਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਰਕੇ ਘਰ ਵਿਚ ਰੋਥ ਕੇਡੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਗਾ ਜਿਸ ਤੋਂ ਤੰਗ ਆ ਕੇ ਉਹ ਘਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੀ ਬਣੇ ਬਿਰਧ ਆਸ਼ਕ ਵਿਚ ਚਲੇ ਗਏ। ਬਾਪੂ ਸ਼ਾਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਪਰ ਬੇਬੇ ਕਰਤਾਰੀ ਨੇ ਸ਼ਾਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਇਹ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਿ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਆਪਣਾ ਪੁੱਤਰ ਖੁਸ਼ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਆਪਾ ਨੂੰ ਤਾਂ ਚਾਰ ਬੇਟੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਨੇ ਬਿਰਧ ਆਸ਼ਕ ਵਿਚ ਖਾਣੀ ਜਾਵਾਂਦੀ। ਏ-ਚਾਰ ਪੜ੍ਹੇ ਸੀ ਉਹ। ਅਭਰਚਾ ਮਾਤਾ ਸੋਟਾ ਪੜ੍ਹ ਲੈਂਦੇ। ਬਿਰਧ ਆਸ਼ਕ ਦੀ ਵੀ ਆਪਣੀ ਹੀ ਦੁਨੀਆਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਚੁੱਕੀ ਇੱਕੋ ਜਗਾ ਇਕੱਠੇ ਹੁੰਦੇ। ਤੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਵੱਖ ਸਾਝਾ ਕਰ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਦੇ ਤਾਰ ਨੂੰ ਠੇਕਾ ਕਰ ਲੈਂਦੇ। ਕਦੇ ਕਦੇ ਤਾਂ ਸ਼ਾਮ ਸਿੰਘ ਦਾ ਬਲੜ ਪ੍ਰੇਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਵੱਖ ਜਾਂਦਾ। ਉਹ ਪਿਆਰੀ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ ਕਿ ਦੇਖ ਆਪਾ ਸਰਵਣ ਭਗਤ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਂ ਸਰਵਣ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਵਾਗ ਸੇਵਾ ਕਰੇ। ਆ ਦੇਖ ਲੈਂਦੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਸੇਵਾ। ਪਿਆਰੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਸਲਾ ਦਿੰਦੀ ਕਿ ਚਲੇ ਛੱਡੋ ਜੀ ਆਪਾ ਸੁੱਖ ਸੁੱਖ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਰਵਣ ਅਸੀਸ ਦਿਆ ਕਰੋ।

ਜਵਾਨੀਆਂ ਮਾਏ ਮੇਰਾ ਪੁੱਤ। ਉਹ ਅੱਜ ਸਵੇਰੇ ਕੋਈ ਛੇ ਭ ਵਜੇ ਵਿਚਕੇ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਸਨ। ਬਾਹਰ ਚਿਕੜੇ ਵਾਲਾ ਅਦਰਸ਼ੀਮੈਂਟ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਡੈਂਟੋ ਤੇ ਵੀਰ ਆਪਣੇ ਗਾਵਾਈ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਨਾਮਵਰ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਬੰਦ ਸੈਨਜਰ ਦੇ ਘਰ ਦਾ ਵਹੀਆ ਨਸਲ ਦਾ ਡੱਤਾ ਗੁੰਮ ਹੋ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਦੀ ਕੀਮਤ ਪੰਜਾਹ ਹਜ਼ਾਰ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ ਵੀ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਉਹ ਮਨੋਜਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਘਰ ਪਹੁੰਚਾ ਦੇਂਦੇ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਨਾ ਮੰਨਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣਕੇ ਪਿਆਰੀ ਬੋਲੀ, 'ਹਾਏ ਮੈਂ ਮਰਜਾ, ਪੰਜਾਹ ਹਜ਼ਾਰ ਦਾ ਡੱਤਾ' ਲਈ ਇੰਨਾ

ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ

ਮਾਏ

ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਗਿਆ ਮੇਰੇ ਪੁੱਤ ਦਾ। ਜੀ ਤੁਸੀਂ ਜਦੋਂ ਸਵੇਰੇ ਘੁੰਮਣ ਜਾਏ ਹੋ ਤਾਂ ਨਿਗਾਹ ਮਾਰ ਲਿਓ, ਖ਼ਬਰ ਕਿਤੇ ਮਿਲ ਜਾਵੇ ਮੇਰੇ ਪੁੱਤ ਦਾ ਡੱਤਾ। ਉਸ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਸ਼ਾਮ ਸਿੰਘ ਅੱਗ ਬਬੂਲਾ ਹੋ ਕੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ, 'ਭਾਗਵਾਨੇ ਕੁਝ ਅਕਲ ਨੂੰ ਖੋਹ ਮਾਰ। ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਪੰਜਾਹ ਹਜ਼ਾਰ ਦਾ ਡੱਤਾ ਤਾਂ ਦਿਸ ਗਿਆ।

ਜਿਹੜਾ ਤੇ ਇਨ ਪਹਿਲਾਂ ਘਰੋ ਗਿਆ। ਜਿਹੜੇ ਮਾਂ ਪਿੰਚ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਘਰੋ ਗਏ ਨੇ। ਉਹ ਨਹੀਂ ਦਿਸੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਿੰਨਾ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਮੁੱਲ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਉਸ ਮਾਪਿਆਂ ਲਈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਕਹਾਣੀ ਅਨਾਉਸਮੈਂਟ। ਸ਼ਾਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਖੂਹੀ ਨਾਲ ਪਿਆਰੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਤ ਹੋ ਗਈ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁੱਖ ਸੁੱਖ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਕੋਈ ਪੰਜਾਹ ਕੁ ਸਾਲ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਅੱਜ ਤਕ ਕਦੇ ਵੀ ਸ਼ਾਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪਿਆਰੀ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸੋਚੀ। ਸੈਰ 'ਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੁੱਛੀ ਚੱਕੀ ਤਾਂ ਉਹ ਹੱਥੁਆ ਨਾਲ ਡਰੀਆਂ ਆਂ ਚੁੰਨੀ ਨਾਲ ਸਾਝ ਕਰਦੀ ਪਿਆਰੀ ਨੂੰ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ, 'ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਤੂੰ ਨਾ ਘਬਰਾਈ। ਮੈਂ ਮਾਰਲੁ ਚਾਹੇ ਪਾਸੇ ਨਕਸ਼। ਵੇਖ ਤੂੰ ਤੇਰੇ ਪੁੱਤ ਦਾ ਕੀਮਤੀ ਡੱਤਾ। ਪੁੱਤ ਕਹੁੰਦੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਨੇ, ਮਾਂ ਪੁੱਛਾ ਪੁੱਛਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਇਹ ਕਹਿਕੇ ਸ਼ਾਮ ਸਿੰਘ ਬਿਰਧ ਆਸ਼ਕ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸਵੇਰ ਦੀ ਸੈਰ ਲਈ ਚੱਲ ਗਿਆ।

ਸੰਪਾਦਕ : 98556-00649

ਸੰਗ੍ਰਹਿ), 2011 ਡਿਰੋਤੀ (ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ), 2012 ਕਿੱਚੇ ਕਿੱਚੇ ਪੰਜ ਅੰਗ (ਗ਼ਜ਼ਲ ਸੰਗ੍ਰਹਿ), 2013 ਪੰਜਾਂ (ਨਾਵਲ), 2014 ਜਿਲਾ (ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ), 2015 ਸੁਪਨਿਆਂ ਦੀ ਸੋਝ (ਗ਼ਜ਼ਲ ਸੰਗ੍ਰਹਿ), 2016 ਨਕਸ਼ ਨੁਕਸ਼ (ਯਾਦਾਂ ਦੀ ਪਟਾਰੀ) 2016 ਮਨ ਮਸਤਕ ਦੀ ਲੀਲਾ (ਗ਼ਜ਼ਲ ਸੰਗ੍ਰਹਿ) ਤੇ 2017 ਬੁੱਝ (ਗ਼ਜ਼ਲ ਸੰਗ੍ਰਹਿ) ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਅਨੇਕਾਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਤੇ ਟੈਲੀ ਫਿਲਮਾਂ ਤੇ ਨਾਟਕ ਸਿਰਫ਼ ਪੰਜਾਬ ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਅਸਟੋਨੀਆ, ਕਨੇਡਾ ਆਦਿ ਬਾਹਰੀ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਖੇਡੇ ਅਤੇ ਵੇਖੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਅੰਨੀ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਮੋਤ, ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦਾ ਸੋਝ, ਤੋਲੀਆ, ਬਲਡੇਬਰ, ਸੇਵਾ, ਪੁਨਰ ਜਨਮ, ਦਾਨ ਪੁੰਨ ਆਦਿ ਨਾਂ ਸ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹਨ।

ਬਹੁ ਵਿਧਾਵੀ ਲੇਖਕ ਗੁਰਦਿਆਲ ਦਲਾਲ ਨੂੰ ਜਿੱਥੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦਾ ਰੱਜਵਾ ਦਾ ਪੱਖੀ ਹੁੰਗਾਰਾ ਅਤੇ ਪਿਆਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਉਥੇ ਦਰਗੱਲਾਂ ਦੀ ਸਾਹਿਤਕ ਸਭਾਵਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਣ-ਸਨਮਾਨਾਂ ਨਾਲ ਨਿਵਾਲਿਆ ਜਿਸ ਵਿਚ ਪਲਸ ਮੈਚ ਵੱਲੋਂ 1993 ਦਾ ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਅਵਾਰਡ, ਸਾਕਰ ਪੁਰਸਕਾਰੀ ਪੁਰਸਕਾਰ, ਪਹਿਲਾ ਕਹਾਣੀ ਪੁਰਸਕਾਰ, ਕਰਨਲ ਨਰੈਣ ਸਿੰਘ ਡੱਬਲ ਪੁਰਸਕਾਰ ਬਰਨਾਲਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਚ ਬਰਵਾਲੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਅਮਲੋਹ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਲਿਖਾਰੀ ਸਭਾ ਰੂਪ ਨਗਰ ਆਦਿ ਅਨੇਕਾਂ ਨਾਂ ਸ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹਨ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ 'ਚ ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਭਾਅ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਦਾ ਨਾਟਕ ਤੋਲੀਆ ਖੇਡਣਾ ਅਤੇ 1991 ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਇਕ ਨੰਬਰ ਦਾ ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਕਹਿ ਕੇ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਡਬਲੋ ਸਹਿਕ ਸਮਾਗਮ ਵਡਿਆਉਣਾ ਉਸ ਲਈ ਮਾਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ।

ਅੱਜ ਅਨੇਕਾਂ ਹੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਰਚਿਤ ਵਿਆਿਆ ਤੇ ਐਮਫਿਲ ਅਤੇ ਪੀਐੱਚਡੀ ਕਰ ਤੇ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਪਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅੱਜ ਵੀ ਇਕ ਸਿੱਖਦੂਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੇਖਦੇ ਹਨ। ਇਸਦੇ ਹੀ ਉਸ ਦਾ ਨਵਾਂ ਨਾਵਲ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਝੋਲੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਿਖਣ ਕਾਰਜ ਨਿਰੰਤਰ ਜਾਰੀ ਹੈ।

ਗ਼ਜ਼ਲਾਂ

ਲਿਆਏ ਤੇ ਕੱਢੇ ਅਪਣੀ ਜਾਨ ਦੇ ਨੇ।
ਪਤੰਗ ਤੇਰੇ ਬਸ਼ੁਆਨ ਦੇ ਨੇ।
ਪਰਸਪਰ ਪਿਆਰ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇਂਦੇ,
ਜੇ ਸੁਰ ਤੇਰੇ ਮੇਰੇ ਸਹਿਗਾਨ ਦੇ ਨੇ।
ਕੋਈ ਫ਼ਿਲਾਫੇ ਲੈ ਏਧਰ ਨਾ ਆਏ,
ਇਸ਼ਾਰੇ ਮਹਿਲ ਦੇ ਦਰਬਾਨ ਦੇ ਨੇ।
ਮੈਂ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਬੜਾ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੂੰਦਾ,
ਜਦੋਂ ਇਹ ਗ਼ਮ ਮੈਨੂੰ ਸਨਮਾਨ ਦੇ ਨੇ।
ਸ਼ਿਸ਼ੂਟੀ ਵਿਚ ਜਿੰਨੇ ਰੰਗ ਦਿਸਦੇ,
ਇਹੀ ਸਭ ਰੰਗ ਮੇਰੇ ਅਭਾਨ ਦੇ ਨੇ।
ਲਗਾਵਾਂ ਗਾ ਮੈਂ ਹਰ ਇਕ ਬੇੜੀ ਦੇ ਨੇ,
ਇਹ ਵਾਅਦੇ ਆਪਣੇ ਤੁਫ਼ਾਨ ਦੇ ਨੇ।
ਗਲੋਰੀ ਬਣ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ, ਕਦੇ ਵੀ,
ਇਹ ਜਿਹੜੇ ਸੁੱਕੇ ਪੱਤੇ ਪਾਨ ਦੇ।

ਡਰਿਸਟਾਰ ਚ ਰਿਸ਼ਵਤ ਬੇਬੀਮਾਨ,
ਇਹ ਤਮਗੇ ਤਾਂ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਦੇ ਨੇ।
ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਚੁਹਨਾਂ ਨੂੰ ਡੀਥ ਵੀ ਚੁਟ,
ਜੇ ਜੋੜੁ ਜੰਗ ਦੇ ਸੇਵਾਨ ਦੇ ਨੇ।
ਮੈਂ ਘਰ ਦੀ ਕੱਚੀ ਹੀ ਪੀਟੀ ਹੈ ਪੱਛੀ,
ਅਭਯ ਨਕ਼ਰੇ ਮੇਰੇ ਮਹਿਮਾਨ ਦੇ ਨੇ।

ਦਿਕ ਜਾਦੂਈ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿਚ ਆਪਾ ਖੁਰੇ ਡਸੇ।
ਅੱਛੇ ਦਿਨਾ ਦੀ ਆਸ ਵਿਚ ਆਪਾ ਖੁਰੇ ਡਸੇ।
ਬੱਧਿਆਕ ਤੁਹੂੰ ਬਚਣ ਲਈ, ਸੱਚ ਬੈਠੇ ਮਗਰਾਛ,
ਸਵਤੰਤਰੀ-ਪਹਿਲਾਸ ਵਿਚ ਆਪਾ ਖੁਰੇ ਡਸੇ।
ਅਹਿਸਾਸ ਜੋ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ, ਅਹਿਸਾਸ ਸੀ ਗਲਤ,
ਇਕ ਤਿਲਸਮੀ-ਅਹਿਸਾਸ ਵਿਚ ਆਪਾ ਖੁਰੇ ਡਸੇ।
ਮੰਗੀਆ ਅਜਾ ਨੇ ਰੋਟੀਆਂ, ਖੁੱਸੀਆ ਲੋਗੋਟੀਆਂ,
ਇਕ ਮਿਲਰਾ-ਤਿਲਸਮੀ ਪਿਆਸ ਵਿਚ ਆਪਾ ਖੁਰੇ ਡਸੇ।
ਉਹ ਰੋਣ ਨਾ ਦਿੰਦੇ ਸੀ, ਇਹ ਖੰਭਣ ਵੀ ਦੇਣ ਨਾ,
ਪਰਿਵਰਨੀ-ਅਹਿਸਾਸ ਵਿਚ ਆਪਾ ਖੁਰੇ ਡਸੇ।
ਕੀਤਾ ਨਾ ਆਪਣੇ ਆਪ 'ਤੇ, ਨਾ ਆਪ 'ਤੇ ਯਕੀਨ,
ਇਕ ਅਨਿਸ਼ਚੀ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿਚ ਆਪਾ ਖੁਰੇ ਡਸੇ।
ਦਾਣੇ ਵਿਖਾ ਕੇ ਫਾਹ ਲਿਆ, ਦਾਣੇ ਵੀ ਹੁੰਝ ਲਏ,
ਫਾਹੀਗਰਾ ਦੀ ਫਾਸ ਵਿਚ ਆਪਾ ਖੁਰੇ ਡਸੇ।
ਹੁਣ ਗੈਸ ਤੇ ਪੈਟਰੋਲ ਨੂੰ, ਹੱਥ ਲਾਇਆ ਹੱਥ ਸੁਝ,
ਇਕ ਨਿੱਘ ਦੇ ਅਹਿਸਾਸ ਵਿਚ ਆਪਾ ਖੁਰੇ ਡਸੇ।
ਸਾਨੂੰ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵੀ ਮੰਗੀਆ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇ,
ਸਿੱਟਾਈ ਤੋਂ ਅਰਦਾਸ ਵਿਚ ਆਪਾ ਖੁਰੇ ਡਸੇ।
ਬੇਨਾਇਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਖੁਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਪਣਿਆਂ,
ਅਪਣਨ ਤੇ ਅਹਿਸਾਸ ਵਿਚ ਆਪਾ ਖੁਰੇ ਡਸੇ।
ਰੱਖਿਆ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਉਸ, ਕੀਤੀ ਨਾਸ਼-ਕੁਸ਼ੀ,
ਉਡ! ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ-ਧਰਵਾਸ ਵਿਚ ਆਪਾ ਖੁਰੇ ਡਸੇ।
ਤਿਆਗੀ ਹੀ ਸਿੱਧੂ ਪਿੰਡ ਦੀਆਂ ਬਿਬਾਤਾਂ ਉਂਡਿਆਂ,
ਸਨਿਆਸੀ ਦੇ ਸਨਿਆਸ ਵਿਚ ਆਪਾ ਖੁਰੇ ਡਸੇ।

ਚਮੁੱਖੀਏ ਵਾਂਗ ਚੁਰਕੇ 'ਚ ਬਾਲ ਦੇ ਬੋਲਕ।
ਦਿਆਲ ਹੋਇਆਂ ਤਾਂ ਗ਼ੌਸ਼ਨ ਖ਼ਿਆਲ ਦੇ ਬੋਲਕ।
ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲ 'ਚ ਪਾਵੀ ਨਾ ਜੁਨ ਪੱਥਰ ਦੀ,
ਤੂੰ ਮੇਰਾ, ਹੋਵੇ 'ਚ ਆਉਣਾ ਹੀ ਟਾਲ ਦੇ ਬੋਲਕ।
ਤਿਹੀ ਤਲਾਸ਼ ਹੀ ਮਕਸਦ ਰਹੇ ਨਾ ਜੀਵਨ ਦਾ,
ਇਸ਼ੁੱ ਅਗਾਰਾ ਵੀ ਹੋਵੇ ਜੇ ਡਾਲ, ਦੇ ਬੋਲਕ।
ਕਿਸੇ ਦੇ ਤਕਰਰੇ ਬੁੱਲਾ ਨੂੰ ਦੇ ਸਕਾ ਹਾਸਾ,
ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਦੇ ਸਕੇ ਐਸਾ ਕਮਾਲ ਦੇ ਬੋਲਕ।
ਮੈਂ ਆਈ ਹੋਂਦ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਮਾਟਨਾਂ ਚਹੁੰਨਾਂ,
ਭਲੇ ਹੀ ਮੈਨੂੰ ਤੂੰ ਝਰਨੇ 'ਚ ਫਾਲ ਦੇ ਬੋਲਕ।
ਬਗ਼ੈਰ ਚਾਲ ਦੇ, ਦਲੀਆ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਕਿੱਥੇ,
ਤੂੰ ਬਹੁਤੀ ਨਾ ਸਹੀ, ਬੈਠੀ ਤੂੰ ਚਾਲ ਦੇ ਬੋਲਕ।
ਬਗ਼ੈਰ ਤਾਲ ਦੇ ਕੋਈ ਗ਼ਜ਼ਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ,
ਸਮਝਦੇ 'ਦੀਪ' ਜੇ ਬਰਦਾ ਨੂੰ ਤਾਲ ਦੇ ਬੋਲਕ।

ਗੁਰਦੀਪ ਭਾਟੀਆ, ਸੰਪਾਦਕ : 94636-13528

ਦੋ

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਰਨੀ ਸੀ ਯਾਰ, ਦੋਸ਼ ਦੀ ਉਂਚੀ ਸ਼ਾਨ,
ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚ ਗਲਤਾਨ ਨੇ, ਉਹ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ।
ਬੇਈਦਾਰੀ ਤੇ ਚੋਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਖੰਭੇ ਸਬੰਧ,
ਉਹ ਲੱਕਾ ਤੇ ਜੱਕਾ ਦੇ ਵਿਚ, ਉੱਚੀ ਕਰ ਹਨ ਕੰਧ।
ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ, 'ਅਸੀਂ ਲੈਣਾ ਨਹੀਂ ਦਾਸ',
ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਵੇਲਾ ਪਾਏ, 'ਸਾਨੂੰ ਤੰਗ ਕਰੇ ਸਮਾਜ'।
ਵਧਦੀ ਆਬਾਦੀ ਨੇ ਕੀਤਾ, ਦੇਸ਼ ਦਾ ਬੜਾ ਨੁਕਸਾਨ,
ਦੁਸ਼ਿਤ ਪਾਈ ਤੇ ਹਵਾ ਨੇ, ਕੀਤੇ ਸਭ ਪਰੇਸ਼ਾਨ।
ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਜਿਉਂਦੇ ਨੇ ਦੇਸ਼ 'ਚ, ਦਲਾਲ ਤੇ ਗਿਰਵਤਖੋਰ,
ਚਿਨਾ ਚਿਰ ਦੇਸ਼ ਤਰਕੀ, ਕਰ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਹੋਰ।
ਜਦ ਡੁਕੀਆਂ ਬਣਨ ਖਿਫ਼ਾਰਨਾਂ, ਪੁਲਿਸ ਅਫ਼ਸਰ ਤੇ ਜੱਸ,
ਫਿਰ ਕਿਉਂ ਡੁਕੀਆਂ ਜੀਠੀਆਂ ਤੇ, ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਵੇ ਲੱਜ? ਹਾਲੇ ਪਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਜੇ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦੇ ਨਾਲ,
ਉਹ ਇਸ ਵੱਲ ਅਭਰ ਮੁਕਰਨੇ, ਆਪਣੀਆਂ ਉਮਰਾਂ ਗਾਲ।
ਚੋਟਾ ਦੇ ਸੱਪ ਦੀ ਲੀਲਾ ਨੂੰ, ਏਨੀ ਚੜ੍ਹ ਗਈ ਜ਼ਹਿਰ,
ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਡੈਂਟ-ਭਾਰ ਤੋਂ ਮਾਂ-ਪਿਉ ਵੀ ਲੱਗਣ ਗ਼ੈਰ।
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਚੋਟਾ ਮੋਨੀਕੈਸਟੇ 'ਚ, ਵਾਅਦੇ ਕਰ ਲਏ ਚੋਰ,
ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੋਟਾ ਜਿੰਤੋਂ ਸਾਰ ਵੀ, ਆਖ ਲੈਣੀਆਂ ਫੋਰ।

ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ, ਸੰਪਾਦਕ : 99158-03554

ਕਵੀ ਤੇ ਕਵੀਸ਼ਰ ਅਕਵਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀਦਾ

ਮੈਂ ਚੰਦ ਪੰਜਵੀਂ ਛੇਵੀਂ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਦਾ ਸੀ। ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਪਰਮ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗਿਆਰਵੀਂ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਡੇਰੇ ਗੁਰਾਂ ਦਾ ਵੀਦਾਨ ਸੱਜਦਾ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਦਾਦਾ ਜੀ ਨਾਲ ਚੋਕੇ ਵੀਦਾਨ ਦੇਖਣ ਜਾਂਦਾ। ਵੀਦਾਨ ਵਿਚ ਮੈਂ ਚੰਗਾ ਮੇਰੇ ਬਾਲ ਮਨ ਨੂੰ ਬੋਹੰਦ ਖਿਚ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਇਕ ਤਾਂ ਡੇਢ ਘੰਟੇ ਵਿਚ ਬਣੇ ਮਿੰਨੇ ਚੱਲ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਕਵੀਸ਼ਰ ਅਕਵਾਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਅਖ਼ਤਾ। ਲਗਾਤਾਰ ਪੰਜ ਛੇ ਘੰਟੇ ਸੁਣੀ ਜਾਣਾ ਤਾਂ ਵੀ ਮਨ ਨਾ ਆਂਦਾ। ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਅਕਵਾਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮੇਰਾ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਇਕਬਾਲ ਕਵੀਸ਼ਰ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਨਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਲੋਧੇ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖ ਚਰਚਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਅਕਵਾਰ ਸਿੰਘ ਇਕੱਲਾ ਕਵੀਸ਼ਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਕੋਈ ਦਾ ਵਿਦਵਾਨ, ਵੇਦਾਂ ਦਾ ਗਿਆਤਾ ਅਤੇ ਉੱਚ ਕੋਈ ਦਾ ਕਵੀ ਵੀ ਸੀ। ਕੁਦਰਤ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਦੀ ਸੁਭਾਨ ਵਿਚ ਇੰਨਾ ਹਸ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸਰੋਤਿਆਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਮੰਦ ਲਾ ਦਿੰਦਾ। ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਦਾ ਮਨ ਵਿਚ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਬਾਰੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇ। ਮੈਂ ਇਕ ਸਵੇਰ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨਾਲ ਅਕਵਾਰ ਦੇ ਪਿੰਡ ਜੀਏ ਨੂੰ ਚੱਲ ਗਿਆ। ਅਕਵਾਰ ਤੇ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੁਚਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਘਰ ਵਿਖਾਇਆ ਸਾਰ ਸਾਹਮਣੇ ਇਕ ਦੱਬੰਡ ਬੱਲੇ ਸੀ ਉੱਤੇ ਬਿਰਧ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਬੈਠਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਚਾਹ ਪਾਣੀ-ਪੀਟ ਵਿਚ ਭੁੰਝ ਗਏ। ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਲਕੜੇ ਸ਼ਾਮ ਨੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋਰ ਬੈਠੇ ਵੀ ਬੁਲਾ ਰੱਖੇ ਸਨ ਜੋ ਅਕਵਾਰ ਸਿੰਘ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਰੱਖਦੇ ਸਨ।

ਅਕਵਾਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ ਸਨ 1923 ਵਿਚ ਮੱਧ ਵਰਗੀ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਪਿਤਾ ਨੰਬਰਦਾਰ ਗੁਰਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਤੇ ਮਾਤਾ ਤੇਜ ਕੌਰ ਦੇ ਘਰ ਹੋਇਆ। ਅਕਵਾਰ ਨੂੰ ਸੁਰਤ ਸੰਤਾਲਣ ਸਾਰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਕੰਮ ਨਾਲ ਜੁੜਨਾ ਪਿਆ। ਮੁੱਢਲੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਉਸ ਨੇ ਸਮਾਂ ਤੇ ਸਹੂਲਤ ਮੁਤਾਬਕ ਪਿੰਡ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਪੰਡਿਤ ਆਤਮਾ ਰਾਮ ਕੋਲੋਂ ਕੀਤੀ।

ਉਸ ਦਾ ਕੋਮਲ ਮਨ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਵੀਦਾਨ ਸੀ। ਕਵੀਸ਼ਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੇ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਗੁਣਗੁਣਾਉਣਾ ਉਸ ਦਾ

ਸੌਂ ਕਰ ਗਿਆ। ਜੇ ਤੇ ਮੰਡੀ ਦੇ ਮੇਲੇ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉੱਚੇ ਚਿੰਨਾ ਚੇਦਰਾਸ ਚੰਗੇ ਲਿਆਇਆ ਤੇ ਚਿੱਠੇ ਵਿਖਾਇਆ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਡੁਬਰੀ ਯਾਦ ਕਰ ਲਈਆਂ।

ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਪੰਡਿਤ ਆਤਮਾ ਰਾਮ ਹਰਿੰਦਾ ਸੀ ਜੋ ਬਹੁਤ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਅਨੇਕਾਂ ਗ੍ਰੰਥ, ਵੇਦ ਆਦਿ ਪੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਪਿੰਡ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਦਿਨ ਤਿਉਹਾਰ 'ਤੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਕਈ ਕਵਾ ਵਾਰਤਾ ਸੁਣਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਕ ਮੇਲੇ 'ਤੇ ਅਕਵਾਰ ਨੇ ਕਵਿਤਾ ਸੁਣਾਉਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਇਸਾਬਤ ਮਿਲਣ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਚੇਦਰਾਸ ਦਾ ਖਿੱਤਾ ਡੁਬਰੀ ਗਾ ਕੇ ਸੁਣਾਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਸੁਭਾਨ ਵਿਚਲੀ ਮਿਨਾਸ ਨੇ ਸਾਇਆ ਨੂੰ ਕੋਲ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਪੰਡਿਤ ਆਤਮਾ ਰਾਮ ਨੇ ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਉਸ ਹੱਥੋਂ ਪੁਸ਼ਟ ਲਿਆ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਤਰਾਸ਼ਣ ਦੀ ਠਾਣ ਲਈ।

ਪੰਡਿਤ ਆਤਮਾ ਰਾਮ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬੇਸ਼ਾਨ ਆਪਣੇ ਘਰ ਬੁਲਾ ਕੇ ਵਿਦਿਆ ਦੇਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਚਿੱਠ ਖੇਤੀ ਦਾ ਸਾਰਾ ਕੰਮ ਵੀ ਅਕਵਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹੀ ਸੀ। ਪੇਂਡ ਦਾ ਕੰਮ ਨਿਬੜੇ ਕੇ ਵੱਡੀ ਰਾਤ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਵਿਦਿਆ ਪ੍ਰਭੂ ਕਰਨੀ। ਸਵੇਰੇ ਸੁਵਾਖੇ ਤੇ ਫਿਰ ਖੇਤ ਜਾਣਾ। ਖੇਤ ਵੀ ਜਦੋਂ ਜਮਾ ਮਿਲਦਾ, ਆਪਣੇ ਗੁਰ ਭਾਈ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਕੱਚੇ ਕਵਿਤਾ ਬੋਲਣ ਦੀ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦ ਘਾਲਣਾ ਘਾਲਿਆ ਸਮਾਂ ਬੀਤਦਾ ਗਿਆ।

ਇਸ ਦੁਰਾਨ ਅਕਵਾਰ ਨੇ ਪਿੰਗਲ ਅਰਥ ਸਭ ਪੜ੍ਹ ਲਏ। ਪੰਡਿਤ ਆਤਮਾ ਰਾਮ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਰਗ ਵਿਦਵਾਨ ਦੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਕਵਿਤਾ ਲਿਖਣ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੀਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਗੁਰ ਭਾਈ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਕੱਚੇ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਕਵੀਸ਼ਰੀ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਪੰਡਿਤ ਆਤਮਾ ਰਾਮ ਦੀ ਸਹਾਯਤਾ ਵਿਚ ਰਾਗ ਵਿਦਿਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਡਿਤ ਖੁਸ਼ੀ ਰਾਮ ਤੋਂ ਸਿੱਖੀ। ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅਖ਼ਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੱਠਿਓਦਾ ਪੰਡਿਤ ਸਿੰਘ ਬਣਿਤਾ ਵਿਖੇ ਲਾਇਆ। ਅਕਵਾਰ ਨੇ ਅਖ਼ਤਾ ਦੇ ਅੱਸੇ ਅਰਥ ਕੀਤੇ ਕਿ ਆਪਣੇ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾਤ ਪਾ ਦਿੱਤੀ। ਸਰੋਤਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਚਾਚੀ ਦੇ ਗੁਣਾਈ ਦਾ ਮੀਰ ਵਰੁ ਗਿਆ। ਜਦ ਇੰਨੇ ਸਾਰੇ ਪੰਜੇ ਖਲਿਆਂ ਤਾਂ ਪਿਤਾ ਜੀ ਨੇ ਸ਼ੱਕ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹੇ ਕਿੱਥੇ ਡਾਕ

ਤੁਰ ਗਿਆਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤਾਂ

ਜਸਵਿੰਦਰ ਦੁਹੜਾ

ਦੇ ਸਰਾਜ ਕਾਲੀ ਬਹੁ-ਚਰਚਿਤ ਨਾਂ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਸਾਹਿਤਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਵਿਚ ਵੀ ਸ਼ਿਕਰਯੋਗ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਵਾਰਿਆਂ 'ਤੇ ਉਹ ਲਕੀਰ (ਤ੍ਰਿ-ਮਾਸਿਕ ਰਜਲਾ) ਸੰਪਾਦਕ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਲਕੀਰ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਾਡੇ ਪਾਠਕਾਂ ਅੱਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਮੁਰਮੂ ਨੇ ਯਾਦਗਾਰੀ ਸਿੱਕਾ ਤੇ ਟਿਕਟ ਜਾਰੀ; 'ਸਾਡਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਇਕ ਜ਼ਿੰਦਾ-ਜਾਗਦਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼' ਸੰਵਿਧਾਨ ਰਾਹੀਂ ਅਸੀਂ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਸਰਬ-ਸਾਂਝੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਟੀਚੇ ਹਾਸਲ ਕੀਤੇ: ਮੁਰਮੂ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 27 ਨਵੰਬਰ - ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦਰੋਪਦੀ ਮੁਰਮੂ ਨੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਅਪਣਾਏ ਜਾਣ ਦੀ 75ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਿਵਸ' ਸਮਾਰੋਹ ਦੇ ਮੌਕੇ ਇੱਕ ਯਾਦਗਾਰੀ ਸਿੱਕਾ ਅਤੇ ਟਿਕਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਿਵਸ 'ਤੇ ਸੰਸਦ ਦੇ ਦੋਵਾਂ ਸਦਨਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਬੈਠਕ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਮੁਰਮੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਇਕ 'ਜ਼ਿੰਦਾ-ਜਾਗਦਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼' ਹੈ।

ਟੀਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।" ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਮੁਰਮੂ ਨੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਦੋ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵੀ ਰਿਲੀਜ਼ ਕੀਤੀਆਂ।

ਕੁਰਬਾਨੀ, ਲਿਆਕਤ, ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਹੈ। ਬਿਰਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਮੈਂ ਅੱਜ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਿਵਸ ਮਨਾ ਰਹੇ ਕਰੋੜਾਂ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਅੱਜ ਤੋਂ 75 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਦਿਨ ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਖਰੀਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅੱਜ ਪੂਰਾ ਦੇਸ਼ ਮਿਲ ਕੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਪ੍ਰਤੀ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੇ ਦਿਨ ਕਰੋੜਾਂ ਦੇਸ਼ਵਾਸੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਪੁਸਤਾਵਾਨਾ ਦਾ ਪਾਠ ਕਰ ਕੇ ਮੁਲਕ ਨੂੰ ਅਗਾਂਹ ਲਿਜਾਣ ਦਾ ਅਹਿਦ ਕਰਨਗੇ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਨਾਲ ਸਾਲ 2015 ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ 26 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਿਵਸ ਵਜੋਂ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਾਡੇ ਲੋਕਾਂ

ਏਕਨਾਥ ਸ਼ਿੰਦੇ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਅਸਤੀਫਾ ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ

ਮੁੰਬਈ, 27 ਨਵੰਬਰ - ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਏਕਨਾਥ ਸ਼ਿੰਦੇ ਨੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਸਵੇਰੇ ਇੱਥੇ ਰਾਜਪਾਲ ਸੀਪੀ ਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣਾ ਅਸਤੀਫਾ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਸ਼ਿੰਦੇ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਸੌਂਪ ਕੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਸੱਤਾਧਾਰੀ

ਮਹਾਯੁਤੀ ਗੱਠਜੋੜ ਦੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਜਿੱਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਕੋਣ ਚੁਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਇਸ ਬਾਰੇ ਉਲਝਣਾਣੀ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼ਿੰਦੇ ਦੇ ਨਾਲ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇਵੇਂਦਰ ਫੜਨਵੀਸ ਅਤੇ ਅਜੀਤ ਪਵਾਰ ਵੀ ਰਾਜ ਭਵਨ ਗਏ ਸਨ। ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ 26 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਏਕਨਾਥ ਸ਼ਿੰਦੇ ਤੱਕ ਮੰਡਲ ਵਿੱਚ ਮੰਤਰੀ ਰਹੇ ਦੀਪਕ ਕੇਸਰਕਰ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ,

"ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਆਪਣਾ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਕੇਸਰਕਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਵੀਂ ਸਰਕਾਰ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਸੌਂਪ ਚੁੱਕੇਗੀ। ਸੀਪੀ, ਸ਼ਿੰਦੇ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਸ਼ਿਵ ਸੈਨਾ ਅਤੇ ਅਜੀਤ ਪਵਾਰ ਦੀ ਐਨਐਸਪੀ ਦੇ ਮਹਾਯੁਤੀ ਗੱਠਜੋੜ ਦੇ ਵੱਲੋਂ 230 ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਗੱਠਜੋੜ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਕਿ ਅਗਲਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੌਣ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛ ਜਾਣ 'ਤੇ ਕੇਸਰਕਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰ ਸਿਆਸੀ ਵਰਕਰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਉਸ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਅਤੇ ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛ ਜਾਣ 'ਤੇ ਕੇਸਰਕਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰ ਸਿਆਸੀ ਵਰਕਰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਉਸ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਅਤੇ ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛ ਜਾਣ 'ਤੇ ਕੇਸਰਕਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰ ਸਿਆਸੀ ਵਰਕਰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਉਸ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਅਤੇ ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛ ਜਾਣ 'ਤੇ ਕੇਸਰਕਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰ ਸਿਆਸੀ ਵਰਕਰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਉਸ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਅਤੇ ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ।

ਸੈਕਟਰ 26 ਵਿੱਚ ਕਲੱਬਾਂ ਦੇ ਬਾਹਰ ਹੋਏ ਧਮਾਕੇ, ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 27 ਨਵੰਬਰ - ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਸੈਕਟਰ 26 ਵਿੱਚ ਪੁਲੀਸ ਬਾਣੀ ਅਤੇ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਸੈੱਲ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਕਲੱਬਾਂ ਦੇ ਬਾਹਰ ਅੱਜ ਤੜਕੇ ਬੰਬ ਧਮਾਕੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਦਹਿਸ਼ਤ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲਦਿਆਂ ਹੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪੁਲੀਸ ਦੀ ਐੱਸ.ਐੱਸ.ਪੀ ਸਦੇ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਟੀਮਾਂ ਨੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਬੰਬ ਧਮਾਕੇ ਸਵੇਰੇ 4 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ

ਹੋਏ ਹਨ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਤੇ ਸਵਾਰ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਢੱਕ ਕੇ ਆਏ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਵਾਰਤਾ ਨੂੰ ਅੰਜਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੁਲੀਸ ਵੱਲੋਂ ਮੁਢਲੀ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਲੱਗੇ ਸੀਸੀਟੀਵੀ ਕੈਮਰਿਆਂ ਦੀ ਫੁਟੇਜ ਖੋਲ੍ਹੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਰੀਬ ਚਾਰ ਵਜੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਤਿੰਨ ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਆਉਣਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਏ ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਮਾਕਿਆਂ ਨੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪੁਲੀਸ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਭਰ 'ਚ 'ਬਾਲ ਵਿਆਹ ਮੁਕਤ ਭਾਰਤ' ਮੁਹਿੰਮ ਸਬੰਧੀ ਅੱਜ ਚੁਕਾਈ ਜਾਵੇਗੀ ਸਹੁੰ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 27 ਨਵੰਬਰ - ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਬਾਲ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਜੜੋਂ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੱਲ 27 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਭਰ 'ਚ 'ਬਾਲ ਵਿਆਹ ਮੁਕਤ ਭਾਰਤ' ਮੁਹਿੰਮ ਸਬੰਧੀ ਵੈਬਕਾਸਟ ਲਿੰਕ ਰਾਹੀਂ ਸਹੁੰ ਚੁਕਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।

ਇਹ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਇਸਤਰੀ ਅਤੇ ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਪਹਿਲਚਰੀ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸੂਬੇ ਭਰ ਵਿੱਚ ਬਾਲ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਮਹਿਲਾ ਸਵੈ ਸਹਾਇਤਾ ਸਮੂਹ, ਆਂਗਣਵਾੜੀ ਕੇਂਦਰ, ਆਸ਼ਾ ਵਰਕਰ ਅਤੇ ਹੋਲਕਰ, ਡੇ.ਐੱਨ.ਐੱਮ, ਬਾਲ ਵਿਆਹ ਰੋਕੂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਆਗੂ, ਅਧਿਆਪਕ, ਸਕੂਲਾਂ ਤੇ ਕਾਲਜਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ, ਪੱਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਨੁਮਾਇੰਦੇ, ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਹੋਲਕਰ

ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ, ਪੀ.ਐੱਚ.ਸੀਜ਼, ਡਾਕਟਰ, ਸਿਵਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਰਾਜ ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ, ਆਨੁੱਕੀ ਸੇਵਾ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਯਾਗਨਿਕ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਡਾ. ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ ਨੂੰ ਸਫਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਮਾਜ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹਿਕ ਯਤਨਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ, ਸਿਹਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰੀਆਂ, ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਬਾਲ ਵਿਆਹ ਦੇ

ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਡਾ. ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਮੁਹਿੰਮ ਦੇ ਟੀਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦਰਸਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਾਲ ਵਿਆਹ-ਮੁਕਤ ਸੂਬਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਸਾਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਸਰਵਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਇੱਕ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਇਤਿਹਾਸਕ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਉਜਵਲ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਗਰਵੇਂਟ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੂਬੇ ਨੂੰ ਰੰਗਲਾ ਪੰਜਾਬ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਤਾਂ ਹੀ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਮਿਲ ਕੇ ਬਾਲ ਵਿਆਹ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਬੁਰਾਈ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਖਤਮ ਕਰੀਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਬਾਲ ਵਿਆਹ ਦੀ ਇਸ ਸੂਰੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਨੱਠ ਪਾਉਣ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਮਰਨ ਵਰਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਡੱਲੇਵਾਲ ਨੂੰ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਚੁੱਕਿਆ

ਡੱਲੇਵਾਲ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਵਿਚ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਹੱਥ: ਰਵਨੀਤ ਬਿੱਟੂ

ਪਾਤੜਾਂ/ ਮਾਨਸਾ, 26 ਨਵੰਬਰ - ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਮੰਨੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਚੱਲ ਰਹੇ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਹੋਰ ਤੇਜ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਡੱਲੇਵਾਲ ਅੱਜ ਹਰਿਆਣਾ-ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਢਾਬੀ ਗੁਜਰਾਂ ਬਾਰਡਰ 'ਤੇ ਮਰਨ ਵਰਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ, ਪਰ ਉਹ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਵੱਡੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਨੂੰ ਅੱਜ ਤੜਕੇ ਗੁਜਰਾਂ ਬਾਰਡਰ ਤੋਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵਿੱਚ

ਘਟਨਾ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਥਿਤੀ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸਾਨ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਾਝੀ ਗੁਜਰਾਂ ਬਾਰਡਰ ਤੇ ਬੁਲਾ ਲਈ ਗਈ ਹੈ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਮਰਨ ਵਰਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਜਾਂ ਰੋਕੋ ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਡੱਲੇਵਾਲ ਨੂੰ ਖਨੌਰੀ ਸਰਹੰਦੀ ਪੁਲਾਇਟ ਤੋਂ ਪੁਲੀਸ ਵੱਲੋਂ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਮਲਾ ਵਧਦਾ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਰਵਨੀਤ ਬਿੱਟੂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਬਿੱਟੂ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਡੱਲੇਵਾਲ ਜੀ ਦੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਕੇਂਦਰੀ ਏਜੰਸੀ ਉਸ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਰੋਲ ਸੂਬਾ ਪੁਲੀਸ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ 3.45 ਵਜੇ ਹੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿੱਥੇ ਲਿਆਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡੱਲੇਵਾਲ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣ ਆਏ ਕਈ ਪੁਲੀਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਹਿੰਦੀ ਬੋਲ ਰਹੇ ਸਨ। ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਿਰਸਾ ਨੇ ਉਕਤ

ਐਸ.ਬੀ.ਐਸ. ਨਗਰ ਤੋਂ ਫੜੀ ਡੀ.ਏ.ਪੀ. ਖਾਦ ਵਿੱਚ ਨਾਈਟ੍ਰੋਜਨ ਤੇ ਫਾਸਫੋਰਸ ਦੀ ਵੱਡੀ ਕਮੀ ਬਾਰੇ ਲੈਬ ਟੈਸਟ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਪੁਸ਼ਟੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 27 ਨਵੰਬਰ - ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਖੁੱਡੀਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਐਸ.ਬੀ.ਐਸ. ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਮੈਂਸਰਜ਼ ਸਿੰਘ ਟਰੇਡਿੰਗ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਘਰ ਛਾਪਾ ਮਾਰਿਆ ਅਤੇ ਛਾਪੇਮਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਟੋਰ ਕੀਤੀਆਂ ਡੀ.ਏ.ਪੀ. ਦੀਆਂ 23 ਬੈਗਾਂ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈਆਂ ਸਨ।

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 27 ਨਵੰਬਰ - ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਖੁੱਡੀਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਡੀ.ਏ.ਪੀ. ਵਿੱਚ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ 18 ਫੀਸਦ ਨਾਈਟ੍ਰੋਜਨ, 46 ਫੀਸਦ ਫਾਸਫੋਰਸ ਅਤੇ 39.5 ਫੀਸਦ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਘੁਲਣਸ਼ੀਲ ਫਾਸਫੋਰਸ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਲੈਬਟਾਰੀ ਜਾਂਚ ਸਬੰਧੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ ਟੈਸਟ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਤੋਂ ਖਾਦ ਵਿੱਚ ਮਿਲਿੰਗ 2.80 ਫੀਸਦ ਨਾਈਟ੍ਰੋਜਨ, 16.23 ਫੀਸਦ ਫਾਸਫੋਰਸ ਅਤੇ 14.10 ਫੀਸਦ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਘੁਲਣਸ਼ੀਲ ਫਾਸਫੋਰਸ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦਾ ਪਤਾ ਚੱਲਿਆ ਹੈ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਡੀ.ਏ.ਪੀ. ਖਾਦ ਨੂੰ ਮੀਂਹੀਂ ਭਾਅ ਵੇਚੇ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ

ਟਾਟਾ ਏਆਈਏ ਲਾਈਫ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਨੇ 1 ਮਿਲੀਅਨ ਐਪ ਡਾਊਨਲੋਡ ਕੀਤੇ ਹਨ

ਲੁਧਿਆਣਾ, 27 ਨਵੰਬਰ - ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਟਾਟਾ ਏਆਈਏ ਲਾਈਫ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ (ਟਾਟਾ ਏਆਈਏ), ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸੀਵਨ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦੇ ਗਾਹਕ ਐਪ ਡਾਊਨਲੋਡ 1 ਮਿਲੀਅਨ (10 ਲੱਖ) ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਟਾਟਾ ਏਆਈਏ ਗਾਹਕਾਂ ਦੇ ਇਸ ਦੇ ਡਿਜੀਟਲ ਹੱਲਾਂ 'ਤੇ ਵੱਧ ਰਹੇ ਭਰੋਸੇ ਅਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੋਬਾਈਲ ਐਪਸ, ਉਪਭੋਗਤਾ ਪੋਰਟਲ, ਵਟਸਐਪ ਸਮਰਥਿਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਹ ਹੱਲ ਟਾਟਾ ਏਆਈਏ ਖਪਤਕਾਰ ਡਾਊਨਲੋਡ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਯਾਤਰਾ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤਾਂ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣਾ ਕਰੋ' ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸੀਮਾ ਘੋਸ਼, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਵਾਈਸ ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ ਅਤੇ ਚੀਫ ਓਫਿਸਰ ਨਿਰਮਲਾ ਕੌਰ, ਟਾਟਾ ਏਆਈਏ, ਨੇ ਕਿਹਾ, ਅਸੀਂ ਲਗਾਤਾਰ ਨਵੀਨਤਾ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਆਪਣੇ ਗਾਹਕਾਂ ਦੇ ਅਨੁਭਵ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹਾਂ, 1 ਮਿਲੀਅਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਐਪ ਡਾਊਨਲੋਡਾਂ ਦੇ ਮਿਲੀਅਨ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣਾ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਸਿੱਧਾਂਤਕ ਬਾਰੇ; ਇਹ ਸਾਡੇ ਗਾਹਕਾਂ ਦੀਆਂ ਬਦਲਾਈਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਧੀਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਸਾਡੇ ਸਮਰਥਨ ਨੂੰ

ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।+ ਇਸ ਅਤਿ-ਆਧੁਨਿਕ ਐਪ ਦੇ ਨਾਲ, ਉਪਭੋਗਤਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਕਿਤੇ ਵੀ ਆਪਣੀਆਂ ਬੀਮਾ ਪਾਲਿਸੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸ਼ਾਖਾ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਜਾਂ ਨੀਤੀ ਅਪਡੇਟ ਕਰਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਿੰਟ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲੜੀਵਾਰ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਐਪ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। ਐਪ 24x7 'ਤੇ 60 ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਕੁਗਾਹਨ, ਟਰੈਕਿੰਗ ਕਲੇਮ ਬੋਨਤੀਆਂ, ਪੋਰਟਫੋਲੀਓ ਅੱਪਡੇਟ, ਬੀਮੇ

ਦੀ ਰਕਮ, ਫੰਡ ਮੁੱਲ, @10 ਵਰਵੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਹ ਤਤਕਾਲ ਲੋਨ ਵਰਗੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਉਦਯੋਗ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋ ਐਪ ਉਪਭੋਗਤਾ ਅਨੁਭਵ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਸੌਖ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਹੈ। ਇਕ ਹੋਰ 'ਆਪਣੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਪਹਿਲੀ' ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਤਤਕਾਲ ਗਾਹਕ ਸੇਵਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਲੋਣ-ਦੇਣ ਅਸਲ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੇਵਾ ਅਧਾਰਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਤੋਂ

ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਇਦਾਦ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਦੌਸ਼ ਹੇਠ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਵੱਲੋਂ ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਦਫ਼ਤਰ ਦਾ ਕਲਰਕ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 27 ਨਵੰਬਰ - ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਪੰਜਾਬ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਨੇ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਭਿਖਟਾਚਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਰੀ ਆਪਣੀ ਮੁਹਿੰਮ ਦੌਰਾਨ ਆਮਦਨੀ ਦੇ ਜਾਣੂ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਇਦਾਦ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਦੌਸ਼ ਹੇਠ ਜਨਮ ਅਤੇ ਮੱਤ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਦਫ਼ਤਰ ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿਖੇ ਤਾਇਨਾਤ ਕਲਰਕ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਦੇ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰਤ ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਬਾਰੇ ਦਰਜ ਇੱਕ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਪਤਰਾਲ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਇਹ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਚੈਕਿੰਗ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ 1 ਜਨਵਰੀ 2002 ਤੋਂ 31 ਦਸੰਬਰ 2016 ਤੱਕ ਕੁੱਲ 1,23,13,727 ਰੁਪਏ ਖਰਚੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਜਦਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਉਸਦੀ ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ 88,15,520 ਰੁਪਏ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਮਿਆਦ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨੀ ਤੋਂ 34,98,207 ਰੁਪਏ ਵੱਧ ਖਰਚ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ

ਭਿਖਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੰਪਤੀ ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਕਤ ਕਲਰਕ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮਿਆਦ ਦੌਰਾਨ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਾਣਾ ਜਲਹਰ ਰੋਜ਼ ਵਿਖੇ ਕੇਸ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਗਲੀ ਜਾਂਚ ਜਾਰੀ ਹੈ।

ਭੱਜਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਮੁਲਜ਼ਮ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਗੋਲੀ ਨਾਲ ਜ਼ਖਮੀ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 27 ਨਵੰਬਰ - ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਇੱਥੇ ਵੇਰਕਾ-ਮਜੀਠੀਆ ਬਾਈਪਾਸ 'ਤੇ ਇਕ ਲੁੱਟ ਕੀਤੇ ਗਈ ਸਮਾਨ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਕਰਨ ਮੌਕੇ ਇੱਕ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੇ ਪੁਲੀਸ ਕਰਮੀ ਤੋਂ ਹਥੀਫਲ ਖੋਹਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ

ਮੌਕੇ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਉਸ 'ਤੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾ ਦਿੱਤੀ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਜਨਾਨਾ ਖੋਹਣ ਦੇ ਪਿੱਛ ਡਿਫੀ ਸੈਦਾਂ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਸੂਰਜ ਲੁੱਟ-ਖੋਹ ਦੀਆਂ ਦੋ ਵਾਰਦਾਤਾਂ 'ਚ ਲੱਭੀਆ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ

ਭੁੱਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਲੁੱਟ ਦੇ ਸਮਾਨ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਲਈ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਇਕ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਵੇਰਕਾ-ਮਜੀਠੀਆ ਬਾਈਪਾਸ 'ਤੇ ਖਾਲੀ ਪਏ ਪਲਾਟ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਸਨੇ ਪੁਲੀਸ ਕਰਮੀ ਤੋਂ ਹਥੀਫਲ ਖੋਹਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਜਵਾਬੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਪੁਲੀਸ ਨੂੰ ਉਸ 'ਤੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾਉਣੀ ਪਈ ਅਤੇ ਪੈਰ ਵਿਚ ਗੋਲੀ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ ਉਹ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਿਆ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ 'ਚ ਭਰਤੀ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀ ਗੁਰਕੀਰਤ ਦੀ ਭਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਡੇ ਅਨਯਾਏਰੀਆਂ ਅਰੋੜਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਬੰਗ ਖੋਹ ਲਏ ਸਨ।

ਪਟਿਆਲਾ, 27 ਨਵੰਬਰ - ਅਮਰਨਾਠ ਸਿੰਘ ਲਾਬਾ- ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕੋਥਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਵੇਂ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਅਤੇ ਵਕੀਲ ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ ਵਿਧਾਇਕ ਅਮਨਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਰੀ ਕਲਸੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸ਼ੁਕਰਾਨਾ ਯਾਤਰਾ ਅੱਜ ਪਟਿਆਲਾ ਤੋਂ ਆਰੰਭ ਹੋਈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਇੱਥੇ ਸ਼੍ਰੀ ਕਾਲੀ ਦੇਵੀ ਮੰਦਰ ਵਿਖੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਹੋਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸਪੀਕਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ, ਕੋਥਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਹਰਪਾਲ ਚੀਮਾ, ਹਰਜੋਤ ਬੋਸ, ਸਮਾਣਾ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ

ਗੋਰਤਗੜ੍ਹ ਹੈ ਕਿ 'ਆਪ' ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿਮਨੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਮਿਲੀ ਵੱਡੀ ਜਿੱਤ ਅਤੇ ਸੂਬੇ 'ਚ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ

ਕੋਰਤਗੜ੍ਹ ਹੈ ਕਿ 'ਆਪ' ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿਮਨੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਮਿਲੀ ਵੱਡੀ ਜਿੱਤ ਅਤੇ ਸੂਬੇ 'ਚ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ

ਕੋਰਤਗੜ੍ਹ ਹੈ ਕਿ 'ਆਪ' ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿਮਨੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਮਿਲੀ ਵੱਡੀ ਜਿੱਤ ਅਤੇ ਸੂਬੇ 'ਚ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ

ਮੋਹਾਲੀ ਦੀਆਂ ਦੋ ਲੜਕੀਆਂ ਦੀ ਏਅਰ ਫੋਰਸ ਅਕੈਡਮੀ ਲਈ ਚੋਣ; ਜਨਵਰੀ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗੀ ਸਿਖਲਾਈ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 27 ਨਵੰਬਰ - ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਸਸ਼ਤਰ ਬਣਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਆਪਣੇ ਸਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਿਆਂ ਮਾਈ ਡਾਗੋ ਆਮਡ ਫੋਰਸਿਜ ਪ੍ਰੋਪੈਗੇਂਟਰੀ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਫਾਰ ਗਰਲਜ਼ ਐਂਡ ਏ.ਐਸ. ਨਗਰ (ਮੁਹਾਲੀ) ਦੀਆਂ ਦੋ ਮਹਿਲਾ ਕੈਡਿਟਾਂ,

ਚਰਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਮਹਿਕਾ, ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਏਅਰ ਫੋਰਸ ਅਕੈਡਮੀ, ਡੱਬੀਗਲ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰੀ-ਕਮਿਸ਼ਨ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਜਨਵਰੀ 2025 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗੀ। ਕੁਰਾਲੀ (ਐਸ.ਏ.ਐਸ. ਨਗਰ) ਦੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਮਹਿਲਾ ਕੈਡਿਟ ਚਰਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਦੇ ਪਿਤਾ ਸ.

ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਵੈਤ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਡਰਾਈਵਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਐਸ.ਏ.ਐਸ. ਨਗਰ ਦੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਮਹਿਲਾ ਕੈਡਿਟ ਮਹਿਕਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸ਼੍ਰੀ ਅਨਿਲ ਕੁਮਾਰ ਦਹੀਆ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਆਪਕ ਹਨ। ਮੋਰਿਟ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ 192 ਲੜਕੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ

ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਲਫਤਾ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਖਿਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਫਸਰ ਵਜੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਉਣ ਦੇ ਮੌਕੇ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ

ਭੰਡਾਰਿਆਂ ਦੇ ਚੱਲਦੇ ਡੇਰਾ ਬਿਆਸ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸੰਗਤ ਲਈ ਵੱਡੀ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ

ਦੋਸ਼ੀਆਂ

ਜਲੰਧਰ 27 ਨਵੰਬਰ। ਰਾਧਾ ਸੁਆਮੀ ਸਤਿਸੰਗਤ ਡੇਰਾ ਬਿਆਸ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸੰਗਤ ਲਈ ਰਾਹਤ ਭਰੀ ਖਬਰ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, 5 ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਰੱਦ ਕੀਤੀਆਂ

ਟਰੇਨਾਂ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਚਾਰ ਦਿਨ ਬਾਅਦ 27 ਨਵੰਬਰ ਤੋਂ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਸ ਨਾਲ ਡੇਰਾ ਬਿਆਸ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਰਾਹਤ ਮਿਲੇਗੀ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਚੜ੍ਹਦੇ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਇੰਟਰਲਾਕਿੰਗ ਦੇ ਕੰਮ ਕਾਰਨ ਕਈ ਰੇਲ ਗੱਡੀਆਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਰੇਲਵੇ ਨੇ ਬਿਆਸ ਡੇਰਾ ਲਈ 2 ਰੇਲ ਗੱਡੀਆਂ ਬਗਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਬਿਆਸ ਆਉਣ-ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਾਣੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇ। ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਡੇਰਾ ਬਿਆਸ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨੀਂ

ਭੰਡਾਰਿਆਂ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਐਤਵਾਰ ਤਕ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਸੰਗਤ ਡੇਰਾ ਬਿਆਸ ਬਾਬਾ ਗੁਰਦਿਰ ਸਿੰਘ ਵਿੱਲੋਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਤਿਸੰਗਤ ਸੁਣਨ ਲਈ ਬਿਆਸ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਸੰਗਤ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਦੋ ਟ੍ਰੇਨਾਂ ਬਗਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਆਉਣ-ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਾਣੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਤਕਨੀਕੀ ਕਾਰਣਾਂ ਕਰਕੇ ਟ੍ਰੇਨਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਕਾਫੀ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਲੰਧਰ ਕੋਟ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਨਿਰਮਾਣ ਕਾਰਜ ਚੱਲਣ ਕਰਕੇ ਕਈ ਟ੍ਰੇਨਾਂ ਨੂੰ ਫਗਵਾੜਾ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਹੀ ਟਰਮੀਨੇਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਕਾਰਣ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਡੇਰਾ ਬਿਆਸ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਰਾਧਾ ਸੁਆਮੀ ਸਤਿਸੰਗਤ ਘਰ ਜਲੰਧਰ ਅਤੇ ਫਗਵਾੜਾ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੇ ਸੰਗਤ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਫਗਵਾੜਾ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਡੇਰਾ ਬਿਆਸ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਦੂਜੇ ਸੂਬਿਆਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਡੇਰਾ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਇੰਤਜਾਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸੰਗਤ ਲਈ ਸਪੈਸ਼ਲ ਬੱਸਾਂ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੰਗਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੋਰ ਰੇਲ ਯਾਤਰੀਆਂ ਲਈ ਚਾਰ ਪਾਣੀ ਦਾ ਲੰਗਰ ਦਾ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਲਈ ਵੀਲਚੇਅਰ ਦਾ ਬੇਦੋਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਡੇਰਾ ਬਿਆਸ ਪਹੁੰਚੀ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਇਸ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਹੈ।

'ਪੰਜਾਬ' 'ਚ ਰੇਤ ਮਾਫੀਆ ਖਤਮ, 5.50 ਰੁਪਏ 'ਚ ਮਿਲ ਰਹੀ ਰੇਤ', ਮਾਈਨਿੰਗ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕੀਤਾ ਦਾਅਵਾ

ਸਰਦੂਲ ਸਿੰਘ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 27 ਨਵੰਬਰ। ਸੂਬੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਸਤੀ ਭਾਅ 'ਤੇ ਰੇਤ-ਬਜ਼ਰੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਾਈਨਿੰਗ ਤੇ ਭੂ-ਵਿਗਿਆਨ ਮੰਤਰੀ ਬਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਗੋਇਲ ਨੇ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਮਾਈਨਿੰਗ ਸਾਈਟਾਂ (ਸੀ. ਐੱਮ. ਐੱਸ.) ਦੇ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਅਹਿਮ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਵਾਜਿਬ ਦਰਾਂ 'ਤੇ ਰੇਤਾ ਅਤੇ ਬਜ਼ਰੀ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਉਣ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਗੋਇਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਆਪ' ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਲਾੱਟ-ਖੁਸ਼ੱਟ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਰੇਤ ਮਾਫੀਆ ਦਾ ਖਾਤਮਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਜਨਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਪਾਰਕ ਮਾਈਨਿੰਗ ਸਾਈਟਾਂ 'ਤੇ ਰੇਤ ਸਿਰਫ 5.50 ਰੁਪਏ 'ਚ ਉਪਲਬਧ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਰਾਹਤ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਸੂਬੇ 'ਚ ਹੁਣ ਤਕ 73 ਜਨਤਕ ਮਾਈਨਿੰਗ ਸਾਈਟਾਂ ਤੇ 40 ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਮਾਈਨਿੰਗ ਸਾਈਟਾਂ ਦੇ ਕਲੱਸਟਰ 5.50 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਊਬਿਕ ਫੁੱਟ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਰੇਤ ਦੀ ਕੀਮਤ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹਨ। ਹੁਣ ਤਕ 73 ਜਨਤਕ ਮਾਈਨਿੰਗ ਸਾਈਟਾਂ ਤੋਂ ਕੁੱਲ 47.19 ਲੱਖ ਮੀਟ੍ਰਿਕ ਟਨ 'ਚੋਂ 40 ਲ.38 ਲੱਖ ਮੀਟ੍ਰਿਕ ਟਨ ਕੱਚੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਦਕਿ 30 ਵਪਾਰਕ ਮਾਈਨਿੰਗ ਸਾਈਟਾਂ ਦੇ ਕਲੱਸਟਰਾਂ, ਜਿਥੇ 138.68 ਲੱਖ ਮੀਟ੍ਰਿਕ ਟਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਨਿਕਾਸੀ ਦੀ

ਸਮਰੱਥਾ ਹੈ, 'ਚੋਂ 34.50 ਲੱਖ ਮੀਟ੍ਰਿਕ ਟਨ ਤੇ ਬਜ਼ਰੀ ਕੱਚੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 132.99 ਲੱਖ ਮੀਟ੍ਰਿਕ ਟਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰੇਤ ਤੇ ਬਜ਼ਰੀ ਜਨਤਕ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਦੋਵਾਂ ਸਾਈਟਾਂ 'ਤੇ ਹਾਲੇ ਵੀ ਉਪਲਬਧ ਹੈ।

ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੂਬੇ 'ਚ ਕੁੱਲ 150 ਜਨਤਕ ਮਾਈਨਿੰਗ ਸਾਈਟਾਂ ਅਤੇ 100 ਵਪਾਰਕ ਮਾਈਨਿੰਗ ਸਾਈਟਾਂ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦਾ ਟੀਚਾ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਨਤਕ ਮਾਈਨਿੰਗ ਸਾਈਟਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੇਤ ਦੀ ਖੋਦਾਈ ਕਰਨ ਤੇ ਵੇਚਣ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਪਲਬਧਤਾ ਵਧਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਅਦ 'ਚ ਮਾਰਕੀਟ ਰੇਟਾਂ 'ਚ ਕਮੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।

ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਈਨਿੰਗ ਨੂੰ ਠੱਲ੍ਹ ਪਾਉਣ ਲਈ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਕਦਮਾਂ ਬਾਰੇ ਵੇਰਵੇ ਸਾਂਝੇ ਕਰਦਿਆਂ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਈਨਿੰਗ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਸੂਬੇ 'ਚ ਮਾਈਨਿੰਗ ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਅਪ੍ਰੈਲ 2022 ਤੋਂ ਅਕਤੂਬਰ 2024 ਤਕ 1360 ਐੱਫ. ਆਈ. ਆਰਜ਼ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵੀ ਸੁਣਾਈਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਲਦ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ। ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਰੇਤ ਮਾਫੀਆ ਨੂੰ ਪੰਛਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪਿਛਲੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਰੜੇ ਹੱਥੀਂ ਲੈਂਦਿਆਂ ਗੋਇਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰ ਕੋਈ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਹੁਕਮਰਾਨ ਰੇਤ ਮਾਫੀਆ ਨਾਲ ਘਿਉ-ਖਿਚੜੀ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲੱਭੇ ਕੁਸ਼ਾਨ ਦੌਰਾਨ ਸੂਬੇ ਦੀ ਬੜੀ ਬੇ-ਕਿਰਕੀ ਨਾਲ ਲਾੱਟ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੂਜੇ ਸੂਬਿਆਂ ਤੋਂ ਖਣਿਜ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਚੋਆ-ਚੁਆਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਵਰਲੋਡ ਵਾਹਨਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਉਵਰਲੋਡ ਵਾਹਨਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮਾਈਨਿੰਗ ਅਤੇ ਭੂ-ਵਿਗਿਆਨ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਗੁਰਕਿਰਤ ਕਰਿਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਮਾਈਨਿੰਗ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਭਿਜੀਤ ਕਪਲਿਸ ਅਤੇ ਚੀਫ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਡਾ. ਹਰਿਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬੋਦੀ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਮਨਾਲੀ 'ਚ ਵਧੀ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਦੀ ਆਮਦ

ਮਨਾਲੀ 27 ਨਵੰਬਰ। ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਮਨਾਲੀ 'ਚ ਇਸ ਸਮੇਂ ਵਿੰਟਰ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਸੀਜਨ ਆਪਣੇ ਸਿਖਰ 'ਤੇ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਲਗਾਤਾਰ ਵਾਧਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬਰਫਬਾਰੀ ਦਾ ਮੌਸਮ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਦੀ ਆਮਦ ਵੀ ਹੋਰ ਵਧਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਜਤਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਮਨਾਲੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਸਥਾਨ ਇਸ ਸਮੇਂ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਨਾਲ ਗੁਲਾਬਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਵੀਕੈਂਡ ਦੌਰਾਨ ਇੱਥੇ ਹੋਰ ਵੱਧ ਭੀੜ ਵੱਧੇਗੀ। ਮਨਾਲੀ ਵਿਚ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਉਦਯੋਗ 'ਚ ਪਿਛਲੇ ਇਕ ਹਫਤੇ ਤੋਂ ਤੇਜ਼ੀ ਆਈ ਹੈ। ਗ੍ਰੀਨ ਟੈਕਸ ਬੇਰੀਅਰ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਮੁਤਾਬਕ ਇਸ ਸਮੇਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਔਸਤਨ 800 ਸੈਲਾਨੀ ਵਾਹਨ ਮਨਾਲੀ ਪਹੁੰਚ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 90 ਤੋਂ ਵੱਧ ਵੇਲਵੇ ਬੱਸਾਂ ਅਤੇ ਟੈਪੂ ਟੈਰੇਵਲਰਾਂ ਜਰੀਏ ਵੀ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਦਾ ਰੁਖ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਮਨਾਲੀ ਦੇ ਹੋਟਲ ਉਦਯੋਗ ਵਿਚ ਵੀ ਇਸ ਸਮੇਂ ਚੰਗੀ ਬੁੱਝਿਕਾ ਵੇਖੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਦਿਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਵਾਲੀਆਂ ਬਾਵਾਂ 'ਤੇ ਭੀੜ ਵੱਧਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸ਼ਾਮ ਹੁੰਦੇ ਹੀ ਮਨਾਲੀ ਦਾ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਮਾਲ ਰੋਡ

ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਇੱਥੇ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸ਼ਾਪਿੰਗ ਅਤੇ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦੇ ਆਨੰਦ ਨਾਲ ਇਹ ਖੇਤਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੋਟਲ ਸੰਚਾਲਕ ਹੰਸਰਾਜ ਅਤੇ ਦਵਿੰਦਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨੀਂ ਹੋਟਲਾਂ ਵਿਚ 40 ਤੋਂ 60 ਫੀਸਦੀ ਕਮਰੇ ਬੁੱਕ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵੀਕੈਂਡ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਗਿਣਤੀ ਹੋਰ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮਨਾਲੀ ਦਾ ਮੌਸਮ ਇਸ ਸਮੇਂ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਲਈ ਖਾਸ ਖਿੱਚ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਬਰਫਬਾਰੀ ਵਧੇਗੀ ਉਦੋਂ-ਉਦੋਂ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਹੋਰ ਵਾਧਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਹੋਟਲ ਅਤੇ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਲੋਕ ਇਸ ਸੀਜਨ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਆਸਵੇਂਦ ਹਨ ਅਤੇ ਉਮੀਦ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਹੋਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਧੇਗਾ।

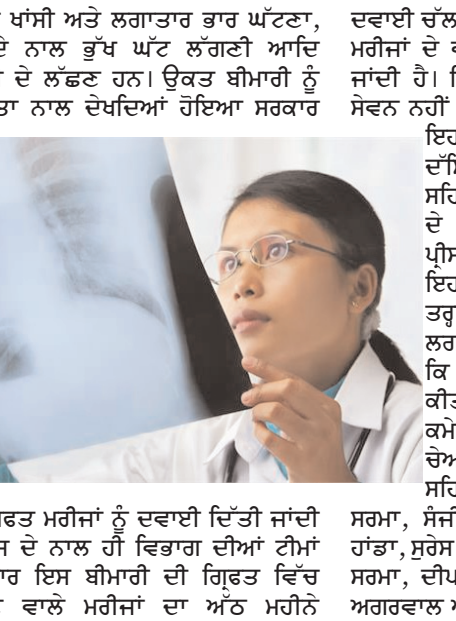
ਬਾਂਦਰਾਂ ਦੀ ਦਹਿਸ਼ਤ, ਲੋਕ ਹੋਏ ਪਰੇਸ਼ਾਨ, ਨਿਗਮ ਨੂੰ ਲਾਈ ਮਦਦ ਦੀ ਗੁਹਾਰ

ਮੰਡੀ 27 ਨਵੰਬਰ। ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੰਡੀ 'ਚ ਬਾਂਦਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਨੇ ਪਿਛਲੇ 4 ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਵੱਲ ਕੋਈ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਹੁਣ ਇਹ ਸਮੱਸਿਆ ਗੰਭੀਰ ਬਣ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਬਾਂਦਰ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ 'ਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਾਫੀ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਇਹ ਬਾਂਦਰ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਹਰ ਕੋਨੇ ਵਿਚ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣ ਲੱਗੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਦੇ-ਕਦੇ ਤਾਂ ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਖਤਰੇ ਦਾ ਕਾਰਨ ਵੀ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਵਾਰ ਲੋਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਰ ਤੋਂ ਡਿੱਗ ਕੇ ਸੱਟਾਂ ਖਾ ਬੈਠਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਤਾਂ ਮੌਤ ਵੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਮੰਡੀ ਦੇ ਸਥਾਨਕ ਵਾਸੀ ਅਤੇ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਵਿਚ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਨਿਗਮ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਵੇਰੇ-ਸ਼ਾਮ ਜਦੋਂ ਵੀ ਲੋਕ ਸੈਰ ਕਰਨ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਨਵੇਂ ਪੁਲ 'ਤੇ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਹਿਸ਼ਤ ਲਗਾਤਾਰ ਕਾਇਮ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਬਾਂਦਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕਟਿਆ ਵੀ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਲੋਕ ਆਪਣੀਆਂ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਛੱਤਾਂ ਤੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਰ ਕਾਰਨ ਡਿੱਗ ਵੀ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਨੂੰ 4 ਸਾਲ ਪੂਰੇ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਪਰ ਇਕ ਵੀ ਵਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਅਹੁਦਾ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਨੂੰ ਬਾਂਦਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ ਲਈ ਜਲਦ ਤੋਂ ਜਲਦ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਟੀ. ਬੀ. ਦੀ ਬੀਮਾਰੀ ਦਾ ਜੇਕਰ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਨਾ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇ ਇਲਾਜ ਤਾਂ ਮਰੀਜ ਦੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕੀਮਤੀ ਜਾਨ

ਕਿਸ਼ਨ ਪਾਲ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 27 ਨਵੰਬਰ। ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਟੀ. ਬੀ. ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਬੀਮਾਰੀ ਤੋਂ ਮਰੀਜਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਲਿਆਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਬੀਮਾਰੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਇਲਾਜ ਨਾ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਜਾਨਲੇਵਾ ਸਾਬਿਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਬਹੁਤ ਵਾਲਾ ਸਿਵਾਲਾ ਮੰਦਰ ਵਿਖੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਮੈਡੀਕਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੈਂਪ ਦੌਰਾਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ 300 ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਮਰੀਜਾਂ ਦੇ ਜਾਂਚ ਕਰ ਕੇ ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਫਤ ਦਵਾਈ ਦਿੱਤੀ, ਉਥੇ ਹੀ ਉਕਤ ਬੀਮਾਰੀ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਲਾਛਣਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਜਿਲ੍ਹਾ ਟੀ. ਬੀ. ਅਧਿਕਾਰੀ ਡਾ. ਵਿਜੇ ਗੋਤਵਾਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਬੀਮਾਰੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇਲਾਜ ਨਾ ਕਰਵਾਉਣ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਦੋ ਹਫਤੇ ਤੋਂ

ਦਵਾਈ ਚੱਲਣ ਤੱਕ ਫੋਲੋ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਮਰੀਜਾਂ ਦੇ ਵਾਰਿਸਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦਵਾਈ ਖਵਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਮਰੀਜ ਜੇਕਰ ਦਵਾਈ ਦਾ ਸੇਵਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਕਈ ਮਰੀਜਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਬੀਮਾਰੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਿਵਾਲਾ ਮੰਦਰ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਅਤੇ ਰੋਡ ਕਰੋਸ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੀਸਦ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਹਿਯੋਗ ਸਦਕਾ ਇਹ ਕੈਂਪ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਵੀ ਕੈਂਪ ਜਮ੍ਹਾਂ ਲਗਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 300 ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਮਰੀਜਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੰਦਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪਰਮ ਬਿਆਲਾ, ਚੇਅਰਮੈਨ ਦਵਿੰਦਰ ਸਰਮਾ, ਮਨੋਹਰ ਸਹਿਗਲ, ਸਤੀਸ਼ ਸਲਵਾਨ, ਸੰਜੀਵ ਸਰਮਾ, ਸੰਜੀਵ ਜੈਨ, ਸੁਮਿਤ ਪੁਰੀ, ਰਾਕੇਸ਼ ਹਾਂਡਾ, ਸੁਰੇਸ਼ ਠਾਕੁਰ, ਦੀਪਕ ਭਾਟੀਆ, ਪ੍ਰਵੀਨ ਸਰਮਾ, ਦੀਪਕ ਸਰਮਾ, ਰਵੀ ਦੱਤ, ਰਾਜੀਵ ਅਗਰਵਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਵੈਨ ਅਤੇ ਟਰੱਕ ਵਿਚਾਲੇ ਹੋਈ ਭਿਆਨਕ ਟੱਕਰ, 4 ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਮੌਤ

ਨੈਸ਼ਨਲ ਡੈਸਕ 27 ਨਵੰਬਰ। ਇਕ ਪਿਕਅੱਪ ਵੈਨ ਅਤੇ ਟਰੱਕ ਦੀ ਆਪਸ 'ਚ ਟੱਕਰ ਹੋਣ ਨਾਲ ਚਾਰ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ 16 ਹੋਰ ਯਾਤਰੀ ਜਖਮੀ ਹੋ ਗਏ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਹਾਦਸਾ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਸੁਰੇਂਦਰਨਗ ਜਿਲ੍ਹੇ 'ਚ ਵਾਪਰਿਆ। ਸਥਾਨਕ ਥਾਂ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਆਈ.ਬੀ. ਵਾਲਵੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਘਟਨਾ ਸੋਮਵਾਰ ਰਾਤ ਕਰੀਬ 10.30 ਵਜੇ ਚੋਟਿਆ ਵਜੇ ਹੋਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵੈਨ 'ਚ 20 ਯਾਤਰੀ ਸਵਾਰ ਸਨ। ਟੱਕਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 2 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ, ਜਦੋਂ ਕਿ 2 ਹੋਰ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੇ ਹਸਪਤਾਲ 'ਚ ਦਮ ਤੌੜ ਦਿੱਤਾ। ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵੈਨ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਲਿੰਬਡੀ ਤਾਲੁਕਾ ਦੇ ਸ਼ਿਆਨੀ ਪਿੰਡ ਤੋਂ ਸੋਮਨਾਥ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਲਟ ਦਿਸ਼ਾ 'ਚ ਆ ਰਿਹਾ ਟਰੱਕ ਸੜਕ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਇਕ ਹੋਟਲ ਕੋਲ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਮੜ ਜਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਸ 'ਚ ਟੱਕਰ ਹੋ ਗਈ। ਸਿਤਕਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਮਗਜੀਬੇਨ ਰੇਬਾਰੀਆ (72), ਗਲਾਲਬੇਨ ਰੇਬਾਰੀਆ (60), ਮੰਜੂਬੇਨ ਰੇਬਾਰੀਆ (65) ਅਤੇ ਗੋਰੀਬੇਨ ਰੇਬਾਰੀਆ (68) ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੱਸਾਂ 'ਤੇ ਲੱਗੀ ਪਾਬੰਦੀ

ਲੁਧਿਆਣਾ 27 ਨਵੰਬਰ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਹਵਾ 'ਚ ਮੌਜੂਦ ਪਦੁਸ਼ਟ ਦਾ ਜਹਿਰ ਹੁਣ ਆਮ ਜਨਜੀਵਨ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਲੱਗਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਚੱਲਦੇ ਪਦੁਸ਼ਟ ਦੇ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਡੀਜਲ ਇੰਜਨ ਵਾਲੀਆਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਬੱਸਾਂ ਦੇ ਦਿੱਲੀ 'ਚ ਦਾਖਲੇ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾਲੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਕਈ ਬੱਸਾਂ ਡੀ. ਐੱਸ. ਇੰਜਨ ਚਾਲਕ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਾਲਾਂਕਿ ਤਕਨੀਕੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਰੜੀ ਬੱਸ ਨੂੰ ਔਰੰਟੀ ਮਿਲੇਗੀ ਜਾਂ ਕਿਰੜੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ 'ਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਨਾਲ ਹਵਾਈ ਆਂਡੇ 'ਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਈ ਬੱਸਾਂ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲੱਗ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਕਈ ਬੱਸਾਂ ਟੈਸਟ 'ਤੇ ਖਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਉਤਰਦੀਆਂ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਲਗਜਰੀ ਬੱਸਾਂ ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਈ ਸ਼ਹਿਰਾਂ 'ਚ ਉਡਾਣਾਂ ਫੜਨ ਵਾਲੀਆਂ ਬੱਸਾਂ ਵੀ ਪਾਬੰਦੀਸੁਦਾ ਵਾਹਨਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਇਮਤਿਹਾਨਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ. ਬੀ. ਐੱਸ. ਈ. ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਚੰਗੀ ਖਬਰ

ਦੋਸ਼ੀਆਂ

ਲੁਧਿਆਣਾ 27 ਨਵੰਬਰ। ਸੈਂਟਰਲ ਬੋਰਡ ਆਫ ਸੈਕੰਡਰੀ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ (ਸੀ. ਬੀ. ਐੱਸ. ਈ.) ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ 86 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ 10ਵੀਂ ਅਤੇ 12ਵੀਂ ਦੀਆਂ ਸਾਲਾਨਾ ਬੋਰਡ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਦੀ ਡੇਟਸ਼ੀਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਡੇਟ ਸ਼ੀਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਵਾਰ ਬੋਰਡ ਨੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੀ ਵਿਉਂਤਬੰਦੀ 'ਚ ਕਈ ਅਹਿਮ ਬਦਲਾਅ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰੀ ਲਈ ਪੂਰਾ ਸਮਾਂ ਮਿਲੇਗਾ। 12ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ 15 ਫਰਵਰੀ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਜਿਸ 'ਚ ਪਹਿਲਾਂ ਪੇਪਰ ਸਰੀਰ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਉਥੇ ਹੀ 10ਵੀਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਵੀ ਇਸੇ ਦਿਨ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਦੇ ਪੇਪਰ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਬੋਰਡ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵੱਡੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਆਯੋਜਿਤ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਤਾਂ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਲਈ ਵਧੀਆ ਸਮਾਂ ਮਿਲੇ। ਸਾਰੇ ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ

ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਹਾਲ 'ਚ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੀ. ਸੀ. ਟੀ. ਵੀ. ਕੈਮਰੇ ਲਗਾਏ ਜਾਣ। ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਲਾਸਾਂ 'ਚ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਆਯੋਜਿਤ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਸੁਵਿਧਾ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। 10ਵੀਂ ਅਤੇ 12ਵੀਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ 75 ਫੀਸਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਬੋਰਡ ਨੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰਾਲ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਈ ਪੂਰਾ ਸਮਾਂ ਮਿਲ ਸਕੇ। ਸਕੂਲ ਸੰਚਾਲਕਾਂ ਦੀ ਮਨੀਏ ਤਾਂ 12ਵੀਂ ਦੇ ਟਾਈਮਟੇਬਲ ਨੂੰ ਆਂਟਰੋਸ ਇਰਾਜਮ ਨੂੰ ਧਿਆਨ 'ਚ ਰੱਖ ਕੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਮਾਂ ਸਾਰਣੀ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰੀ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਮਿਲੇਗਾ। ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਲਈ ਢੁੱਕਵੀਂ ਬੁੱਕ ਅਤੇ ਸੀ. ਸੀ. ਟੀ. ਵੀ. ਵਰਗੀਆਂ ਤਕਨੀਕੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਾ ਸੁਮੇਲ ਬੋਰਡ ਦੀ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਗੁਣਵੱਤਾ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਦਮ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਬਿਹਤਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ 'ਚ ਸਹਾਇਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਪ੍ਰਿ. ਬੀ. ਸੀ. ਐੱਮ. ਆਰੀਆ ਸਕੂਲ ਅਨੁਸਾਰ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸਾਲ ਦੀ ਡੇਟਸ਼ੀਟ 'ਚ ਟਾਈਮ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਵੱਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। 2 ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਤਿਆਰੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੀ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇਣਾ ਵੀ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਹੈ। ਟੈਗਰ ਸਕੂਲ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਅਮਿਤਾ ਦਰੀਆ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕੋਲ ਹਰ ਵਿਸ਼ੇ ਲਈ ਢੁੱਕਵੀਂ ਬੁੱਕਾਂ ਹੋਣ। ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ 'ਚ ਰੱਖਦਿਆਂ 12ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸਮਾਂ-ਸਾਰਣੀ ਇਕ ਵੱਡੀ ਪਹਿਲ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਨੈਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲੇਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ 'ਚ ਸੁਧਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਰਸੋਈ ਦਾ ਤੜਕਾ ਹੋਇਆ ਮਹਿੰਗਾ, ਅਸਮਾਨੀ ਚੜ੍ਹੇ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਤੇ ਫਲਾਂ ਦੇ ਭਾਅ

ਦੋਸ਼ੀਆਂ

ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ 27 ਨਵੰਬਰ। ਦੇਸ਼ ਭਰ 'ਚ ਮਹਿੰਗਾਈ ਆਪਣੇ ਸਿਖਰਾਂ 'ਤੇ ਹੈ। ਹਰ ਚੀਜ਼ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਅਸਮਾਨ ਨੂੰ ਛੂਹ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਕੋਈ ਵੀ ਵਸਤੂ ਹੋਵੇ, ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨੀਂ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਟਮਾਟਰ ਅਤੇ ਪਿਆਜ਼ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਫਲਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਅਸਮਾਨ ਨੂੰ ਛੂਹ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਟਮਾਟਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ 'ਚ ਅਚਾਨਕ ਹੋਏ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਖਪਤਕਾਰ ਖੰਸਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਰਸੋਈ 'ਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਤੜਕਾ ਦਿਨੋ-ਦਿਨ ਮਹਿੰਗਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਘਰੇਲੂ ਔਰਤਾਂ 'ਚ ਗੁੱਸਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨੀਂ ਟਮਾਟਰ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਅਚਾਨਕ ਲਾਲ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਟਮਾਟਰ ਦੇ ਭਾਅ 60 ਤੋਂ 70 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਲੋ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਟਮਾਟਰ 300 ਰੁਪਏ ਕਿਲੋ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਇਹ 20 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਲੋ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਬਾਜ਼ਾਰ 'ਚ ਟਮਾਟਰ 60 ਰੁਪਏ ਕਿਲੋ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਹੋਰ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਫੁੱਲ ਗੋਬੀ ਦਾ ਭਾਅ 40 ਰੁਪਏ, ਮਟਰ 80 ਰੁਪਏ, ਸ਼ਿਮਲਾ ਮਿਰਚ 60 ਤੋਂ 70 ਰੁਪਏ, ਟਿੱਬਾ 60 ਤੋਂ 70 ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਪਿਆਜ਼ 60 ਤੋਂ 70 ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵਧਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਮੁਸ਼ੀਬਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਘਰ

ਵਾਲੇ ਇਸ ਗੱਲੋਂ ਚਿੰਤਤ ਹਨ ਕਿ ਹੁਣ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦਾ ਬਜਟ ਬਣਾਉਣ 'ਚ ਭਾਰੀ ਚਿੰਕੜ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ 'ਚ ਹੋਰ ਵਾਧਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਸਬਜ਼ੀ ਵਿਕ੍ਰੇਤਾ ਦੀਪਕ ਕੁਮਾਰ, ਰਾਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਤੇ ਮਨੋਜ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਆਹਾਂ ਦੇ ਸੀਜਨ ਕਾਰਨ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਭਾਅ ਅਚਾਨਕ ਵਧ ਗਏ ਹਨ। ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਭਾਅ ਵਧਣ ਕਾਰਨ ਗਾਹਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਾਫੀ ਘੱਟ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਟਮਾਟਰਾਂ 'ਚ ਭਾਰੀ ਨੁਕਸਾਨ ਝੱਲਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਬਚੇ ਟਮਾਟਰ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਵਿਕਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ 'ਚ ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਕ੍ਰੇਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਚੰਗੀ ਵਿਕਰੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਉਥੇ ਹੁਣ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਭਾਅ ਵਧਣ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ਾਨੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹੀ ਹਾਲ ਫਲਾਂ ਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਅਨਾਰ 150 ਤੋਂ 1701 ਅਜਿਹੇ 'ਚ ਫਲਾਂ ਦੇ ਭਾਅ ਵਧਣ ਕਾਰਨ ਗਰੀਬ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕ ਫਲ ਖਾਣ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਮੱਧ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕ ਵੀ ਫਲ ਖਰੀਦਣਾ ਖੰਸਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਘੱਟ-ਘੱਟ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਫਲਾਂ ਦੀਆਂ

ਕੀਮਤਾਂ ਘਟਾਈਆਂ ਜਾਣ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਹਰ ਘਰ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਵਪਾਰੀ ਕਮਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਚਾਵਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦਾ ਸੱਪ ਹਰ ਵਰਗ ਨੂੰ ਡੰਗ ਮਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਗਰੀਬ ਹੋਏ, ਮਜਦੂਰ ਹੋਏ ਜਾਂ ਕਿਸਾਨ, ਮਹਿੰਗਾਈ ਹਰ ਵਰਗ ਲਈ ਮੁਸ਼ੀਬਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਗਈ ਹੈ। ਮਹਿੰਗਾਈ ਸਬੰਧੀ ਲੋਕਾਂ 'ਚ ਦਹਿਸ਼ਤ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਨਾਜ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ 'ਚ ਵਾਧੇ ਤੋਂ

ਬੜਾ ਵਰਗ ਦੁਖੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਫਲਾਂ ਤੇ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ 'ਚ ਤੁਰੰਤ ਰਾਹਤ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਵੈਦਨਾ ਸ਼ੁਕਲਾ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਮੋਨਿਕਾ ਸਿੰਘ, ਪੁਰਨਾ ਧੀਰ, ਪੁਨਮ ਟੋਡਨ ਅਤੇ ਦੀਕਸ਼ਾ ਅਰੋੜਾ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤਾਂ ਟਮਾਟਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਭਾਅ ਵਧੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘਰੇਲੂ ਬਜਟ ਬਣਾਉਣ 'ਚ ਭਾਰੀ ਚਿੰਕੜ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਮਹਿੰਗਾਈ ਲਗਾਤਾਰ ਆਸਮਾਨ ਨੂੰ ਛੂਹ ਰਹੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਮਾਨ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਅਸਮਾਨ ਨੂੰ ਛੂਹ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਇਸ ਹੱਦ ਤ